

Reggeli Ujság

Noviszád, 1940 január 14, vasárnap

ANDRÉE DEZSŐ

21. évfolyam 13. szám

A jugoszláv-magyar barátság irásbeli megegyezésre vár

A dunai helyzet kulcsa Románia kezében van — A szorosabb jugoszláv-magyar kapcsolat a magyar-román megegyezést is megkönnyítené

Rómából jelentik: Az Informazio- ni del Giorno a Balkán-szövetség külsőállású értekezletével kapcsola- tban hangsúlyozza, hogy ez a ta- nácskozás — tekintettel a háborúval kapcsolatos kérdésekre — különös jelentőséggel bír. A helyzet legutóbbi alakulása véleményeltérésekre vezetett és akkor úgy látszott, hogy a Földközi-tenger békéjét nem lehet fenntartani. Olaszországnak az az elhatározása azonban, hogy semmi- féle katonai tevékenységet nem kezd, véget vetett ennek a veszede- lemnek. Mivel a Balkán-államok arra törekcsenek, hogy a békét a

Balkánon és a Földközi-tengeren fenntartsák, bizonyára összhangba hozzák felfogásukat ebben a tekintetben. Ezzel kapcsolatban természetesen fontolóra veszik a Délkelet- európa ellen irányuló szovjetorosz előretörés veszedelmét is. Olaszor- szág ezzel a veszedelemmel szemben a velencei találkozó során világosan leszögezte álláspontját és az érde- kelt államok minden olyan törek- vése, amely ennek a veszedelemnek elhárítására irányul, kedvező hatást kelt az olasz közvéleményben — ír- ja a lap.

Jugoszlávia reálpolitikát folytat

Rómából jelentik: Római politikai körökben a balkáni értekezlet tanácskozásával kapcsolatban a következőkre mutatnak rá: A Balkán-szövetség annakidején ugyanazzal a céllal alakult, mint a kisanant. A helyzet azonban nagymértékben megváltozott, ami- óta Jugoszlávia a reálpolitika útjára lépett és amióta Jugoszlávia rész- vétele a különböző csoportokban kedvező hatást váltott ki. Jugoszlávia még Cseh-Szlovákiát is megfelelő tanácsokkal látta el. Ugyanezt teszi Romániával szemben, egyben pedig maga is jó példát ad arra, hogyan lehet más államokkal nemcsak baráti, de szívélyes kapcsolatokat létesí- teni. Ez a szempont — mondják Rómában — különösen most, amikor az erős Jugoszlávia, amely a balkáni szövetség tagja, barátságos kap- csolatokat tart fenn Olaszországgal, Magyarországgal és Bulgáriával.

A BALKÁNI BÉKE MEGSZILÁRDÍTÁSA

Rómából jelentik: Az olasz sajtó és közvélemény továbbra is válto- zatlan érdeklődéssel foglalkozik a velencei találkozót követő esemé- nyekkel. Csáky István gróf Horthy kormányzóval és Teleki miniszter- elnökkel történt megbeszélésének igen nagy jelentőséget tulajdoníta- nak és nagy érdeklődéssel várják Teleki miniszterelnök bejelentett beszédét. A velencei találkozó kül- földi visszhangjából az olasz sajtó a következő három szempontot eme- li ki:

1. Ezt az eseményt egész Európa örömmel és meglelégedéssel vette tudomásul. A találkozó egyik legje- lentősebb eredménye az, hogy mind Németország, mind pedig a nyugati hatalmak egyetértének abban, hogy a velencei találkozó megerősít- tette a Balkán békéjét.
2. Ki kell emelni a magyar és az olasz álláspont teljes azonosságát. Ez vonatkozik az összes problémák- ra, valamint arra is, hogy a magyar törekvések és a balkáni béke között semmiféle ellentét sem áll fenn.
3. A dunai és balkáni népek Olaszországgal együtt el vannak ha- tározva, hogy közösen gátat emel-

nek a bolsevizmus minden terjesz- kedése elé.

VELENCE BÉKEÉPÍTŐ JELENTŐSÉGE

Londonból jelentik: A Spectator című lap szerint a velencei tanács- kozás egy lépéssel előbbre vitte az olasz kormány dunavidéki és balká- ni közvetítő erőfeszítéseit. Aneliá- nak érdeke, hogy a Balkánon béke és ne háboru uralkodjék. Ennek fog- va meglelégedéssel szemléli Olasz- országnak azt az igyekezetét, hogy Magyarországot és Romániát köze- lebb hozza egymáshoz.

A Mir című bolgár lap ugyancsak a velencei találkozó békeépítő jelen- tőségét hangsúlyozza. Róma és Bu- dapest egyaránt békét és biztonsá- got kíván Közép- és DélkeletEuró- pában. Erőteljes állásfoglalásuk ki- zárja a megleléteket az e vidé- ken élő népek számára. A velencei megbeszélések eredménye a bolgár lap szerint valószínűen az lesz, hogy Európának e részén megszilárdul a semleges magatartás és esetleg szo- rosabb együttműködés jöhet létre a nemzetek között is, ami nagyobb függetlenséget és nagyobb ellenálló- erőt biztosítana számukra minden más törekvéssel szemben.

A szorosabb jugoszláv-magyar megegyezésért

Londonból jelentik: A Reuter-iro- da beográdi levelezője úgy értesül, hogy a beográdi értekezleten a kül- ügyminiszterek eszmecserét folytat- nak a nemzetközi helyzetről, vala- mint az országaikat érintő különbö- ző kérdésekről és megragadják az alkalmat, hogy újból kijelentsék a balkáni államoknak azt a kívánsá-

gát, hogy távóltartják magukat a háborútól.

A Popolo di Roma beográdi tudó- sítója szerint a jugoszláv főváros- ban türelmetlenül várják a szoro- sabb jugoszláv-magyar megegyezés létrejöttét. Beogradban úgy érzik, hogy

mihelyt szorosabb megegyezés jön létre Magyarország és Jugo- slávia között, az egész balkáni légkör annyira megnyűhne, hogy a magyar-román megegyezés is könnyebbé válna. Jugo- sláv vélemény szerint tehát a dunai és a balkáni helyzet kul- csa jelenleg Románia kezében van. Jugoszláviaiban nem néznek rossz szemmel, ha Románia Magyarországgal szemben feladná eddigi elutasító magatartását, amelyet még a vele baráti vi- szonyban élő államokban is túlzottnak tartanak. Magyarország álláspontja Beograd szerint nem akadály a megegyezésnek.

Az olasz-magyar barátsággal kap- csolatban Beogradban elismerik — folytatja a lap —, hogy ennek célja a béke és az együttműködés. Ez a barátság tette lehetővé a jugoszláv- magyar barátság kialakulását, amely most már csak arra vár, hogy írott megegyezésben is megpecsételjék. Beogradban mélyen megvanak gyö- zödvé arról, hogy ha a szovjet ki- sérletet tenne arra, hogy Európá- nak erre a részére kiterjessze befo- lyását, Olaszország legerélyesebb el- lenállásával találná magát szemben.

A BALKÁN-SZÖVETSÉG ÉS OLASZORSZÁG EGYÜTTMŰKÖDÉSE

Rómából jelentik: A Giornale d'Italia értesülése szerint a beográ- di értekezlet a következő kérdések- kel foglalkozik majd:

1. A Balkán-szövetség együttmű- ködése Olaszországgal.
2. A Balkán-szövetség kapcsolatai Magyarországgal, különös tekintet- tel a magyar-román viszonyra.
3. A balkáni államok magatartá- sa a jelenlegi háboruban és a közös bolsevista veszedelemmel szemben.

OLASZORSZÁG TÁMASZ- PONTOKAT KAP A FEKETE-TENGEREN

Zürichből jelentik: Diplomáciai körökből eredő értesülés szerint Olaszország felkérte Törökországot, engedjen át a Fekete-tenger mellé- kén két haditengerészeti támaszpont- tól Anglia és Franciaország bír eze-

rint pártolja Olaszországnak ezt az óhaját. Azt hiszik, hogy a szovjet- uniónak az olasz kívánság teljesü- lése esetén nem lesz többé módjá- ban nyomást gyakorolni a Balkánra vagy a Közéleletre.

NÉGYSZÁZEZER SZOVJET- KATONA A MANNERHEIM- VONAL ELŐTT

Helsinkiből jelentik: A szovjet a Ladoga-tó partján és a Manner- heim-vonal előtt 20 hadosztályt vont össze 400.000 emberrel és 2000 ágyu- val. A szovjetfűzéség eddig ered- ménytelenül bombázta a Manner- heim-vonalat. A karélliai földszoro- son a szovjetorosz ejtőernyős le- gényiség ötvenes csoportokban le- szállási kísérleteket végezt, azon- ban valamennyi kísérlete sikertelen- nül végződött. A finn gépfegyverek golyózáport zudítottak az ejtőernyős katonákra és valamennyi szovjet- katona holtan ért földet. A megvert 44. szovjethadosztály maradványait a finn csapatok továbbra is üldözik és újabb 2000 foglyot ejtettek. A finn szántalpas előőrsök 40 mérföld mélységben hatoltak be szovjette- rületre. Több helyen ismét lerom- bolták a leningrád—murmanszki vasutvonalat, fontos vasuti hidakat felrobbantottak és megbénították a Salla és Petsamo körüli szovjethad- erők utánpótlását.

Utolsó kísérlet a békeközvetítés előtt

Párisból jelentik: A Paris Solr helsinki tudósítója azt jelenti, hogy a legutóbbi moszkvai tanácskozáson elhatározták, hogy újabb nagyarányú támadást intéznek a finn arcvonal ellen és ha ez a katonai akció sem vezetne eredményre, akkor elfogadják Németország közvetítési ajánlatát. Az oroszok most a leg-harcodottabb hadosztályokat vezényelték a frontra. Kopenhágai lap-jelentések szerint Petsamonál az új orosz támadás már meg is indult.

A Petit Parisien hangoztatja, hogy bár a finn hadsereg mindeddig fő-lényesen és győzelmesen ellenállt a támadásoknak, a finnek a hadjáratot csak akkor folytatják tovább siker-rese, ha kellő felszereléssel rendel-keznek. Finnország annál is inkább joggal számíthat kívülről jövő se-gítségre, mert nemcsak a maga sza-badságát, hanem az egész világ füg-getlenségét védi.

Pilóta nélküli angol gépek a harcveronalban

Milánóból jelentik: A „La Sera” különtudósítója a nyugati arcvonal-ról azt jelenti, hogy a rajnai légi csatában működésbe léptek az első, pilóta nélküli angol repülőgépek. A rádióirányítású vadászgépeket eddig csak felderítésre, illetve fényképe-zésre lehetett felhasználni, miután hatósugaruk nem haladja meg az 50 kilométert.

Német bombavető London felett

A gép nem dobott le bombákat

Londonból jelentik: A háboru ki-törése óta első ízben sikerült egy nagy német bombavető repülőgép-nek az angol főváros fölé jutnia. Péntek déli egy óra körül egy né-met bombavető áttört a védelmi vonalat és a Themze mentén Lon-don fölé repült. A légelhárító ágyuk hevesen tüzeltek a német gépre, de eredménytelenül. A német gép nem dobott le bombákat és riadót sem rendeztek el. A német gép üldözé-sére három angol gép szállt fel. A jelentés további részleteket nem közöl.

Amerikának gyorscirkálókra van szüksége

Newyorkból jelenti az Avala: Stark tengernagy kijelentette, hogy Amerikának sürgősen a né-met cirkálóknál nagyobb gyors-cirkálókra van szüksége, amelye-ket 350 milliméteres ágyúkkal kell felszerelni. Közölte azt is, hogy az amerikai hadtengerészet növelé-sének költségei 1300 millió dol-lárra emelkednek. A kongresszus haditengerészeti bizottságának a képviselők között szétosztott je-lentése szerint a bizottság 141 ha-jó építésére kötött szerződést. A hajók építése összesen 340.282.856 dollárba kerül.

A választások időpontja még bizonytalan

Kis járdások nem választhatnak külön képviselőt

A beográdi Politika tegnapi szá-mában jólértesült politikai körök véleménye alapján azt írja, hogy a választások időpontja még kétséges.

A választói törvény nyilvános-ságra hozatala még nem jelenti azt, hogy a választásokat hama-rosan megtartják.

Választásokra csak akkor kerülhet sor, ha a külpolitikai viszonyok is lehetővé teszik.

Az új választói törvény számos olyan rendelkezést tartalmaz, amely az eddigi hasonló törvényekben ismeretlen volt. Ezek között a legjel-lentősebb, hogy

minden ötvenezer lakosra csak egy képviselő jut.

Eddig mindig az volt az elv, hogy minden közigazgatási járás egy kép-viselőt választ. Mivel pedig a járá-sok lakosságának száma között vi-dékenként nagy az eltérés, a választ-ás eredménye sem lehetett teljesen igazságos. Az alig tíz-tizenötezer la-kossal rendelkező likai, vagy dal-máciai járássok ugyanugy egy-egy képviselőt választottak, mint az öt-ven-nyolcvanezer lakosu szlavoniai vagy vojvodinai járássok. Most, hogy a lakosság számárányát vették ala-pul, a választások végeredménye az eddiginél sokkal igazságosabb lehet. Például

a goszpiesti választókerület ki-lenc járása csak négy képviselőt választ. Ezzel szemben a novi-szádi választókerület 7 járása 9 képviselőt választ.

A noviszádi választókerület járá-sai a következő számú lakossággal rendelkeznek: noviszádi járás 125.000, titeli 25.000, zsabalyi 30.000, sztáribecsei 57.000, kulai 54.000, bácskatopolai 58.000 és Szubotica 100.000, összesen 453.000 lakos, tehát hét képviselő.

A petrovgrádi kerület hat járá-sában: petrovgrádi járás 95.000, jasa-tomicesi 45.000, novibecseji 46.000, kikindai 58.000, novakanizsai 32.000 és szentai 92.000 lakos. Összesen 371.000 lakos hét képviselőt választ.

A szombori választókerület járá-saiban: szombori járás 99.000, bati-nai 20.000, dárdai 31.000, apatini 45.000, odzsaci 51.000 és bácskapa-lankai 42.000 lakos. A kerület hat járása 292.000 lakossal összesen hat képviselőt választ.

A pancsevoi választókerület hat járása hat képviselőt választ.

Valamennyi választókerületben összesen 277 képviselőt választanak. Ehhez még hozzájön 50 képviselő az országos listán, úgyhogy az új kép-viselőháznak összesen 327 tagja lesz. A régi parlamentnek — mint ismer-etes — több mint 360 tagja volt.

Moszkva és a szövetségesei

A nyugati államok közvéleménye részben szovjetbarát, részben szovjetellenes

Rómából jelentik: A Stefani-iroda diplomáciai szerkesztője foglalkozik a nyugati demokráciák közvélemé-nyének magatartásával Szovjetorosz-szággal szemben. A szerkesztő sze-rint ez a magatartás az utóbbi idő-ben egyenletlen. Az egyik áramlat határozottan azt követeli az angol és a francia kormánytól, hogy lép-jen fel Szovjetoroszország ellen, mert egy ország sem lehet finnba-rát anélkül, hogy szovjetellenes ne lenne. A beavatkozás pártja szerint a szovjettel és Németországgal egy-formán kell elbánni, mert mindket-tő egyenlő mértékben ellenség. Né-metország a Sigfried-vonalon kívül ott is sebezhető, ahol Szovjetorosz-ország veszedelemben van. Ennél-fogva a szövetségesek számára új kilátások nyílnak, amelyeket ki kell használni.

Ezzel a felfogással élesen szembe-szállnak annak az irányzatnak a hi-vei, akik óva intenek a Moszkvával való diplomáciai viszony megszakít-ásától. Ez az utóbbi áramlat azt hangoztatja, hogy a demokráciák ré-gi rokonszenva a boisevizmus iránt túléli még a szovjet-német egyez-mény nyomán támadt kiábrándulást is.

Angol bombavető meggyújtotta német hadihajók ellen

Berlinből jelentik: A német véd-erő főparancsnoksága közli: Nyu-gaton nem történt különösebb esemény.

A légi haderők január 12-én folytatták felderítő tevékenységü-keket Kelet-Franciaország és az Északi-tenger felett. Három egye-dül haladó német gépet ellenséges vadászrepülőek eredménytelenül tá-madtak meg. Eltekintve egyes él-szakai repülésektől, amelyek rész-ben ismét a holland semlegesség megsértésével mentek végbe, csak egyetlen ellenséges repülőgépet láttak német terület felett. Ezt a gépet a német vadászrepülőek rö-vid harc után lelőtték. A gép francia területre zuhant és elégett.

A Német-öbölben 8 angol bom-bavetőgép támadást kísérelt meg német torpedórombolók ellen. Csak két támadónak sikerült bom-bákat ledobni, de minden ered-mény nélkül. Az egyiket lelőtték, a másikat megrognálták, míg a többi 6 gép a német torpedórom-bolók jól irányzott tüzeinek hatá-sára még idejében elkanyarodott.

Párisból jelentik: A szombat délelőtti francia hadijelentés így hangzik: Nincs semmi fontosabb jelenteni való.

BÜTOR K. és tánciskolájában

Ma este 8 óráól hajnali 4 óráig

Maszkabál

Belépődíj 7 dinár. Egy kíséző nem fizet

Halálos halászat

A mezőn megcsuszott, elesett és megfagyott egy sztaribecsei kőműves

Sztáribecseről jelentik: Németh Józsefné sztáribecsei asszony vasár-nap este jelentette a rendőrségen, hogy férje, Németh József 29 éves kőműves még reggel elment hazul-ról halászni s azóta

nem tért haza.

A nyomozás megindult, de csak annyit állapított meg, hogy Németh utközben betért Kádár András ha-lászhoz, kis ideig beszélgettek, majd együtt elmentek horgászni a Holt-Tiszára. Déliig halásztak, majd visz-szatértek Kádárhoz, ahol jóideig pá-linkáztak. Két óra után Németh ha-za indult, magával vitte a fogott nagy csukát is. Többet nem sikerült megállapítani.

Tegnap reggel Nagy Mátyás, Bör-csök László és Rajslai Lajos kisczag-dák vadászni mentek és a Rajslai és Palkovics-szállások között

megfagyott férfi holttestére bukkantak.

Bizottság érkezett a helyszínre és megállapították, hogy a halott Né-meth Józseffel azonos. Dr. Dzsigur-szki Osrén orvos megvizsgálta Né-meth holttestét és kijelentette, hogy megfagyott. Egyes körülményekből megállapíthatóvá lett, hogy Németh egy

barázdában megbotlott, elesett s elvesztette eszméletét.

A többit a szibériai hideg elvégez-te. Németh József halála nagy meg-döbbenést keltett Sztáribecsen, hoz-zátartozói iránt nagy részvét nyil-vánul meg. A rendőrség a vizsgálat befejezése után megadta a temetési engedélyt.

Kivégzett lengyel terrorista

A német távirati iroda jelenti, hogy a brombergi külön bíróság halálraítélte egy lengyel kereske-dőt. A törvényszéki tárgyalásból és a tanuvallomásokból kitudt, hogy a vádlott, Franz Mania, az emlékezetes brombergi »véres va-sárnapon» egy lengyel csoport élén több németet elhurcolt laká-sáról és meggyilkolta őket.

Amerikai hadihajók Funchal"-an

L'eszabomból jelenti az Avala: Madeirából érkezett jelentések szerint a Brenton amerikai cirká-ló két torpedórombolóval együtt Barcelonából Funchalba érkezett. Az amerikai hadihajók több napig maradnak Funchalban. Curtney tengernagy, az európai vizeken tartózkodó amerika- hajóhad pa-rancsnoka látogatást tett a partu-gál hatóságoknál.

Amerika 50 millió dollár értékű hadianyagot küld Finnországnak

Svédország és Norvégia gyors ütemben fegyverkeznek — Finn hivatalos jelentés szerint a finnek eddig 234 halottat vesztek

Légi ütközet a nyugati fronton

Helsinkiből jelenti az Avala: A finn főparancsnokság a következő jelentést adta ki:

A karéliai földszoroson és a keleti arcvonalon a nap — a szokott felderítő tevékenységtől eltekintve — nyugodtan telt el. Egy szovjetgépet lelőttünk.

Londonból jelenti az Avala: A londoni finn követség közli, hogy a finnek vesztesége a háboru kitörése óta január 9-ig a következő volt: 234 halott, 269 súlyos és 210 könnyebb sebesült.

Helsinki jelentés szerint pénteken 30 szovjetrepülőgépet támadást intézett Turku városa ellen. Több polgári lakós életét veszítette. Lahti felett is több szovjetgép jelent meg. A bombák megrongálták a rádióállomást.

VIIIPURI BOMBÁZASA

Amszterdamból jelenti: A Telegram különtudósítója szerint a szovjetüzerség három hét óta messzehordó ágyúival mindennap bombázza Viipuri városát. Az ágyúk helyét naponta megváltoztatják és így igen nehéz megállapítani, hogy hol vannak. Eddig több, mint 80 lövedék érte a várost, mintegy 30 kilométer távolságból. A lövedékek robbanóereje nem nagy és ezért a kár sem számottevő. A városból a lakósságot legnagyobb részt már kitelepítették.

Rio de Janeirol jelenti: A saopauloi kávéültetvényesek szövetsége elhatározta, hogy ötven ezer szák kávéát küld Finnországnak.

A BELGA SEGÍTSÉG

Brüsszelből jelenti: Belgium-

ban egyre több kezdeményezés történik Finnország megsegítése érdekében. A Tüzkereszt-mozgalom gyűjtést indított, hogy löszert juttasson a finn hadseregnek. A finn gyermekek támogatására alakult belga bizottság működése is várakozáson felüli eredménnyel járt. A belga katolikus békeliga határozatot fogadott el, amely azt kívánja, hogy Belgium csatlakozzék mielőbb Finnországnak a Népszövetség útján történő megsegítéséhez.

SZOVJET HADIJELENTÉS

A leningrádi katonai körzet vezérkara közli, hogy pénteken az utcai és repolai kerületben felderítő vállalkozások voltak. A petroszadovszki kerületben gyalogsági osztagok harcoltak.

AMERIKA FEGYVEREKET KÜLD

Helsinkiben nagy meglepetést keltett az a washingtoni hír, amely szerint az Egyesült Államok ötven millió dollár értékű fegyvert és löszert küld Finnországnak. A küldeményben többek között 125 kitiűnő vadászgép van. Bár a szállítási nehézségek nagyok és egyelőre még nem tudni, milyen uton jutnak el a szállítmányok Finnországba a skandináv államok semlegességi politikájának érintése nélkül, annak a ténynek, hogy Amerika — a nyugati hatalmakkal ellentétben — elsőrendű hadianyagot szállít, nagy erkölcsi jelentőséget tulajdonítanak. Valószínűnek tartják, hogy Lisszabonon keresztül légi uton finn küldöttség utazik Amerikába, hogy a helyszínen intézze el a hadianyag kiválasztását és a fizetést.

Kenyérhiány Moszkvában

Moszkvából jelenti az Avala: A Stefani-iroda tudósítója szerint a napokban Moszkvában a kenyérhiány miatt összetűzésekre került sor. A lakósság, amely az állami ellenőrzés alatt álló üzletek előtt hosszú sorokban várakozott, nyíltan kifejezést adott elégedetlenségének. A moszkvai végrehajtóbizottság pénteken közleményt adott ki, amelyben beismeri, hogy a kenyérszállítás és elosztást rendkívül rosszul szervezték meg és intézkedések történtek a helyzet megjavítására.

A NORVÉG TRÓNBSZÉD

Oslóból jelenti: A norvég király ünnepélyesen megnyitotta a képviselőház új ülészeit. Az uralkodó trónbeszédében hangzott, hogy Norvégia a háboru ellenére is fenn tudja tartani valamennyi szomszédjával a békés és tartós kapcsolatokat. A háborus helyzet sok nehézséget és veszedelmet hozott a norvég hajózásra, de mindenkinek reménykednie kell abban, hogy az új esztendőben sikerülni fog a békét a világon és főként a szomszédos Finnországnak helyreállítani. Norvégia célja elsősorban az, hogy a többi semleges állammal, különösen Dániával és Svédországgal együttmű-

ködvé, fenntarthassa saját békéjét.

ELMOZDITOTT OROSZ PARANCSNOK

Stockholmból jelenti a Havas-iroda: A szovjet légi haderővel való elégedetlenséget nem csupán Kaganovics távozása erősíti meg, hanem a balti szovjetorosz légi erők parancsnokának elmozdítása is jelzi. A Stockholms Tidningen moszkvai értesítése szerint a politikai vereségek következtében Szovjetországnak a letartóztatások és kivégzések száma megnövekedett. A légügyi népbiztoság 46 főtisztviselőjét elbocsátották.

NÉMETORSZAG A SEMLEGESEKÉRT

Berlinből jelenti: A Nachtausgabe részletesen foglalkozik a Temps-nak a szövetségesek állítólagos északi haditerveiről szóló cikkével és újból figyelmeztet arra, hogy a szövetségesek általános támadást akarnak intézni az államok függetlensége ellen. Az északi és a Balkán-államokban tudják — írja a lap —, hogy Németország, amely Európa nagy részével árucserét tart fenn, továbbra is normális kereskedelmi kapcsolatokat kíván ezekkel az államokkal. Németország abban a

helyzetben van, hogy Észak és Délkelet minden állama számára ennek az árucserének céljaira teljesen háborumentes közlekedési utakat bocsásson rendelkezésére. London és Páris ebben Németország előnyét látja és ezért minden tevékenysége az északi és a balkáni államok ellen irányul. Éppen ezért Németországnak a legnagyobb nyomattékkal gondoskodnia kell arról, hogy a közlekedés és az árucseré biztonsága ezeken a területeken érintetlen maradjon. Ily módon védelmezi meg Németország a semleges államok szabadságát.

A svéd-norvég fegyverkezés

Londonból jelenti: A Daily Mail stockholmi levelezője úgy értesül, hogy Svédország és Norvégia minden szükséges intézkedést megiet, hogy szembenézzen a háboru veszélyével. A két ország gyors ütemben fegyverkeznek. A svédek és norvégek megszerverték a passzív védelmet és elkészítették a kiűritési tervet. Igen sok repülőgépet képeznek ki. Svédországnak Angliában 30 millió font összegű kölcsönt helyeztek kilátásba.

MEMENDZSOGLU BORISZ KIRÁLYNAL

Szöfiából jelenti az Avala: Borisz bolgár király péntek délután kihallgatáson fogadta Memendzsoglut, a török külügyminiszterium főtitkárát. Rendelt szófai angol követ péntek este vacsorát adott Memendzsoglu tiszteletére.

ANGOL REPÜLŐK NÉMETORSZAG FELETT

Londonból jelenti: Az angol tengernagyi hivatal közli, hogy az elmúlt éjszaka az angol légi haderő gépei felderítő uton jártak Németország nyugati és északnyugati részei felett, a helgoland támaszpontok felett pedig járőrtevékenységet végeztek.

A Havas-iroda londoni jelentése szerint az Északi-tengeren egy német repülőgép géppuskával tüzelt egy halászhajóra. A hajónak súlyos sérülések árán sikerült megmenekülnie. A legénység épségben maradt és a hajó visszatért kiinduló helyére.

Londonból jelenti: A Havas-iroda hivatalos angol körökből szerzett értesülés alapján közli, hogy angol repülőgépek átrepültek Hamburg, Bréma és a Ruhrvidék felett. A repülőgépek értékes megfigyeléseket tettek. Valamennyi angol gép sértetlenül tért vissza állomáshelyére.

A Stefani-iroda jelentése megerősíti, hogy a keleti angol partok mentén aknára futott és kigyuladt olasz kereskedelmi gőzös a 4000 tonnás Traviata volt. A gőzös legénységét megmentették.

Madrédből jelenti az Avala: Egy spanyol halászhajó kapitánya elmondotta, hogy a gibraltári tengersizorban aknák vannak.

A BÉKEARCVONAL MEGERŐSÍTÉSE

Newyorkból jelenti: Az Associa-

ted Press hangsúlyozza, hogy Olaszország és az Egyesült Államok viszonyának javulása megkönnyíti az új kereskedelmi egyezmény létrehozását, az olasz-amerikai közeledés pedig megerősíti a békearcvonalat.

AZ ANGOL KERESKEDELMİ HAJÓZÁS VESZTESÉGEI

Berlinből jelenti az Avala: A német távirati iroda közlése szerint az angol kereskedelmi flotta január 9-e és 12-e között nagy veszteségeket szenvedett. Eltekintve a január 12-i német hadijelentésben említett és elsüllyesztett hajóktól, az angol kereskedelmi tengerészet január 9-e óta hét hajót veszített. Ezek között van a 10.200 tonnás Dumbar Castle, a 7550 tonnás Tosey Castle, továbbá két tartályhajó: a 8485 tonnás British Liberty és a 7267 tonnás Eloso. Az angol kereskedelmi tengerészet összes vesztesége e 3 nap alatt 37.130 tonnára rug.

Rotterdamból jelenti az Avala: A rotterdami kikötő forgalma az angol zárlat óta 70 százalékkal, a tengerentúli átmenő forgalom pedig 76 százalékkal csökkent.

LÉGI ÜTKÖZET NYUGATON

Párisból jelenti az Avala: Péntek este a nyugati arcvonal felett nagy légi harcra került a sor négy francia vadászgép és német gépek között. Bár a német gépek között több »M.109«-rendszerű, ágyúkkal felszerelt gép is volt, a francia gépek támadásra határozottan elmagukat. Két francia gép 6 ellenséges gép, a másik kettő pedig a többi német gép ellen vette fel a harcot. A küzdelem rövid ideig tartott. A francia repülőgépek összesen 3 ellenséges gépet lelőttek. Valamennyi francia gép sértetlenül tért vissza állomáshelyére.

HALLÓ!

Az Egyesült Államok képviselőháza egyhangulag megszavazott 264.611.252 dollár hitelt honvédelmi célokra.

A római »Accione Coloniale« című gyarmati folyóirat azt írja, hogy az angolok nemrégben nehéz bombavetőket használtak több arab törzs ellen. Egy »Blenheim« típusú bombavető kénytelen volt Iráktól ötezer mérföldre, Aden protektorátusban kényszerleszállást végrehajtani. Két angol tisztet, Narwil és Townsend nevűt az arabok megölték. Adenből később katonai repülőgépet küldtek ki az eltűnt bombavető felkutatására. Ennek a gépnek a személyzete megtalálta a meggyilkolt tisztet és holttestüket Adenbe szállította.

A svédországi községi és városi munkások szövetsége olyan határozatot hozott, hogy kommunisták nem lehetnek tagjai a szövetségnek.

Spanyol Marokkó muzulmán küldöttsége Ceutából Madridba érkezett, ahol Franco tábornoknak Marokkó kalifájának üdvözlését tolmácsolták és kijelentették, hogy a muzulmánok feltétlen hűséggel vannak a mai spanyol rezsim irányában.

Csunkingi jelentés szerint a kínai csapatoknak újabb sikereik voltak Dzsuangungnál, folytatják déli irányban megkezdett előnyomulásukat a Kanton—Hankeu vasútvonal mentén. Kuangzisuban több fontos stratégiai helyet foglaltak el a Nanking—Jancseu ut mentén. Ez az ut igen fontos a japán csapatok utánpótlása szempontjából.

Pénteken este az Ankarában tartózkodó görög küldöttség tiszteletére ünnepi vacsora volt. A görög küldöttség a görög-török kereskedelmi szerződés aláírása céljából érkezett Ankarába.

Az olasz külügyminisztériumban elkészült a nagyarányú diplomáciai áthelyezésről szóló rendelet, amely sok áthelyezést és nyugdíjazást tartalmaz. A rendelet a brüsszeli, budapesti, szófiai és buenos-ayres olasz követségek vezetésében eszközölhető változásokat.

Krakkói jelentés szerint hétfőn adják át a Dublin melletti Visztulhidat a forgalomnak. Ez a harmadik hid, amelyet a lengyelek felrobbantottak és a németek rövid idő alatt helyrehoztak.

Hitler vezér és kancellár pénteken felkereste Göring vezértábornagyot és üdvözölte 47. születésnapja alkalmából.

A délafrikai Capetown város kórházának orvosai és ápolónői kérvényt adtak be a kormányhoz, hogy repülőgépen Finnországba indulhassanak.

Az amsterdami »Telegraf« című lap jelentése szerint az »Infant« portugál vitorlás a Finister foknál összeütközött a Kongó francia teherhajóval. A portugál vitorlás elsüllyedt, de legénységét megmentették.

Roosevelt kijelentette, hogy nem ad határozott utasítást és utazgást Myron Taylornak, aki Washington és a Vatikán között tart összeköttetést, mert nincs pontosan körvonalazott missziója sem. Taylor, aki rövidesen utazik Olaszországba, pénteken ebéden jelent meg a Fehér Házban.

BUVÁR HARANG

— ellentűdő

A német tengeralattjáró flottának van a legmodernebb és legsikeresebb mentőkészüléke

A tengeralattjáró-szerencsétlenségek, amelyek ebben az évben az amerikai, angol és francia hadiflottát sújtották, élénk vitákra adtak alkalmat arról a témáról, hogy milyen lehetőségek nyílnak az elsüllyedt tengeralattjárók legénységének megmentésére. Ha meggondoljuk, hogy az

amerikai Squalis tengeralattjáró 59 főnyi legénységéből csak 23-at, az angol Thetis 90 főnyi legénységéből pedig csak 4-et sikerült megmenteni a francia Phoenix tengeralattjáró 71 főnyi legénysége pedig kivétel nélkül elpusztult,

nem csodálkozhatunk azon, hogy a jelenlegi háborúban, amikor a legnagyobb hadiesemények egyelőre a tengeren játszódnak le, újra felbukkan az elsüllyedt tengeralattjáró mentési lehetőségeinek kérdése és mindenütt erősen foglalkoznak ezzel a problémával.

Az elsüllyedt tengeralattjárók legénységének megmentésére különböző módok vannak. Csaknem minden tengeri hatalomnak megvannak a maga ta'ámányai erre a célra, amelyeket idők folyamán tökéletesítettek és részben más államok is átvettek. Amerika például szinte teljesen a buvárharang elvéhez ragaszkodik. A buvárharangot lebecsítják a tenger fenekére és a buvárok odaerősítik azt az elsüllyedt tengeralattjáró mentőnyitáihoz.

A mentőnyíláson át egyszerre 8—10 ember szállhat be a tíz tonna súlyú buvárharangba.

Miután a mentőnyílást és a buvárharang nyílását újból bezárták, a buvárharangot újra felhúzzák a tenger felszínére. Ez a módszer már több súlyos buvárhajószerencsétlenségnél bevált. Ezért a francia kormány is a múlt nyáron több buvárharangot vásárolt Amerikában, hogy a francia tengeralattjáró flotta rendelkezésére bocsássa.

**A BUVÁR HARANG
A BÉKEIDŐK
MENTŐKÉSZÜLÉKE**

A buvárharang előnye abban rejlik, hogy segítségével nagyobb mélységekben is lehet dolgozni, mint más szokásos mentőkészülékekkel, mert a buvárharangban az emberek nincsenek kitéve a víznyomásnak. Használhatóságának határa azonban csak addig a mélységig terjed, amelyben a buvárok is dolgozni tudnak, mivel a buvárharangból ki kell szállniuk, hogy azt az elsüllyedt tengeralattjáró mentőnyílásához erősíthessék.

A buvárharang legényesebb hátránya, hogy csak békeidőben lehet alkalmazni.

Háborúban legtöbbször nem tudják, hogy hol süllyedt el a buvárhajó és ezért lehetetlen, hogy a buvárharanggal felszerelt mentőhajót a szerencsétlenség színhelyére küldjék.

Milyen lehetőségek nyílnak tehát háború idején az elsüllyedt tengeralattjáró legénységének megmentésére.

Nyolcvan méternél nagyobb mélységből a legénység már nem

merülhet többé fel, mert itt már az emberi szervezet az óriási víznyomást nem bírja ki. Hetven méter mélységig a mai mentőkészülék segítségével, amelyet a tengeralattjárók használnak, a legénység elhagyhatja az elsüllyedt buvárhajót és felmerülhet a tenger felszínére.

Évek folyamán a tengeralattjáró fegyvernemnél az az alapelv alakult ki, hogy a megsérült buvárhajó legénységének azonnal menekülnie kell,

mihelyt bebizonyosodott, hogy a hajó saját erejéből nem tud többé felszínre emelkedni.

Erre a célra vezették be az úgynevezett tengeralatti mentőkészülékeket, amelyek a buvárhajón állandóan készenlétben vannak. Ez a készülék tulajdonképpen felcsatolható lélegzőszerkezetről áll,

amely egyrésztől friss levegővel látja el a tengerészt, másrésztől a mérges szénsavat tartalmazó elhasznált levegőt megsemmisíti.

Ezeknek a mentőkészülékeknek szerkezete az egyes országokban különböző.

A legmodernebb és a legsikeresebb mentőkészülékek a világ legfiatalabb tengeralattjáró flottájának, vagyis a németeknek vannak.

A német mentőkészülék neve »ellentűdő«. Ez egy felcsatolható lélegzőkészülék, amelynek segítségével a matróz oxigénpalackból lélegzi be a levegőt, míg a kilelegzett szénsvav egy káliumtartályba jut, ahol lekötdök és ártalmatlanná válik. A ki- és belélegzést ebben a készülékben az ember kizárólag szájával végzi, míg orrát egy csipetű szorosan elzárja.

Az oxigénpalack legalább harminc percnyi légzésre elegendő oxigént tartalmaz és ugyanennyi ideig tart a káliumtartály használhatósága is.

Németországban minden tengerészt, aki buvárhajón teljesít szolgálatot, kötelező oktatásban részesítenek a mentőkészülék kezelésében. Erre a célra a tengeralattjáró-sko'ákban külön tanfolyamokat rendeznek.

Ezekben az iskolákban tengeralattjáró modellek vannak, amelyek pontos másolatai a tengeralattjáró belsejének úgy, hogy a tengerészek teljesen begyakorolhatják magukat arra az esetre, hogy mit kell tenniük, ha a hajóból menekülni kénytelenek.

A német tengeralatti mentőkészüléket minden tengerész, aki buvárhajón szolgál, barna bőrtáskában hordja magával, amely alig nagyobb, mint egy női kezításka. A mentőkészüléket, ha használatba veszik, vállukra csatolják, a lélegzőcsövet fogukkal tartják a szájukban.

NAGY HIDEGVÉR KELL A MENEKÜLÉSHEZ

Az elsüllyedt tengeralattjáró elhagyása nem megy könnyen. Mielőtt a mentőnyílást kinyitnák, a tengeralattjáró belsejében lévő nyomást a külső nyomás-

Dolgoznak a betörők Petrovgrádon

Ádám János nagy munkában

Petrovgrádról jelentik: Petrovgrádon az utóbbi napokban három betörésről és egy betörési kísérletről tetek jelentést a rendőrségen.

Az egyik betörés Divald József Prestolonaszednik Petár utca 89 szám alatti fűszerüzletében történt. A betörő innen a kézipénztárból elvitt

270 dinárt, azonkívül két nagy üveg befőttest.

Innen a szomszédos házba ment át, behatolt Speer Domonkos szabómeister műhelyébe és ellopott egy javítás alatt álló kabátot

400 dinár értékben.

Ezután a betörő ismét tovább ment egy házzal és megkísérelte a betörést Bodnár Mihály mézárósüzletébe. Leverte a mézárósüzlet ajtajának lakatját, de a zajtól felébredtek a házbeliék és a betörő zsákmány nélkül kénytelen volt elmenekülni.

A következő éjszaka a betörő — mert a rendőrség feltevése szerint a bűncselekményeket ugyanaz a tettes követte el — a belvárosba tette át működése színterét és a főutcai Daun Gyula vaskereskedés irodahe-lyiségébe látogatott el. Itt

megkísérelte megfurni a nagy páncélszekerényt,

de kellő felszerelés hiányában nem boldogult a kasszával, mire megelégedett egy kabáttal, egy aktakával és más, az irodában talált aprósággal.

A rendőrség már a nyomozás megindításakor arra a feltevésre jutott, hogy a betöréseket Ádám János többszörösen büntetett betörő követte el, aki az utóbbi napok alatt feltűnt a városban. Kézrekerítésére széleskörű nyomozást rendeltek el.

sal ki kell egyenlíteni.

Erre a célra a mentőnyílás alatt közvetlenül külön kamra van, amelybe először vizet engednek be s amikor a víz körülbelül mellmagasságig ér, csak akkor lehet a nyílást kinyitni. A nyíláson át először bolyát engednek a magasba, kötéll segítségével, amelyen bizonyos szabályos távolságokban tapintható jelek vannak. A menekülő legénység ezen a kötélén kapaszkodk óvatosan fölfelé, más-különben a nyomáskülönbség egy-szerre a felszínre dobna és

a hirtelen nyomásváltozás következtében tüdeje elrepedne. Minden ilyen tapintható jelnél kis szünetet tart a menekülő, hogy hozzászokjék az egyre csökkenő víznyomáshoz.

Sok bátor tengerész köszöneti ennek a német találmánynak életét,

amelyet több állam vett át az utóbbi években. Például ma is él az egyik világháborús német tengeralattjáró gépésze, aki negyven méter mélységből menekült meg ilyen módon. A tengeralattjárót a La Manche-csatornában egy francia torpedóromboló süllyesztette el és a legénység ennek a mentőkészüléknek akkori őseivel menekült meg. Ma természetesen ez a mentőkészülék még sokkal tökéletesebb és sokkal értékesebb segédeszköz a tengeralattjáró-fegyvernem számára, amely a mai háborúban rendkívül fontos szerepet játszik.

TÁNCDELUTÁN

a Belső Kat. Kör nagy. ermében
jan. 14-én
Kezdetre 4 órakor. Kitűnő jazz
Az újítás farsangi mű-oros estje
januar 20-án esz

Kevesebb születés, kevesebb házasság, több halál, Petrovgrádon Kedvezően az 1939. esztendő nepesedési kimutalása

Petrovgrádról jelentik: A petrovgrádi állami anyakönyvi hivatalban az elmúlt évben 589 születést jegyeztek be. Halva született 32. Az ezt megelőző 1938-as évben a születések száma 592 volt, tehát 1939-ben hárommal kevesebben születtek, mint 1938-ban. A gyermekek közül több a fiu, mint leány.

Fiu született: törvényes 266, törvénytelen 44, összesen 310, leány született: törvényes 241, törvénytelen 38, összesen 279. Az újszülöttek szüleinek megoszlása nemzetiségek szerint a következő: szerb-horvát apa 242, anya 264, szlovén apa 4, anya 4, más szláv apa 7, anya 9, román apa 11, anya 15, német apa 112, anya 119, magyar apa 127, anya 160, egyéb nemzetiségű apa 4, anya 18.

A házasságkötések száma 1939-ben 254 volt, 1938-ban 275, tehát

a házasságkötések száma is csökkent.

A házasulandó felek megoszlása a főbb nemzetiségek között: szerb-horvát vagy szlovén volt 88 menyasszony és 114 vőlegény, német volt 59 menyasszony és 48 vőlegény, magyar volt 95 menyasszony és 78 vőlegény, ami azt bizonyítja, hogy

a magyar lányok gyakran mennek férjhez más nemzetiségű férfiakhoz.

Az elmúlt évben Petrovgrádon 532-en haltak meg, és pedig 314 férfi és 266 nő, tehát a halálozások száma az 1938 évihez viszonyítva növekedett, mert abban az évben 537-en haltak meg Petrovgrádon. A halandóság legnagyobb a 40 és 50 év között volt, ebben a korban 85 férfi és 52 nő halt meg.

Növekedett a gyermekhalandóság is.

1938-ban 4 éven alul 4 leány és 8 fiugyermek halt meg, 1939-ben pedig 13 leány és 6 fiugyermek.

Kicsinynek és nagynak
egvarant egészséges és megújítja a meglazított kifűnő teakeveréséből készült forró tea
KONZUM
káv- és teakeverés
Tulajdonos Csabai Dezső, Szabolca
Telefon 20

A nép nevelése az egyesület létalapja. Előadásokat ingyen küld a Közművelődési Tanács.

Minden folyó befagyott, csak a Duna nem

Pancsevő közleében egy kanász sertésjalkájával együtt megfagyott

Az erős hideg még mindig tart. Az Európa minden részéből érkezett jelentésekből azonban arra következtethetünk, hogy a hideghullám elvonulóban van, vagy legalább is fokozódása nem várható.

Noviszádon tegnap reggel 16 fok hideget mutatott a hőmérő. A Duna Noviszádnál még mindig nem fagyott be. Ennek az az oka, hogy a folyam árad.

Az utóbbi három nap alatt egy méterrel emelkedett a vízállása. Az áradás valószínűleg annak a következménye, hogy a Duna alsó szakasza befagyott, a jégtáblák összetorlódtak és akadályozzák a víz szabad folyását.

HARMINC FOKOS HIDEG

Jugoszlávia belső részeiben, főleg Boszniában, változatlanul nagy a hideg.

A boszniai Rogatica városkában tegnap 30 fokos hideget mértek.

Boszniában és Délszerbiában továbbra is rendkívül nagyarányú hófúvások akadályozzák a közlekedést. Obilics vasutállomás közelében egy vonatot annyira ellepett a hó, hogy két napi munkával sem tudták kiszabadítani.

Az ország legdélibb részén lévő Ohrid városka két nap óta teljesen el van vágva a külvilágtól.

Valamennyi utvonalon két méternél magasabb a hó, úgyhogy a közlekedés lehetetlenné vált.

A Zajecsár-Nis közötti vasutvonalon a hó eltömött egy alagutat és emiatt a vonatok nem járhatnak. A szandzsákban megszüntették a közlekedést.

Cetinyében másfél méter magas a hó. Crnagorában szünetel a közlekedés.

„Ne féltse a lakását!”

Összebombázott zongorájáért ujat vesz Önnek az állam

Londoni aptóságok és jutcsaságok

(London, január.) — A napokban megnyugtató felhívás jelent meg: idegességre, izgalomra légi támadás esetén sincs semmi ok, mert az állam garanciát vállal mindenki tulajdoniért.

Ha tehát az elenséges repülőök összebombázzák a házat vagy az autóját vagy az ebédlozsekrényét, esetleg a zongoráját vagy hosszuszőru terrierjét, — oda se neki, az ál am ajándékba vesz Önnek kárpótlásul egy házat, egy autót, egy ebédlozsekrényt, egy zongorát vagy egy hosszuszőru terriert.

Ez az első eset, hogy az állam kötelesnek tekinti magát azon károk megtérítésére, amelyeket állampolgárai az ő hibájából kénytelenek elszenvedni. Anglia belátja, hogy a háborúról ő tehet és nem az ártatlan állampolgárok, tehát méltánytalanul is tartja, hogy ebből hátrány származzék rájuk.

Az állam ezt a terhet természetesen biztosítás útján veszi magára, ami viszont a biztosítások történetében korunkkaliból újítás: új biztosítás

Knyazsevác szerbiai városka 60 óra hosszat megközelíthetetlen volt, úgy vasuton, mint országuton.

A Mura és a Dráva, valamint a Száva teljesen befagyott.

A vonatok az egész ország területén nagy késéssel közlekednek.

A KANÁSZ ÉS SERTÉSCSORDA PUSZTULÁSA

Pancsevői jelentés szerint Banatszki Bresztovác község határában egy kanász a sertéseivel együtt megfagyott.

Miletics Vojiszláv kanász a határban legeltette sertéseit. Időközben nagy hóvihár támadt és a kanász nem tudta haza hajtani a csordát. A nagy hidegben a sertések egymáshoz bujtak.

A kanász is hozzájuk ment és összebujt a sertésekkel.

Azonban így sem sikerült megmenekülnie. A rendkívül hidegben a kanász a csordával együtt megfagyott.

A KÜLFÖLDI HIDEG

Olaszország mindenfelé hó alatt áll.

Különösen vastag a hótakaró Nápoly környékén.

Olaszországban a hideg miatt több vonat kisklott. A Fekete-tengeren a nagy hideg következtében beszüntették a hajóközlekedést. Görögországban olyan erős a fagy, amire már husz esztendeje nem volt példa. Bulgáriában szünetel a vonatközlekedés.

A Rajna teljesen befagyott. Argentínában ezzel szemben — mint már jelentettük — rendkívül nagy hőség van.

Napszúrás következtében eddig tizenöt ember halt meg.

A hőmérő árnyékban 38 fok melegget mutat.

ni, körülbelül annyit jelent, hogy kölcsönözz a védelemnek, hogy jogod legyen szabadnak lenni.

Mióta az amerikai parlament elfogadta a semlegességi törvényt, megindultak az óriási méretű fegyver, hadianyag, repülőgép és hajóvásárlások az Egyesült Államokban.

Természetesen ezeknek a rendelkezéseknek a lebonyolítására külön szervezést volt szükség, mert az amerikai hadi rendelkezések olyan óriási vállalkozást jelentenek, amely nagyobb minden trösztnél és konzernnél. Ennek folytán a szállítások lebonyolítására Amerikában és Kanadában társaság alakult egymillió dollár, vagyis negyedmillió font sterling alaptőkével.

EGYRE TÖBB A NŐI KATONA...

A háborúhoz azonkívül a pénz és felszerelésen kívül katonák is kelnek. Ebben sincs hiány az angol birodalomban. Alandóan újabb és újabb korszályokat hívnak be és képeznek ki, mígpedig férfiakat és nőket egyaránt. A női katona ma már nem ritka látvány Londonban.

Csak azt sajnálják ezek a harcias angol grókok, hogy a frontra nem viszik őket és csak tegédzsolgálatot teljesíthetnek az ATS-ben (Auxiliary Territorial Service). A napokban huszezer lányt rekrutáltak, akiknek azonnal a fejükbe nyomták a sapkát, rájuk adták az overállt és máris olyan stramm »baka« lett belőlük, hogy öröm volt nézni őket.

Az ATS a demokrácia egyik legerősebb fegyvere. Amíg eddig a katonaság csak a férfiak között tűntette el a társadalmi és rangkülönbségeket, addig most a nők között is leomlanak az előítéletek sorompói. A dokkmunkás lánya épp olyan baka, mint a grófkisasszony.

Egy másik női katonai alakulat a WRENS, vagyis a tengerészeti segéd-szolgálat (Women's Royal Naval Service). Itt történt a minap olyan eset, amely háború nélkül lehetetlen lett volna Londonban. Egy fiatal hadnagy, Öfelsége expedíciós hadseregéből, oltárhoz vezette a Wrens egy csinos, ifju tagját. Már maga ez a tény is e'eg újdonság, hiszen még nem volt háború eddig, ahol a katonák egymás között házasodtak volna. De ezenkívül: a fiatal hadnagy nem volt más, mint Robert Jenks, a volt londoni lordmajor fia, a lány pedig civilben — egyszerű kiszolgálólány az egyik nagy londoni áruházban.

Hogy a lord-major fia oltárhoz vezetesen egy elárúsító lányt, ez normális viszonyok között képtelenség lett volna. Így azonban... mindketten egyformán katonák, mindketten egyformán védik a hazát az ellenség ellen, egyformán osztoznak a nélkülözésekben és egyformán osztoznak a dícsőségekben.

A házasságok nagyon megszapordtak. Még

a Gretna Green l öreg kovácsnak is sok dolga akad.

Amint ismeretes, a XVII. században Angliában megtiltották, hogy a hatóságok kiskorukat szülői beleegyezés nélkül összeházasítsanak. A törvényt azonban, hogy-hogy nem, Skóciában elfelejtették behozni. Így történt, hogy azóta a titokban megesküdni akará párok Gretna Greenbe mennek, egy kis falucskába, közel az angol skót határhoz, amelynek kovácsa évszázadok óta az anyakönyvvezető is egyszer-méjben. Az angol parlament már évtizedek óta meg akarja szüntetni ezt a visszaságot, de hát Angliában úgy ragaszkodnak a tradíciókhoz, hogy még akkor is félnek lebontani őket, ha semmi értelmük, vagy ha egyenesen károsak. Így van ez a Gretna Green is. A parlament épp a minap határozta el, hogy a Gretna Green betiltásának kérdését — egyelőre elnapolja.

Allamti ajándékfor
klipszek, bróssok, BALOG LINA
karkötők, fülbevalók Szabolca

Milyen ruhát hord, mit olvas és hogyan él Roosevelt elnök?

1.
Pacelli bíboros, illetve XII. Pius pápa kezébe vette Roosevelt elnök levelét és felolvasta a trónteremben egybegyűlt kardinálisok előtt. Amerika ujjong, látja, hogy a világ vezére értékeli az Elnök igyekezetét, aki íróasztalához ült, s egyszerűen három levelet írt még a newyorki főrabbinak is, pedig Roosevelt elnök a nap huszonnegy órájával mitsem tud kezdeni, harminchat is kevés volna munkája elintézésére. Az olvasó ne higgye, hogy a diktátorok a világ legelfoglaltabb emberei. A kormányzás emberföltölti munkát ró a lelkiismeretes államvezérre és az Elnök komornyikja szobrában él életét, mint gazdája.
Lássuk csak Roosevelt elnök munkabeosztását.

2.
Minden pénteken sajtókonferencia van az elnök dolgozószobájában. Pár tucat újságíró szorong Roosevelt íróasztala körül, ott vannak a külföldi újságírók is, de ezeknek nem szabad kérdéseket intézni hozzá.

Annál többet kérdeznak az amerikai kollégák. Akit valaha amerikai újságíró kezébe vett, tudja körülbelül, mit jelenthet ez.
De az elnök nem jön zavarba, mint azt Raymond Moley professzor mondja, aki hét esztendőig dolgozott mellette.

Minden kérdésre megfelel, ha nem akar felelni, szélesen elmosolyodik, s ezt a mosolyt láttuk olvasóm párszázszor a híradókban. Ilyenkor nem lehet még egyszer kérdezni ugyanazt.

Egyszer egy újságíró megdicsérette Roosevelt ruháját. Az Elnök kijelentette, hogy a mult évben vette, remekül eltartott. Az újságíró ellenben jobban emlékezett Roosevelt ruházatára, ő már három éve látta a ruhát egyszer rajta. Roosevelt kifordította a bélést s tényleg ott volt a szabó által bevarrt ismertetőjel, az újságírónak volt igaz.
Az újságíró nem dobták ki, Roosevelt nem veszté el egyik könnyen humorát.

3.
A háború előtt a hét végét a Hudson-parti villájában töltötte, szigorúan családi körben. A házkertjében uszómédenca,
az elnöknek gyermekbámulása van

s csak adjutánsára támaszkodva tud még ma is menni, de uszni egyedül tud és ez az egyetlen mozgás, ahol teljesen támaszra szüksége. De mosolya soha el nem tűnik arcáról.
Itt, a villájában nem zavarják hivatalos ügyekkel.
De szeptember elsején kivételesen zavarták washingtoni villájában.

Két órákor éjszaka riasztották fel álmából: a londoni amerikai nagykövét telefonozott s bejelentette a német csapatok megmozdulását a lengyel határ felé. Négy órákor már egész Washingtont mozgósította az elnök s ő maga íróasztala mögött ült.

Tíz órákor reggel jön át szokás szerint magánakasából dolgozószobájába. Az előszobák már tömve vannak ilyenkor várakozókkal.
Ezerszámra érkeznek a levelek az elnöki hivatalhoz.

a legfontosabbakat ő maga olvassa el.
Utána Cordell Hull államtitkár jön be hozzá és átbeszél a külpolitikai eseményeket. Az Egyesült Államoknak nincs miniszterelnöke, az elnök maga a miniszterelnök.

Hull után a Lovasvédelmi és haditengerészeti államtitkárok jelentkeznek és a titkos rendőrség főnöke, aki belpolitikai eseményekről informálja főnökét.

A katonai államtitkárok gondosan kikerülik egymást, mert feszültség áll fenn a két politikus között. A hadsereg államtitkára, Woodring, elkészredezett ellensége Johnsonnak, de Johnson se szereti főnökét.

A világ minden államában szigorú diszkrecióval kezelnek az ilyen eseményt, de Amerikában tud róla mindenki és a lapok a poszton meg is mondják véleményüket hol egyiknek, hol a másiknak. Jele ez annak, hogy az amerikai demokrácia bizik erejében s elbírt apró megrázkódtatásokat is.

Este hat óráig tart, reggel tíztől Roosevelt hivatali ideje.
Nincs világreggeli-szünet, s nem mennek le az urak zónagulyást enni pohár sörrel a washingtoni Kis Balta vendéglőbe.

Naponta beszél fontosabb követséggel, fogadja a nevadai farmerek küldöttségét és közben leveleket diktál.
De ezek a levelek sokszor belekerülnek a világtörténelembe.
Ilyen levelet olvasott fel XII. Pius pápa is kardinálisainak.

Este Roosevelt feleségével és néhány jó barátjával vacsorázik. Ellensége azt mondják, hogy nem ő, hanem a felesége viszi a szót.
De ezen természetesen ismét Amerika

nevet legjobban. Az elnök felesége ugyanis leghíresebb kolumnistája Amerikának, mindennap megjelenik egy cikke, My Day (Mai napom) címen, amelyben megírja magánvéleményét a napi eseményekről.

Cikkét még aznap száz és száz amerikai lap veszi át, az elnöknek a borsos jövedelmeket nagyrésztben jótkony céra adja.
Vacsora után megnéz egy filmet, amit otthon vetítenek le neki, ha lábba bírnák, moziba menne legszvebben. Amerikában utazgató művészek néha meghívást kapnak az elnökhöz, előtte játszani ezer koncertet jelent Amerikában. Az elnök kedvence Anderson, a néger énekesnő, aki számtalanszor énekelt Roosevelték előtt. Bizonyos európai országokban támadják őt ezért.

Este, alvás előtt elolvas egy de- tektivregényt is az elnök.
tehát ne resteljük magunkat kedves olvasóim.
A Fehérfogó álarca nem szegény.

Egy alkalommal levetítettek az elnök előtt egy filmet, amelyet Törökországról forgattak és látta Kemal pápa munkáját. Annymira fellelkesítette a török államfő munkája, hogy leült íróasztalához, levelet írt Kemalnak, gratulált és

kifejzte óhaját, hogy minél előbb megismerhesse.
Kemal pápa és a török külügyminiszterium megörült a levélnek, s másnak már megindultak a táviratok Ankara és Washington között, mikorszámithatnak az elnök törökországi látogatására.

Tíz napig tartott, míg el lehetett állítani közvetlenségének következményeit. De azóta is imádják Rooseveltet Törökországban.
Ha a legközelebbi elnökválasztáson, 1940-ben felép, holtbiztosan megválasztják, őszinte öröme a világnak. Európában csak egy országban nem szeretik, de az jó kabala.

Ott Pacellit sem szerették, mégis XII. Pius let beőle. A. B. T.

Közösen harcolnak a finn katonák és a szovjetcsapatok a kiéhezett farkascsoportokkal

(Stockholm, január.) — A suomussalmi nagy győzelem koránisem döntötte el Finnország sorsát, csak enyhítette azt a nyomást, amely oly veszedelmes nehézedett legkeskenyebb részére.

Ha a finn csapatok hőies kitarításukkal, bátorságukkal és emberfeletti áldozatkészségükkel meg nem verik a Ladoga-tó környékén előretörő két orosz hadosztalet, akkor a helyzet egészen rosszra fordulhatott volna.
A finn csapatok, eltekintve a kitűnő vezetéstől, győzelmeiket kitűnő emberanyaguknak és felszerelésüknek köszönhetik.

Fegyverzetük, ruházatuk a klímához alkalmazkodik és a gondos népművelés most hozza meg gyümölcsét. A kisportolt finn férfiak pompásan győzik a fáradalmakat, iskolai képzettségük, intelligenciájuk pedig megkönnyíti a vezetőség munkáját. Minden finn katonatud térképet olvasni, ha baj van a

rádióval, tudja javítani, ismeri az első segélynyújtás szabályait, egyszerűen, a maréknyi intelligencia küzd itt az északi havas mezőkön a műveletlen milliós tömeggel.

»ÜTKÖZET« A MURMANSKI ÖNKÉNTESEK ÉS A FARKASOK KÖZÖTT

Stockholmba érkező hírek és részletjelentések hátborzongató adatokat hoznak a most folyó és már befejeződött harcokról.

Eddig nem gondolt arra senki, hogy a finneknek és az oroszoknak a hidegen kívül van egy másik közös ellenségük is: az erdőben csatangoló farkascsoportok. A finn síjártóknak sokszor hevesebb harcot kellett vívniok ezekkel a vérszagra összegyűlt farkakkal, mint ember-ellenfeleikkel.

A murmanszki vasut megsemmisítésére az orosz előőrsökön keresztül lopózott finn önkén-

sek egyik csapata például ötször volt kénytelen gölyöszórával szembeszállni négy-ötszáz főnyi farkascsoportokkal. Ezek a váratlan helyzetek, hogy a finn katonáknak akkor kellett tüzet nyitniok, amikor a legnagyobb csendben szerettek volna a havas fenyők között elcsuszni, — majdnem megsemmisüléssel fenyegették a vállalkozókat. A fegyverropogásra és a farkasüvöltésre lettek figyelmesek az elszórt szovjet előőrök és

ha jó lett volna az orosz csapatok hírszolgálatá, a finnek nem tudták volna eljutni a Murmanszk-vasutolttéséig.
A farkasok éppen eégszer segítettek — akaratukon kívül — az oroszoknak!

De ugyancsak megdöbbentő jelentések jönnek azoknak az orosz katonáknak a sorsáról is, akik megverten, pusztá életüket mentve menekültek az északi erdősekbe. Nyolcvankét ilyen, farkasok által bekerített orosz katonát mentettek meg az előnyomuló csapatok.

Az oroszok és finnek együtt lötték a kiéhezett állatokat és végül harminc finn katonafoglyul ejtette, illetve megmentette az erdőbe menekült és félig megfagyott szovjet századot.

Az egyik svéd tudósító a Ladoga-tó mentén — a szovjetoroszok által rögtönzött úton — hatszáz lovat számlált össze, amelyek álltukban fagytak meg a tréncoskik mellett. A legnagyobb nehézség az elesettek temetésénél van.

»KÖNNYŰ MAGUKNAK FINNEKNEK GYÖZNI...«

A finnek átlag háromszáz halottat tesznek közös sírba, amelyeket megjelölnek és kis bádógdobozba ehelyezik az ott eltemetett adatait is. Természetes, hogy csak ideiglenes sírról lehet szó, mert a fagyos földbe alig lehet ásni. De a tél az igazi sírásó, ezer és ezer orosz katonaholtteste fekszik a kis hókupacok alatt, amelyek a visszavonuló és megvert csapatok irányát mutatják.

A legutóbbi becslés szerint a finn határokon jelenleg hétszázötvenezer szovjetorosz katonaa áll, s a csapatok tekintélyes része a pétervári körzetben van összpontosítva.

Az oroszok maguk is beismerik, hogy Murmanszk és Szent-Pétervár között »előreláthatatlan szerencsétlenség következett« a vasuti közlekedés néhány napig kényszerűségéből szünetel.

A finn repülők remekül dolgoztak Kamiljárvi környékén, ahol egész löszer- és élelmiszeresztagokat pusztítottak el gépfegyvertűzzel.

Ebben a pillanatban a legfelsőbb északi front megmozdult és az oroszok visszavonultak. Nagyon jellemző az orosz katonák gondolkozására az a kijelentés, amit az egyik fogoly tett:

— Könnyű maguknak, finneknek győzni, hiszen alig jöttünk ide százezeren, maguk pedig négymilliós hadsereggel akarták elfoglalni Leningrádot...!!

A most harcba dobott orosz alakulatok fegyverzete sokkal jobb, mint az első csapatoké volt, a legénység azonban épp o'yan kiképzetlen, mint az előzőek. S. M.

Dr. Holländer (volt Brezovszki) SZANATÓRIUM
Nonszad, Ke. Petra II. 175
Telefon 24-6
A Vajdaság egyik legjobbban felszerelt magánkorháza. Sebészeti, helygyógyászati, szülészeti, orthonádia. Szabad orvos választás.

Jól jegyezze meg! Richter mlekara

Február 1-től ugyanazon az oldalon Kralja Petra II. 11 két házzal feljebb új helyiségben TELEFON: 23-72

Hogyan tájékozódik a pilóta éjszaka idején?

Keretlűz, toronyfény, akadálylűz, széljelzést — a repülőtereken

Sokan azt hiszik, hogy a repülés tisztán a gépek teljesítményében rejlik. Csak kevesen tudják, hogy a repülés bizony egy csomó tényezőtől függ, még pedig a kiváló repülő és repülőgépen kívül; elsősorban a repülőterek berendezésétől.

Ezekhez a berendezésekhez tartozik a repülőterek világító berendezése, amelyet a pilóta köznyelven »tüzeknek« nevez. Ha valaki a repülőtereket megnézhetette vagy esti órákban a repülőterek mellett utazott, egy csomó különféle színű lámpát láthatott, amelyekről persze alig van fogalma, hogy milyen célt szolgálnak. Vannak úgynevezett »akadálytüzek«, ezeknek berendezése világos körtékéből és neonsövekből áll, de ezenkívül ismerünk

»irányító tüzeket« is,

amelyek arra szolgálnak, hogy a repülő az éjjeli órákban vagy pedig ködben tájékozódhasson és tudja, hogy milyen irányban vezesse a le- vagy felszállást. Léteznek a repülőterek szélein úgynevezett »kerettűzek«, amelyek már messziről jelzik a repülőnek, hogy a repülőter milyen irányban fekszik. A repülőteren belül pedig azt az aszfaltozott vagy betonozott részt is ki szokták világítani, amelyre a repülőgép a leszállás után kell, hogy guruljon, hogy az állomás közvetlen közelébe jusson. Az »akadálytüzek« az akadályokat jelzik, amelyeket a gépnek ki kell kerülnie.

A polgári repülőtereken az állomás közelében lévő »guruó pályát« egy fix transzformátorba épített világító berendezés jelzi, de okkal kérdezhajk, hogy háboruban miként jelzik a hadipilótának a tábori repülőtereket? Erre a célra a német »AEG« egy autóra felszerelt világító berendezést szerkesztett, amely mozgatható és a hadi követelményeknek megfelelően az illető repülőosztag vagy csoport

folyton változó tábori repülőterén üzembe helyezhető.

A békebeli állandó repülőtereken az ilyen világító berendezéseket úgy szerkesztik és úgy építik be a repülőterbe, hogy nappal, amikor a szerkezetre szükség nincs, a föld alá süllyeszthető, míg éjjel vagy ködben egyetlen gombnyomásra kiemelhető és üzembe helyezhető.

HOGYAN TAJÉKOZÓDNAK?

A leszállási irányt »T« alakú készülék jelzi: ez egy vasszerkezetből áll, amelynek tetején fehér-piros bádög fedél már fahérol jelzi a leszállási irányát és éjjel ennek a fedélnek szélein fehér és piros vagy gázzal töltött kékszinű lámpák jelzik a leszállási irányát.

HIREK

ERŐS FAGY

Tegnap Jugoszlávia nagy részében derült idő volt. A hideg csak dél felé csökkent, Nyugaton csökkent a hőmérséklet.

A legalacsonyabb hőmérséklet Szarajevóban volt — 25 fok, a legmagasabb Hercegnoviban + 6 fok volt.

Várható időjárás: Erős fagy az egész országban. A felhőzet növekedik.

Dr. Balla Pált miniszteri tanácsossá nevezték ki. Budapestről jelenti a Magyar Távirati Iroda, hogy íregi és bácsi dr. Balla Pált miniszteri tanácsossá nevezték ki. A kinevezés Noviszádon is általános örömet keltett, mert dr. Balla Pál noviszádi származású. A néhai Balla Árpádnak, aki a régi Noviszád politikai és társadalmi életében hosszú évtizedeken át vezető szerepet töltött be s a Balla-család általános szeretetnek és megbecsülésnek örvendett.

Brodér Rózsika és Breiner Laci Noviszád jegyzősek Minden külön értesítés helyett

Előléptetés. Szubotícáról jelentik: Szubotica város elnöksége a rendőrfőkapitányság előterjesztésére Deján Szimeon detektívét biztos rangra emelte szolgálatának jutalmazásaként. Deján már tizenhat év óta teljesít szolgálatot a rendőrség kötelékében, felelősséget és a lakosság általános megelégedésére.

Harmadszor is elhalasztották Offner Stéfán ügyének tárgyalását. A noviszádi törvényszéken tegnap délelőtt kellett volna folytatni a tárgyalást tartani Offner Stéfán parabutyi gazdálkodó emberölésének ügyében. Offner, mint annak idején megirtuk, a múlt év nyarán tovarisevői tanyáján egy ággal olyan szerencsétlenül ütötte fejbe Rénic Ivan bosnyák árust, hogy menten meghalt. Az ügyben a múlt év december 4-én a noviszádi törvényszéken, 28-án pedig a helyszínen tartottak tárgyalást. A tegnapi tárgyaláson nem jelent meg a koronatanúként beidézték Rénic Mirkó, mire a bíróság az államügyész indítványára a tárgyalást és hó 26-ra halasztotta el, amikor is Rénic Mirkót rendőrileg vezetik elő.

Kovács Lajos búzát vásárol... Szubotícáról jelentik: Dudás Fülöp radanováci kiscgazda pénteken búzát szállított a szuboticei piacra eladás céljából. A Danicsiceva-uti vámháznál egy magát Kovács Lajosnak nevező egyén lépett a kocsához s amikor megtudta, hogy Dudás mi járatban van, vásárolt tőle egymázsa búzát. 200 dinárban állapodtak meg. Kovács azonban csak száz dinárt adott át Dudásnak, kikötötte, hogy a búzát Dudás elviszi a Margit-malomba, listre cseréli be, majd a másik száz dinárt elmege Kovács lakására, ahol minden további nélkül megkapja. Dudás el is ment a mondott címre, ott azonban a legnagyobb meglepetésre kijelentették, hogy a házban soha nem lakott Kovács Lajos nevű egyén. Dudás azonnal jelentést tett a rendőrségen, amely megindította a nyomozást. Kiderült, hogy amikor Dudás eltávozott a Margit-malomból, megjelent Kovács és a búzát eladta a malomsnak, mint sajátját. A szélhámós kézrekerítésére megindult a nyomozás.

SZUBOTICAI KISHIREK. Szubotícáról jelentik: A szuboticei rendőrbírószék tegnap délelőtt hat szuboticeai tejtérmet 145+50 dinár pénzbírságra vagy 2-2 napi elzárásra ítélte Pávlovics Predrag k hágiás rendőrkapitány, mert a város területén felelősséget hoztak forgalomba. Szubotícán az utóbbi időben nagyon elszaporodtak az élelmiszerekkel való visszaélések. Özvegy Polyakovic Verona sebesest asszonyt súlyos sérülésekkel szállították be pénteken délután a szuboticei közkórházba. A sérült asszony elmondta, hogy lakótársával, Fátyn Istvánnal összeveszett a gyerekek miatt és Fátyné vasdöbrével fejbverte. Fátyné ellen megindult az eljárás. Csütörtökön este a belvárosban könnyen végzetessé válható autóösszeütközés történt. Hegedüs István autóbustulajdonos egyik autóbuszát egy teherautó elütötte. Hogy nagyobb szerencsétlenség nem történt, azt egyedül Hegedüs Jánosnak, az autóbusz sofőrjének lehet köszönni, akinek az utolsó pillanatban sikerült elfordítani az autóbust s így az összeütközés ereje csökkent.

A szamar mint földrengésjelző. A szamarat tudvalevően időjósoknak tartják. Ordítóása állítólag zivatar jelez, továbbá az is a zivatar közeledésére utalna, ha a szamar lekonyítja a fülét, lehorgasztja a fejét, a falhoz dörgöszdik és így tovább. De ugy lát-szik, egyéb képességei is vannak a fülesnek. Több adat ismeretes arra nézve, hogy a szamar jölöre megérezte a földrengést. Egyik legérdekesebb feljegyzés az 1783. évi szicíliai földrengéssel kapcsolatos. Az emberek még akkor, amikor jele sem volt a veszedelemnek, figyelmesek lettek rá, hogy a szamarak vadul össze-vissza futkostak. Nemsokára rá bekövetkezett a szörnyű földindulás.

Halálozás. Ehrenwahl Wilhelm ismert noviszádi hírlapíró felesége elhunyt. Általános részvét mellett temették. A temetésen megjelent a noviszádi újságírószekció vezetősége is.

Öthavi szigorított fogházra ítélték egy temerini géplakatos. A noviszádi törvényszéken tegnap délelőtt tartott tárgyalást és hirdetett ítéletet Makszimovic Szvetisláv büntetőbíró hármastanácsa Obrádovic Szlavko temerini géplakatos csalásának ügyében. Obrádovic ellen az volt a vád, hogy 1938 november 28-án egy elismervényre ráhamisította Rákics Dragomir gazdálkodó nevét, mely szerint Rákics neki 20 métermázsa búzával tartozik. Az elismervénnyel azután Obrádovic elment a Faith-malomba s felvett 3.071 dinárt. Obrádovic bemutatott Faithnak egy felhatalmazást, amelyet szintén Obrádovic irt Rákics nevében. A tegnapi tárgyaláson a vádlott beismerésben volt, mire a bíróság a tanuvalómások és perbeszédék elhangzása után büntönsnek nyilvánította és öthavi szigorított fogházra ítélte. Szvircevic Milos államügyész három napon belül nyilatkozik.

Ellopták a »Tolvaj«-t. Beogradból jelentik: A beogradí járásbírószék tegnap érdekes irodalmi lopási ügyet tárgyal. Belics Milorád, a beogradí munkáskamara volt titkára perelte be Atimovic Miletát, a Jugorasz munkásszervezet egyik beogradí vezetőjét azért, mert »Tolvaj« című egyfelvonásosát ártírtá és a saját neve alatt előadatta. Atimovic tagadta a plágiumot. Kijelentette, hogy ő egyfelvonásosát nemzeti szellemben írta, míg Belics szindarabja marxista irányzatú. A bíróság összehasonlította a két egyfelvonásost és megállapította, hogy a kettő tartalma egyezik. Az irodalmi lopás esetét bizonyítottának vették és Belicset kártérítésre, valamint költségek fejében 5000 dinár pénzbüntetésre ítélték.

Meghalt egy híres zagrebi szobrász. Zagrebból jelentik: Franges-Mihánovic Róbert kiváló horvát szobrászművész Zagrebben 68 éves korában elhunyt. Halála általános nagy részvétet keltett.

Amerikában a munkanélküliség karasztrófális méreteket öltött. New-yorkból jelentik: A földalatti vasut egyik állomásán letartóztatták James MacDowel munkanélküli szakácsot és feleségét, aki okéveles ápolónő. Hajléktalanok lévén, tíz nap óta a földalatti vasuton húzták meg magukat és szakadatlanul ideoda utazgattak a vonatokon. Charles Solomon brooklyní rendőrbíró, aki elé az ügy csavargás címén került, a vádlottakat felmentette ezzel az indokolással: »Nem csavargók vagytok, hanem áldozatok. A munkanélküliség nem bűn, hanem szerencsétlenség, mely katasztrófális méreteket öltött országunkban.«

VRBASZ:

FERENCVÁROS—DULCISZ 4:0 (0:0)

Ezerhatszáz főnyi közönség előtt játszott a Ferencváros csapata Vrbáson. A pályán hó volt, ami természetesen megnehezítette a játékot. A Ferencváros az első félidőben meglátszott, hogy hosszú tura után fáradtan állt ki. A második félidőben azonban összeszedte magát a csapat és könnyen győzött.

A gólokat dr. Sárosi és Kiszeli AA gólokat dr. Sárosi és Kiszeli adta, mindketten kettőt-kettőt.

A Dulcisz csapata csak az első félidőben állta meg a helyét, a második félidőben nem volt komoly ellenfél.

A Szloboda szállóban, a tulajdonos elhalálozása miatt a Szilveszter estét nem tartják meg

Ne higyük azonban, hogy ez a »T«-jelző mozdulatlanul be van építve. Ellenkezőleg, ez a szél iránya szerint mozog és így már távoiról jelzi a repülőnek, hogy a föld fölötti szél milyen irányból fúj, vagyis, hogy a leszállást milyen irányból fogantossítsa. Ez az irányjelző igen érzékeny és már a másodpercenkénti egy méteres szélesebségre is reagál.

REUMA

egy akut mint kronikus kószvény, ízületi, csontfájdalmak, nyakmegmerevedés és mindenféle szuro tájdalmak, melyek megfázás következményei sikeresen gyógyítható

RUSKI MELEM

segítségével. Kapható gyógyszerárakban eredeti dobozaiban. Postán küldi: Dvorska apteka BOGOJEVIĆA, SKOPLJE

Amerika nem akar háborút. Princetontól jelentik: Az Amerikai Közvéleményvizsgáló Intézet legújabb próbaszavaztatása szerint ma már a polgárság 96,5%-a ellenzi, hogy az Egyesült Államok belépjen a világháborúba s hadseregét vagy hadiflottáját európai harcerekre küldje.

Előadás a gépek olajozásának észszerűsítéséről. A noviszádi kereskedelmi és iparkamara mellett működő iparfejlesztő intézet január 16-án, kedden este fél 7 órai kezdettel az Emlétkotthonban előadást rendez a gépek olajozásának ismertetésére. Tyrice Milivoj beográdi és Bauer Walter bécsi mérnök tart előadást »A gépek olajozásának észszerűsítése« címen. Az előadás ingyenes.

DR. PRESBURGER JÓZSEF ügyvédi irodáját Szuboticán megnyitotta. Nićin-palota. Telefon 216.

Négyhavi elzárásra ítélték egy kiskoru szubotcai munkást. Szubotcáról jelentik: Vukčević Veszelin szubotcai büntetőbíró hármastanácsa tegnap délelőtt tárgyalta R. Gy. 19 éves szubotcai munkás verekedésének ügyét. A bíróság az államügyész indítványára zárt tárgyalást rendelt el. R. Gy. a vádrat szerint 1938 március 7-én Szubotica határában megtámadta és összeverte régi haragosát, Bicske Ferencet. Bicske ezalkalommal súlyos sérüléseket szenvedett és hosszú ideig orvosi ápolásra szorult. A bíróság a tanúvallomások és perbeszédnek elhangzása után bűnösnek nyilvánította R. Gy-t és négyhavi elzárásra ítélté. Az ítélet jogerős.

Nyolc dinár miatt elvesztette a karját. Kikindáról jelentik: A dragutinovói vasútállomáson súlyos szerencsétlenség történt. Báii István kikindai legény narancsot vásárolt az egyik vasuti árústól és 10 dinárossal fizetett. Az árúsz azt mondta, hogy Báii csak egy 2 dinárért adott neki és nem volt hajlandó visszaadni. Báii erre lelépett a vonatról és vitakozni kezdett az árússal. Eközben a vonat elindult, a lépcső elütötte Báii-t, s jobbkarját a kerekek többől lemetszették. Beszállították a kikindai közkórházba, állapota életveszélyes.

Készülék autótolvajok ellen. Egy ausztráliai autótulajdonos olyan eszközt talált fel, amely megkönnyíti az autótolvajok lefűléését. Mihelyt illetéktelen indítja meg a motort, megszévílágitó betűkkel figyelmeztetés jelenik meg a hűtőn: Ellopják! A kapcsolószervezet rejtett helyen van, csak a tulajdonos tud róla. Persze, ha az illető történetesen szórakozott ember, könnyen megtörténhetik, hogy saját-magát fűlélteti le.

Elvesztett egy munkakönyv Noviszádon. Noviszádon tegnap délelőtt elvesztett egy Ruscs Jozefina névre kiállított munkakönyv. A becsületes megtalálót kéri, hogy a munkakönyvet juttassa el a Reggeli Ujság szerkesztőségébe.

Fogak az agyvelőben. Az orvostudományban példátlanul álló esetről érkezett jelentés a Szudétaföldről. Egy 18 éves fiatalembernek 3 fogát távolították el operáció útján az agyvelőjéből. A fiatalember már gyermek-kora óta fejfájásban szenvedett és az utóbbi időben látási zavarái voltak. Szemét megoperálták, de ez nem segített a bajon, sőt állapota napról-napra rosszabbodott és végül csaknem teljesen bénán és vakon szállították be a neutitscheini kórházba. A kezelőorvos röntgenvizsgálat segítségével megállapította, hogy a fiatalember agyvelőjének baloldali erős daganat van. Természetesen rögtön megoperálták és kiderült, hogy a daganatot három teljesen kifejlődött fog okozta, amelyek irányból ellenkező irányba, befelé nőttek az agyvelőjébe. Az operáció különösen sikerült és a fiatalember újra visszanyerte látását.

Koldus nagyüzem Bukarestben. A bukaresti rendőrség a napokban leleplezte a romániai gazdag koldusközbünszövetkezetét. A szervezet valóságos koldus-nagyüzem volt, amelynek napi bevétele meghaladta az ötszáz ezer lej. A koldus szervezet vezetőjének szépen berendezett villája és két Lilmousine-autója volt. Ezenkívül a szervezet részére igen sok motorkerékpárt tartott. A rendőrség a koldus nagyüzem teljes felgyógyulása érdekében országszerte folytatja a nyomozást.

Tűz Szrebránban. Szrebránból jelentik: Pénteken délután eddig ki nem derített okból kigyulladt Paroski Lázár borbélymester nádfedeles háza és leégett. A tűz átterjedt Tutorov Péra göréjára is, amely egy nagy szárkuppa együtt szintén a tűz martaléka lett. Az idejében kivonult tűzoltóságnak sikerült megakadályozni a tűz tovatérjedését, a kár jelentékeny.

A felrebbant benzín meglökte a gépszét. Bokáról jelentik: Szerdán délelőtt borzalmas szerencsétlenség történt a bokai motormalomban. Amikor meg akarták kezdeni a munkát, a motor nem akart működni, mire Greilach Ede gépész nagyobb gázt adott. Ugy látszik, hogy másban volt a hiba, mert a túlfeszített gáznomás szétvette a motort, amelynek szilárkjai meglökte Greilachot. A gépész mellett álló másodgépész, Lukenics Sztveván szintén súlyos sérüléseket szenvedett, lakásán apo'ják. Vizsgálat indult annak megállapítására, hogy a szerencsétlenséget ki terhel a felelősség.

Orvosi hír. Dr. Stöckl József csecsemő- és gyermekszakorvos specialista, volt bécsi és debreceni gyermekklinikai orvos, Zenta, Kralva Alekszandra (Fő-utca) 23. (Huszághpatika mellett) rendelőjét röntgenkészülékkel szerelte fel.

KIKINDAI HIREK. Az anyakönyvi hivatal kimutatása szerint Kikindán az elmúlt évben a születések száma 679, a halálozásoké 526 volt. Házasságok kötött 218 pár. — A »Humanitas« négyvetit február 20-án tartja művészi programmal ellátott tévékonvenció bálját, amely iránt nemcsak Kikindán, hanem ugyszólván egész Felsőbányában nagy érdeklődéssel tekintenek. A bál a kulturpalota termében rendezik, a nagy érdeklődésre való tekintettel jegyekről ajánlatos előre gondoskodni. — Jerinkcs Ráda 74 éves gazdálkodó ecsusztott a sikos járdán és jobb lábát eltörte. Kórházba szállították. — Mihály Dénes 10 éves iskolásfiú csuszkaülés közben olyan szerencsétlenül esett el, hogy balkarja eltört. — Hóka István bácsipetrovoszelei vándor kádármester a Kikinda-Szaján közötti országúton megcsusztott és jobb lába bokájában eltört. Hóka a nagy fájdalom miatt nem tudott lábára állni és a hóban ülve várta, hogy segítség érkezzék. Az órák egyre múltak, de előny csak nem mutatkozott. A nagy hideg és a fájdalom következtében elvesztette eszméjét, így találta, félő megfagyva, egy padnál gazdálkodó, felvette kocsijára és kórházba szállította. Hóka mindkét lába lefagyott.

DOKUMENT miniszterileg engedélyezett és törvényszékieleg cégbejegyzett iroda Pancsevón, Zmaj Jovina 1, közvetít bárkinek a közgazgatási hatóságoknál lévő ügyeiben. Megszerez mindenféle engedélyt, okiratot, utlevelet és vizumot.

A debelyácsi Önkéntes Tűzoltótestület közgyűlése. A debelyácsi Önkéntes Tűzoltótestület most tartotta évi közgyűlését Kiss János elnökletével. A jelentésből kúnt, hogy az egyesületnek 30 működő tagja van. A múlt évben tömlőket vásárolt a testület. A közgyűlés a következő új vezetőséget választotta: Elnök Kiss János, parancsnok László József, alparancsnok Krivácsi Mihály, pénztáros Szücs Hugó, titkár Varga Béa, szertáros Klekner István, szakasparancsnok Betyér Antal és Jesús Jován, őrmester Krivácsi Károly. A járási közgyűlésre László Józsefet és Szücs Hugót jelölték ki. Elhatározták, hogy ebben az évben megünneplik a testület tízéves fenállását.

Az ötös ikrek — hazamennek. Ottawából érkezik hír, hogy a kanadai ötös ikrek, a Dionne lányok, akiket eddig a kormány nevetettett távol a szülői befolyástól, hazatérhetnek apjukhoz, anyjukhoz, hét testvérük mellé. Ez az örvendetes fordulat egy persorozatnak köszönhető, melyet a Dionne-szülık indítottak az ikrek államilag kirendelt gondnoka: Dafoe doktor ellen. Ez utóbbi állítólag nem részesítette őket kellő mértékben azoknak a szerződésnek jövedelméből, melyeket a lányok nevében és javára különböző filmpyánakkal és reklám-ügynökségekkel kötött. Hogy igaz volt-e ez a súlyos vád, vagy sem, nem derült ki a híradásból. Annyi bizonyos, hogy a jó Dafoe most meg-egyezett a szüőkkel. Az ikrek hazamehetnek két kikötés alatt: tágas házat építtetnek a részükre és »háziarvosuk« továbbra is dr. Dafoe marad, aki a világra segítette őket s azóta minden lépésükre vigyázott.

ELESEN LAT. mint a sas. diplomás optikus Kriszthaber szemüvegén. Szubotica, Alekszandrova 1. 590

Hőjelentés a szerémi hegycsúcsról. A Fruska Gora turistatársaság jelentése szerint január 13-án reggel 6 órakor a szerémi hegycsúcsra 18 fok volt a hőmérséklet. A hó husz centiméter magas, sielésre alkalmas. Szép idő várható.

A noviszádi Adamovics-telep fejlesztésére alakult egyesület közgyűlése. A noviszádi Adamovics-telep fejlesztésére alakult egyesület január 28-án, vasárnap délután 3 órai kezdettel tartja rendez évi közgyűlését a Kraxner-féle vendéglő nagytermében. A közgyűlésen tárgyalják azokat az intézkedéseket, amelyeket a telep fejlesztése érdekében ebben az esztendőben megtenni szándékoznak.

Féláru vasuti jegykedvezmény. Beográdból jelentik: A közlekedésügyi minisztérium a jugoszláv bányaggyűjtő szövetségnek Beográdban január 21-én megtartandó kongresszusára utazó vidékiek részére 50 százalékos vasuti jegykedvezményt adott.

KANIZSAI HIREK. Ignitz György teknőfaragótól ismeretlen tettesek elloptak két teknőt. — A választói névjegyzékeket a városházán január végéig igazítják ki.

Óriási választéban felő 10-, télikabát- és öltönyzöveket ajánl PRITEX Subolica

A jó iz

különös előnye a Darmol hashajtónak. E mellett a Darmolenyhén és fájdalom nélkül hat. Ezért felnőttek és gyermekek szívesen veszik.

Öst. Reg. A. Nr. 709/70

NÉMETORSZÁG ÉS DÉLKELETEURÓPA

Berlinből jelentik: A Völkischer Beobachter azt írja, hogy a nemzeti szocialista Németország sohasem akart imperialisztikus módon Délkelet-Európát uralkodni. Az a tény, hogy sok politikai esemény hozzájárult a Dunavölgyének politikai és gazdasági feszültségeiktől való mentesítéséhez. legkevésbé sem jogosít fel arra, hogy Németországnak uralkodási igényt tulajdonítsanak, amit a politikai gyakorlat ugyszólván naponként megcáfol. Hitler Adolf birodalma csupán annak az állapotoknak eltávolítását akarta előmozdítani, melyet Versailles népei örök időkre fenn akartak tartani, hogy ilyen módon magát Németországot is bilincsben tarthassák. A világ felismerte, milyen jelentőséggel bírva amennyi népre nézve a jó egyetértés Németország és a dunavölgyi államok között.

A noviszádi építők munkások értekezlete. A noviszádi építők munkások ma, vasárnap délelőtt 9 órai kezdettel a munkáskamara nagytermében értekezletet tartanak, amelyen a bálsegély és a jövőbeni munka kérdését tárgyalják.

Pehelykönyvű fémhörönd. Newyorkból jelentik: Az amerikai ipari kongresszus newyorki kiállításán bemutatották a legújabb pót- és műanyagból készült árukot, így öltönyöket, cipőket, átátszó esőköpenyeket, kézitáskákat, seymeharisnyákat, női estélyi ruhákat, ékszereket, sétatáskákat stb. Feltűnést keltett a case-nből és homokból készült törhetetlen biztonsági üveg, továbbá a pehelykönyvű, de rendkívül erős fémhörönd, amely alumínium alapanyagú ötvözetből készült.

5 kérdés:

- 1. Milyen nehéz kb. egy köbméter levegő?
2. Hány kérdés van a Miatyánkban?
3. Ki ásta ki Trója romját?
4. Ki vetette föl a pesti Lánchid építésének eszméjét?
5. Ki írt regényt Bethlen Gáborról és mi a regény címe?

Válasz

tegnapi kérdésekre

- Kérdés: Hogyan hívták az athéni várat? Felelet: Akropolis
Kérdés: Ki rombolta le Salomon templomát? Felelet: Nebukadencár babiloni király.
Kérdés: Ki volt Kossuth Lajos felesége? Felelet: Mészlányi Lujza.
Kérdés: Ki volt Achilles anyja? Felelet: Thetis.
Kérdés: Melyik pápa építette a Vatikán híres kápolnáját? Felelet: V. Sixtus.

NEMCSAK MINT GYÓGYHATÁSÚ VIZ.

hanem borral és gyümölcszörpökkel való keverésre is kitűnő a rohicsi (Rogaska) Tempel ásványvíz. Ily módon keverve kellemsen hat az emésztőszervek működésére.

Szaporodott a petrovgrádi rendőrségi tisztviselők munkája. Petrovgrádról jelentik: A petrovgrádi rendőrségi előjáróság kimutatása szerint az elmúlt 1939-es évben a rendőrségi előjárásban összesen 37.023 ügyiratot intéztek el, 4665-tel többet mint 1938-ban és 7714-gyel többet mint 1937-ben. A tisztviselőkar létszáma azonban a nagyobb munkateljesítmény ellenére sem növekedett. A rendőrség bünyűi osztálya a következő ügyekben folytatott nyomozást: hatóság elleni erőszak 3, gyilkosság 1, gyermekgyilkosság 1, súlyos testi sértés 16, gyújtogatás 1, hamis pénz használata 1, erőszak 8, lopás 357, sikkasztás 34, csalás 31, vesztegesség 52, okmányhamisítás 1, öngyilkosság 22, hirtelen halál 8, öngyilkossági kísérlet 4 és könnyű testi sértés 47.

Női téli kalapok, kesztyűk, harisnyák, fűzők és melltartók szaküzlete: Fischer J. és Fia, Novi Sad, Trg Oslobođenja 2.

Vöröskereszt kiüntetések Petrovgradon. Petrovgrádról jelentik: A Vörös Kereszt egyesület országos főbizottsága az egyesület keretében kifejtett buzgó tevékenységért Breder Alekszandar városi főellenőrt, a Vörös Kereszt egyesület petrovgrádi járási szervezetének pénztárosát és Kállai Jenőt, a Vörös Kereszt egyesület petrovgrádi járási szervezete felügyelőbizottságának elnökét a Vörös Kereszt érdemrenddel tüntette k.

1940 DANUBIUS E. E. 11-6 Karnevál est "Trgovacki Dom" (Lloyd)

Halálozás. Bródban 56 esztendőskorában rövid, de kinos szenvedés után elhunyt Jurás István, a bródi vasgyár igazgatója és a noviszádi Szloboda szálló tulajdonosa. Ma, vasárnap délután 2 órakor temetik a vukovári római katolikus temetőben lévő családi sírboltba. Jurás István halála Noviszádon is általános mély részvétet kellett. Az elhunytat kiterjedt rokonság gyászolja.

"Drenka" szalon Az elegáns hölgy DIVATSZALONJA Noviszađ, Katolikus porta 1. I. em. Telef. 41-08

BACSTOPOLAI HIREK. A hasított körmü állatok között felépett ragályos betegségek miatt december közepén a járási fősolgabírósg megtiltotta a hasított körmü jószágok piacra való hajtását. A járási állatorvos jelentése alapján a fősolgabírósg január 11-től kezdődőleg további intézkedésig feloldotta ezt a piaci zárlatot. A topolai Sakkör január 28-ai kezdettel az idén is megrendezi a járási bajnoki sakkversenyt. A versenyre minden járási községből nevezhet négy játékos. A nevezéseket január 22-ig kell beküldeni Herbatin Kálmán, Bácskapatola címre, 20 dinár nevezési díjjal együtt. Arak a pénteki topolai piacra: buza 195, kukorica 132, árpa 158, burgonya 100 dinár métermértéként. Kővér sertés 8-9, kővér koca 11, kővér liba 11-13, tyúk 8 dinár különként. Alma 2-5, dió 5-7 dinár különként, tojás darabja 1 dinár. A rendkívül hideg miatt a piacon nem volt meg a szokásos forgalom. A topolai Szövetségi Vadásztársaság csütörtökön nagyszabású körvadászatot tartott, amelyen közel háromszáz nyulat lőttek.

A játékaúto...

Két évvel ezelőtt történt, hogy a norvégiai Stavanger városába hosszú utjáról visszatért családjá körébe egy tengerész. Négyéves kisfiának gyönyörű ajándékot, motorral hajtható gyerekaútot hozott külföldről. Az autót azonban egyelőre nem tudta még kislánának megmutatni, kint kellett hagyni a vámházban, ahol visszatartották. Másnap kislával együtt elment a tengerész, hogy a játékaútot kiváltsa. Nagy megdöbbenésére s a kislái szörnyű csalódására 117 korona vám megfizetését követelték a pénzügyőrök. Majdnem háromszorosát annak, amibe az autó került. A tengerész zugolódott, a kislái keservesen zokogott, de mindez nem használt: ott kellett hagyni az autót a vámház raktárában.

Két év telt el azóta, de a fideska nem felejtette el a vámházban rostokoló autóját. Nemrég meglátta, hogy elérkeztek a vámraktárban heverő, ki nem váltott holmikak. A most már hatéves kislái is megjelent az árverésen. A kereskedők, akik eljöttek vásárolni ide, felütötték a fejüket, amikor egyszer csak azt hallották, hogy vékony madárhangon ezt kiáltja valaki: "Oh, most kerül sorra az én gyönyörű autóm!"

Megkérdezték a kislát, hogyan kerül ide, mire elmondta autójá tragikus történetét, de aztán büszkén hozzátette, hogy most eljött és megvásárolja, majd az autót, pénze van, mert két év alatt őt egész koronát sikerült megtakarítania. A részvét és meghatottság legyőzte a hivatalos árveréselátogatók fizeteli szellemét, s mikor a legényke csipogó hangon őt koronát ajánlott fel az egyébként sokkal értékesebb játékaútoért, nem volt senki a teremben, aki többet ígért volna. Így aztán, kétévi várakozás után, a tengerész fia mégis visszakapta tündérszép autóját.

Tánciskola! NEMES Hotel Szloboda Vasárnap, 14-én 8-10-ig Maszkabál A legszebb jelmezek díjat nyernek. Belépő személyenként 7 dinár. Manák 3 dinár. Az utolsó 6 hetes tánckursus hétfőn, 15-én kezdődik. Jövedelmező népszerű est

SZENTAI HIREK. Sztójánovics Szilvó vezetőjárásbíró, akit Beogradba helyeztek át elmozdított Szentáról. Az új vezetőjárásbíró kinevezéséig dr. Pandurovics Vélykó járásbíró vezeti az ügyeket. A Kisgazdakör műkedvelői január 21-én előadják Rátkai László "Arvalányhaj" című népszínművét. Nemcsók Antal villanyszerelő feljelentést tett a rendőrségen, hogy ismeretlen tettesek a tisztelőtén, amikor Szanádról Szenta felé haladt meg-támadták, pénzt elvettek és még meg is verték. A rendőrség megindította a nyomozást a támadók kézrekerítésére.

A volt szentai planinárok január 17-én a Vass vendéglőben bajtársi összejövetelüket felujtására és ápolására közös vacsorát rendeznek. A munkásbiztosító kirendeltségében e hó 17-től megváltoznak a rendelőőrök. Dr. Beeszlin Bránkó reggel 8-tól fél 11-ig, dr. Stösszel Ernő fél 11-től 1-ig rendel. A városi iparhatóságnál Sugár Ferenc gabonakereskedő, Gere Zsolt János gabonakereskedő, Glied Sándor gabonakereskedő, Balázs Piri János vendégfogó, Cserveden József cipész, Gyetvai Mihály pálinkafőző, Bakó János borbély, Pataki Lajos mézáró, Kövágó Károly halkereskedő, özv. Recskó Józsefné kofa, Szeles Pál kupapec, Cvitkó János autótakszis, Sztevanov Lyubica, Sőregi Péter és Hadzics Szvetozár korcsmárosok. Sándor Pirovska kofa, Ganc Mendel rőföskereskedő, Tóth Horgosi Mária női szabó, Bilicki János cipész, Aulih István ács, Nagy Ragyogó Ferencné pálinkafőző és Horváth Vince bognár lemondtak iparukról. Új iparendelőlyt Papp Sándor fuvaros, Kecskés Vince kofa és Ujházi Rózi női szabó iparendelőlyt kaptak. Iparügyi kihágásért Bartusz András 1615, A mási Károly 165, Törtei Nárdort 135, Blazi Antal 415, Szép József 265, Juhász István 165, Rankov Szvetozárt 465, Szeles Mihály 165, Molnár Sándorné 265, Makra Andrásné 265, Pilics Mátót 165 és Berec Emanoelt 1805 dinár pénzbüntetéssel sújtották.

Mindazon mérgezési esetek leközdésénél, melyeket romlott ételek okoznak, a természetes "Ferenc József" keserűvíz azonnali használata fontos segédeszköz. Reg. S. br. 15485/35

BACSPETROVOSZELŐI HIREK.

A politikai hatóság közli a lakossággal, hogy a könyvecskéket január hó 31-ig minden bicikli tulajdonos mutassa be Vorigcs Sztóján aljegyzőnél, aki látta-mozásra beterjeszti a fősolgabírósg-hoz. A meglévő könyvecske láttamo-zására 35 dinárt kell befizetni s ha új könyvet is ki kell állítani 42 dinárt kell melékelni. A Polgári Olvasókör (Nagygazdakör) évi köri bálját Gyertyaszentelő napján tartja meg a Legényegylet nagytermében. A katolikus Legényegylet évi rendes tisztujtó közgyűlést február hó 4-én délután 2 órakor tartja dr. Takács Ferenc adminisztrátor elnökletével. Az Al-lattenyésztő Értékesítő szövetkezet vezetősege közli ezután is tagjaival, hogy január 21-én délután 3 órakor az állatorvos szakelőadást tart a ragályos juhbetegségekről. Az előadást a Kis-gazdakör helyiségében tartják.

JELMEZEK kölcsön kaphatók: SPANG K., Noviszađ, Kralja Petra I uca 23.

A noviszádi Női Mária Kongregáció f. hó 14-én, vasárnap d. u. 4 órai kezdettel teadélutánt rendez, melyre tagjait és vendégeit ezután hívja meg az Előjáróság.

Dr. Holländer (volt Brezovszki) szanatórium, Noviszađ, Kr. Petra II. 175. Telefon 24-26. A Vajdaság egyik legjobban felszerelt magánkórháza. Sebészet, belgyógyászat, szülészeti, orthopádia. Szabad orvos választás.

Kedves találkozó helye az ifjúságnak minden kedden 7-9 óráig rendezendő tea-est a noviszádi Katolikus Jótékony Nőegylet helyiségében, II. emelet.

Halálozás. Habi Ferencné született Bicskér Viktória 62 éves korában meghalt Martonoson. Nagy részvéttel temették el.

A ló elűtötte a puskát. Csonoplyáról jelentik: A helybeli nimródokra az idén minden tekintetben rámosolygott a szerencse. A körvadászatokon 25 vadász 684 nyulat lőtt, egy esetben pedig megmenekült egyik vadászársuk fegyverének söréteitől. A vadászok a déli szünetet Doby János tanyáján töltötték, ahol az egyik vadász a jászol szematartójára akasztotta puskáját. Alig kezdtek ebédelni, egyszerre hatalmas döbbenés reszketette meg a levegőt s a vadászfegyver úgy vágódott a betonból készült jászol sarkába, hogy menten kettétörtött. Megállapították, hogy az egyik ló a ravaszok közé mart és mind a két csövet kilötte. Ijedtségen kívül szerencsére nem lett baja se a vadászoknak, se a tréfálkozó lónak.

Arcképek

Oliver Stanley

Anglia új hadügyminisztere, aki a lemondott Hore-Belisha utódja lett egyik legrégebb és legazdagabb angol főnemesi család sarja. Apja, lord Derby, Nagy-Britannia egyik világ-háborús hadügyminisztere, a későbbi párizsi angol nagykövet, sokáig hangadója volt az ugynevezett Diehard-csoportnak, azaz a konzervatív párt «rettenthetetlen» csoportjának, amelyben javarészt dúsgazdag, ősnemes, leginkább arisztokrata politikusok egyesültek. A Diehard-csoport határozott imperialista politikát hirdetett mindig. A belpolitikában elsősorban a nagybirtokosok érdekeit képviselte ez a társaság (lord Derby maga idejében az alsóház legnagyobb földbirtokosa volt), amely azonban ma a kül- és belpolitika döntő kérdéseiben nem áll szemben a kormánnyal. Az új hadügyminiszter, lord Derby második fia, Oliver Stanley nem tartozik szorosan a Diehard-okhoz, egyike Chamberlain közvetlen híveinek, aki több miniszterség után, a mai kormány megalkulásakor vette át a nagyfontosságú kereskedelmi tárca irányítását. Az, hogy most ő lett a hadügyminiszter, felhívja a figyelmet a kereskedelmi és hadügyi kérdések szoros kapcsolatára, mindenképpen pedig arra, hogy a brit kormányzat milyen jelentősnek tartja azt a ténykedést, amely ennek a két tárcainak irányítása alá tartozik: a blokádháborút. Stanley bebizonyította már, hogy híve minden korszerű reformnak és nem ragaszkodik olyan mereven a tradíciókhoz, mint a Diehard-csoport.

Stanley 44 éves. Anyja Manchester hercegnének egyik leánya. Felesége, aki politikailag is segítőtársa és ugyszólván magántitkára, leánya am lord Londonderry, akit a háboru kitörése előtt sokat támadtak, mert még több engedmény árán is híve volt a németekkel való meg-egyezséssel, mint Chamberlain és a münchenisták. Stanleyre viszont másirányú apai befolyás is érvényesült: lord Derby olyan németellenes és francia-amerikai-barát volt mindig, akárcsak ennek a politikának legjellegzetesebb képviselője: Churchill. Olliver Frederick George Stanley Eton-ben végezte Anglia legelőkelőbb középiskoláját. A világháborút végigszolgált, mint őrnagy szerelt le. Ezután jogot tanult, majd mint ügyvéd tevékenykedett, később a kereskedelmi életben helyezkedett el és a tőzsdén dolgozott. 1924-ben lett először képviselő, természetesen konzervatív párti programmal. 1933 óta miniszter.

Ha összevetjük mindazokat a tényezőket, amelyeket élénk tárnak Stanley származása, életrajza, politikai multja, valamint kinevezésének körülményei, kialakul az a vélemény — aminek egyébként egyöntetűen ad kifejezést az angol sajtó —, hogy Oliver Stanley hadügyminiszteri kinevezése nem jelent semmiféle változást sem a brit politikában, sem a hadsereg irányításában.

Madame Jeanette, a mai kor legmodernebb tenyérjósnoje, bárki életéből, annak bármely korszakából olcsón analizál gy öregeknek, mint fiataloknak, akik tudni óhajtnak jövőjüket. Fogad egész nap, vasárnap is, Szuboticán, Petrogradszka ul. 6.

Cigány és dzsessz, kitűnő műsor a beográdi Magyar Bálon

**Székiüldeik a nagyszabású bál
meghívóit**

A magyar egyetemisták Bólyai Farkas egyesületében éjjel-nappal dolgoznak a január 20-ai Magyar Bál előkészítésén. A rendezőség felhasználja a tavalyi bál tapasztalatait, s mindent elkövet, hogy a beográdi és a vidékről Beogradba érkező magyar vendégsereg családi légkörben, jól érezze magát.

A Kralya Ferdinanda u. 9 szám alatt lévő Mérnök Otthon hatalmas helyiségeit úgy rendezik be, hogy a nagyszabású közönség kényelmes elhelyezést nyerjen, s a közlekedést biztosítsák a helyiségek között.

**Cigánybanda és a Beograd legjobb
dzsessz-zenekara muzsikál,**

hangulatban tehát nem lesz hiány. Az éjszakai szünetben rövid, de nívós műsor szórakoztatja a közönséget. Enek és hegedűszámot adnak elő, azonkívül egy szülő és egy csoport-táncot.

A rendezőség magyaros rajzu képelevelezőlapokat árusít, hogy ilymódon is emlékeztessék tegye a jugoszláviai magyarság nagy családi összejövetelét. Talán mondanunk sem kell, hogy kitűnő ételekről és italokról gondoskodik a tavalyi is nagy népszerűségnek örvendő büfé.

A beográdi előkészületekkel párhuzamosan a vidéken is mindenütt folynak az előkészületek a bál résztvevői között is. Egészen bizonyos, hogy a tavalyinál is nagyobb közönsége lesz a bálnak, amelyre meghívó kötelező. A meghívókat már szétküldték, de aki nem kapott és igényt tart rá, forduljon személyesen vagy írásban a következő címre: S. K. L. U. »Bólyai Farkas«, Beograd, Branicevszka 6.

««(★★★)»»

A szubotical magánalkalmazottak táncdélutánja. A szubotical magánalkalmazottak egyesülete ma, vasárnap délután fél öt órai kezdettel tartja heti szokásos táncmulatságát. A táncdélutánon a nyomdász-dzsessz játszik.

★

Cigánybál Szuboticián. A szubotical népzeneészek február 8-án rendezik hagyományos táncmulatságukat a Beograd kávéház termében. A rendezőség a Mezei fivérekkel az élén, sok ötlettel gondoskodik a mulatság sikeréről. A bálon megtartják a szokásos nagyböggő temetést, Miss Cigányányt is vászasanak.

★

— Az Egy fertály föld Mortonson. A martonosi Katolikus Kör működve élő együttese megkezdte Deli Lajos »Egy fertály föld« című vígjátékának próbáit. A fontosabb szerepeket a közönség legjobb működve-ői játszik: Sáfrány Piri, Sáfrány Tonka, Nagy István, Danics János, ifj. Grnitz András, Dávid András, Juhász Géza, Pakai Mátyás, Kiss István, Demus Mátyás, Antócz Péter, Grnitz János és Juhász András. A darab bemutatójára az előzetes tervek szerint a jövő hó elején kerül sor. Az előadás iránt szokatlannul nagy az érdeklődés. A darabot Makra Gyula káplán és Tózsér Nándor rendezik.

««(IIII)»»

**PADEREWSKY, A VIAGHIRÓ ZON-
GORAMŰVÉSZ, KÜLÜGYI
EXPOZÉT MONDOTT**

Mint diplomata s zongoraművész. Kinek nem titok a rejtjel s a kotta, Paderewsky a külügyi expozét művészi módon zongorán játszotta.

FANYAR TÓBLÁS

SZINHÁZ-FILM

SZUHAY...

**A Ferencrendiek tanították, de Thália
papja lett Danis Jenő,
aki Bácska parasztjaitól tanult meg játszani
— saját állítása szerint**

**Emlékezés a Bácskára, Becsére és a csatornaparti
börgászatra**

(Budapest, január) Danis László karréje szorosán összevág azzal az idővel, amikor Patkós György vette át a budapesti Belvárosi Színház igazgatását. Patkós igazgató ugyanis szakított az előtte dívó szokással, hogy pesti színházban csak pesti színeket szerződ-
tetnek s éberrel figyelt a vidékre

*A redős
bácskai arat
zorekkel
főszerepelt
"Szuhay"*

is. Így történt azután, hogy amikor Pécsen megünnepelték Danis László színészi működésének 25. éves jubileumát, a 25 évi munka jutalmaként megérkezett a budapesti Bel-

városi Színház szerződési ajánlata is.

Danis azóta itt játszik, rövid egy év alatt a legelső közönség emelkedett. A kritikusok azt írják róla a Végrendelet haldoklási jelenetével kapcsolatban, hogy szinte beteggétette a nézőket, halálszag áradt a színpad felől. A budapesti színházak teljes készséggel működnek, az egyik színdarabot zsufol egy-egy darabba, a másik a humorra épít. A Belvárosi Színház nem csap zajt, idegen neveket hirdet — és mégis mindig szép közönsége van.

Tiszta magyar irodalmat ad a színház, valahogy úgy érzi magát az ember a nézőtérben, egyes színházak meglepetése után, mintha füstszag, lámpafényes kávéházból virágos, napsütéses rétre érkezne.

Külön értéke a Belvárosinak, hogy nincs kimondott »sztárja« és nincsenek »segédszínészei« sem. Olyan a színház együttese, mint volt Jusnij világhírű Kék madár csoportja: csak művészek, ki-ki a maga nemében.

Danis Jenőt ki kell emelnünk. A Farsangi esküvő öreg Szuhayja eleven emberként él azok előtt, akik látták Danist a furfangos, de minden körülmények között becsületes magyar paraszt szerepében. Ez ránk, bácskaiakra nagyon hízog, mivel Danis kijelentette, hogy legtöbbet a bácskai parasztoktól tanult. Hogy mikor?...

— Huszonhat évvel ezelőtt — mondja Danis. Fűredi társulatával jártuk a Bácskát s az a rövid esztendő, amit ott töltöttem, örökre feledhetetlen marad.

Különösen Becsére emlékszem,

a Sós-füdrőre és különösképpen a csatornára, ahova egyszer elvitt egy derék becséi magyar s azután mindennap lesiettem már magam

is — »pécéznit, horgászni. Zombora és Noviszádra emlékszem még nagyon jól Becse után. Nagyon a szívemhez nőttek a bácskaiak, egyszer még elmegegyek hozzájuk, akárhogy is!

Pályafutásáról beszélgetünk, az elmúlt 27 évről, amely bizony nem volt mindig rózsás, igazi magyar, szenvedésteli művészsors volt. Több, mint két évtizedig játszott Pécsen, amíg

felfigyelt rá Magyarország szíve, Budapest és magára ölelte.

Szóvátesszük; tudta, hogy értéke a magyar színjátszásnak, miért nem jelentkezett önszántából?

— Nem akartam tolokodni...

Olyan tülekedés volt itt két évtizeden át, hogy nem fért össze egyéniséggel a könyöklők sorába állni. Inkább vidéken maradtam, amíg Patkós igazgató ki nem ázott. Igaz örömem azonban csak akkor lesz, ha majd évek után mindenkit meggyőzhetek játékommal arról, hogy sikerem nem a véletlen műve, mint ahogy egyesek, némi irigységgel megvádolnak. A Szuhayval kapcsolatban voltak, akik érthetetlennek találták élethű alakításomat. Egyszerű rá a válasz: Mindig a vidéket jártam, ott élttem a becsületes magyar parasztok között, volt alkalmam megtanulni becsülni és megjátszani őket. Nem tuzok, amikor kijelentem, hogy

a bácskai magyar parasztoktól tanultam meg legjobban, milyen és mennyit ér az igazi, becsületes magyar paraszt, akinek eszén nem lehet túljárni.

Azután meg, vallom, a művészek nem lehet nehéz valamilyen szerep életrekeletese. Thália papjának érzem magam a soz lejtisztább értelmében, egyrészt, mert a Ferencrendeknél tanultam, pappá akartak nevelni, de elvitt a színpad, másrészt pedig, mert mindenkiféle szeretem a pályámat, amely miatt sok szenvedés, de sok öröm is ért. Az irodalomhoz, különösen a színpad-irodalomhoz magasztos lélekkel nyuljon a színész, ha azt akarja, hogy alakítása ne süllyedjen a dlettantizmus ingoványába. Ezek szem előtt tartása kísért végig eddigi pályafutásomon, jó száz darab főszerepét játszottam el eddig, de mindig igyekeztem átélni, elhinni azt, amit a közönséggel el akartam hitetni.

Nem tudok undorítóbbat elképzelni, mint festékszagu pap-pirifigurát a színpadon.

Félórával e beszélgetés után Danis Jenő tette bizonyítottá, hogy öreg Szuhay életre kelt valóság...

Bihari Sándor

««(★★★)»»

Jörő vasárnap:

**„Egy bolond százat csinál”
Noviszádon**

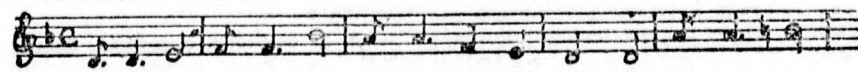
A noviszádi Református Olvasókör kitűnő működvelőgárdája — mint ismeretes — már többször előadta az »Egy bolond százat csinál« című operettet. Az eddigi előadások nagyszerűen sikerültek, a közönség sokat kacagott az ötletes, fordulatos operetten. Az egyesület vezetősége elhatározta, hogy jövő vasárnap, január 21-én ismét előadhatja a darabot. A szereposztás az eredeti marad. Az előadás délután 3 órakor kezdődik.

VAN EGY NÉP...

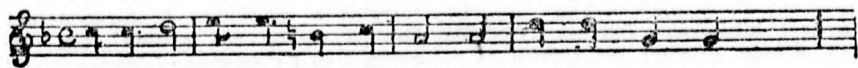
A „MUSKÁTLI” CÍMŰ SZÍNDRÓMÓL

LASSU, KIFEJEZETELI ERŐVEL

SZÓVEGÉRT ÉS ZENÉJÉRT ÍRTA: CZIRÁKY IMRE

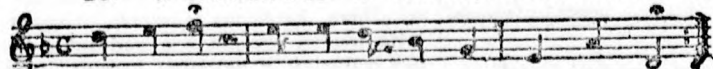
VAN EGY NÉP, VAN EGY NÉP, AZ EN E-DES NÉ - PEM. HA VI - GAD

HA BU-SUL, VE-LE EGYÜTT ER-ZEK. EGY AZ I - MANK,

EGY A NYELVÜNK, EGY A DALUNK, EGY A KÖNNYÜNK. EGYORS EGY SZIV.

EGY LÉ-LEK, SZE-RES-SÜK EGY-MÁST TEST - VÉ - REKI

2. Mik vagyunk, mik vagyunk,
Csak csepp a tengerben
Magányos árva fa,
A nagy rengetegben

Boruljunk hát össze szépen,
Ur és paraszti, kéz a kézben,
Egy sors, egy sziv, egy lélek,
Szeressük egymást, testvéreket!

**BÁLI
NAPTÁR**

JANUÁR 20. SZOMBAT: A beográdi magyar egyetemisták Magyar Bálja a Mérnök Otthonban.
A szentai Magyar Közművelődési Egyesület műsoros estje az Eugénban.
A temerini Sportklub farsangi mulatsága.
A kupuszinaí ÖTT farsangi bálja.
A petrovgrádi Evangélikus Négyelet farsangi estje a Vojvodinában.

JANUÁR 21. VASÁRNAP: A szentai Kisgazdakör műkedvelői előadják az »Árvalányhaja« népszínművet.
JANUÁR 21. VASÁRNAP: A bezdáni Katolikus Legény Egyesület kabaré-este a Tallósy vendéglőben.
A noviknezeváci katolikus hölgyek jótékony bálja.
Jelmezés gyermekdelután a noviszádi külső Katolikus Olvasókörben.
Este Iarcosbál a noviszádi külső Katolikus Olvasókörben.
A bezdáni Katolikus Legényegylet előadja a Cigány népszínművet.
A szentai Kisgazdakör műkedvelői előadják az Árvalányhaj népszínművet.

JANUÁR 27. SZOMBAT: Katolikus Bál a noviszádi Katolikus Otthonban.
Népviseleti bál a noviszádi Polgári Magyar Daloskörben.
A szubotici Magyar Olvasókör énekarának bálja.

JANUÁR 28. VASÁRNAP: A szentai Katolikus Ifjúsági Egyesület kulturdélutánja.
A temerini iparosok bálja.

FEBRUÁR 2. PÉNTEK: A kupuszinaí ÖTT műkedvelői előadják a »Vén bakancsos és a fia, a huszár« című népszínművet. Az előadást február 4, 5 és 6-án megismétlik.

FEBRUÁR 3. SZOMBAT: NAK-bál a noviszádi Katolikus Otthonban.
A »Műkedvelők bálja« a noviszádi Polgári Magyar Daloskörben.
A noviszádi Házmesterek Egyesületének műsoros mulatsága a Lira vendéglőben.
A petrovgrádi Vojvodina Atlétikai Klub álarcosbálja a Vojvodinában.

FEBRUÁR 4. VASÁRNAP: A Bezdáni Sport Egyesület előadása a Nagy Sándor-féle vendéglőben.

FEBRUÁR 6. KEDD: A bezdáni Katolikus Legény Egyesület álarcos bálja a Tallósy-féle vendéglőben.
Batyubál a noviszádi Polgári Magyar Daloskörben.

FEBRUÁR 8. CSÜTÖRTÖK: Cigánybál a szubotici Beograd kávéházban.

FEBRUÁR 10. SZOMBAT: A noviszádi Ünkenetes Tűzoltó Testület bálja a Szlobodában.

Reggeli Ujság
a magyarság napilapja

**Ma délután Szomborban:
ZsAK-Ferencváros**

A Ferencváros portyacsapata Novivrbászról Szomborba utazott, ahol ma délután a ZsAK megerősített csapatával játszik.
A Ferencváros nevét világszeretemen mindenütt ismerik, ahol a futballt üzik s a kitűnő magyar csapatnak népszerűségét és tekintélyét még csak fokozta az a két noviszádi győzelem, amellyel a zöldfehérek idej portyájukat Jugoszláviában megkezdtek. Annak a csapatnak, amely többször megnyerte a magyar bajnokságot és a Középeurópai Kupát, amely a noviszádi Vojvodinát 8:2-re és másnap a beográdi Jugoszláviát 8:0-ra verte, a szombori ZsAK természetesen nem lehet méltó ellenfele, ha meg is erősíti csapatát apatini és szubotici játékosokkal; ezen a mérkőzésen is, akárcsak tegnap a novivrbász, inkább arról lesz szó, hogy a szombori és szomborkörnyéki közönség munkában lássa a világszínját.

nek egyik legjobb futballegyüttesét. Szomborban, komoly mérkőzések hiányában, már ugyanis alig tudják, mi is az a futball...
A Ferencváros vendégszereplését természetesen óriási érdeklődéssel várják nemcsak Szomborban, hanem a környékén is; mint-hogy az időjárás kissé megnyűlt, alighanem rekordszámú közönsége lesz a ma délutáni mérkőzésnek.
A zöldfehérek 17 játékosal indultak el karácsony előtt jugoszláviai és törökországi portyájukra. A csapat összeállításánál a portyavezetőség a sérülések és formák tekintetbevételével a pillanatnyilag legjobb tizenegyet fogja kijelölni a ZsAK ellen. A leg-erősebb összeállítás így fest:
Pálinkás — Polgár, dr. Szoyka — Hámori, Sárosi III, Lázár — Suhai, Jakab, dr. Sárosi, Kiszely, Gyetvai.

**CZAJA ÉS ALI BEN ABDUL
A NOVISZÁDI BIRKOZÓ-
VERSENY DÖNTŐJÉBEN**

A noviszádi hivatásos birkozóversenyen pénteken este a következő eredmények voltak: Ali Ben Abdul (Egyiptom) győz Mrna (Cseh) ellen és Czaja Gusztáv győz Vavra Josip (Prága) ellen. A Janes—Lebruskó mérkőzést Janes nyerte, miután a bíró a német Lebruskót leléptette. Ráadásul még »catch-as-catch-can« mérkőzést rendeztek Zsupán és Robecsenko között, ezt a rusz'n Robecsenko nyerte. A szombatesti döntőbe Czaja és a néger Ali Ben Abdul került be.

TAVASZI VALOGATOTT MŰSOR

- 1940 tavaszán, ha a nemzetközi helyzet megengedi, a következő válogatott mérkőzések kerülnek lejátszásra a kontinensen:
- Január**
21: Luxemburg: Luxemburg—Belgium B)
28: Páris: Franciaország—Portugália
- Február**
6: Brüsszel: Vörös ördögök—Fecskék
11: Páris: Franciaország—Anglia (hadseregközi!)
- Március**
3: Torino: Olaszország—Svájc, Antwerpen: Belgium—Hollandia
31: Budapest: Magyarország—Svájc, Pozsony: Szlovákia—Magyarország, Bukarest: Románia—Jugoszlávia
- Április**
14: Róma: Olaszország—Románia
21: Prága: Cseh-morva véd-

nökség—Magyarország, Pozsony: Pozsony—Budapest, Brinn: Brinn—Budapest, Amszterdam: Hollandia—Belgium

- Május**
5: Budapest: Budapest—Bécs, Bécs: Bécs B)—Budapest B), Milánó: Olaszország—Németország
12: Luxemburg: Luxemburg—Hollandia
19: Budapest: Magyarország—Románia, Lausanne: Svájc—Belgium
- Junius**
16: Oslo: Norvégia—Dánia

Rövid sport hírek

A Ferencváros portyavezetősége azt táviratozta Budapestre, hogy a csapatban sok a sérült és szeretnénk vasárnap, a szombori mérkőzés után hazautazni Budapestre. A Ferencváros most rá akarja venni a petrovgrádi Borac vezetőségét a keddi mérkőzés elhalasztására.
Az FTC jégkorongcsapata második bukaresti mérkőzésén is legyőzte a Rapid román bajnokot. A második mérkőzés eredménye 2:0 (az első tudvalevőleg 2:1 volt).
Jégkorongmérkőzés Noviszádon. A noviszádi Lawn Tenisz Klub pályáján, a Dunaparkban, ma délután félhárom órai kezdettel érdekes jégkorongmérkőzés lesz a noviszádi Korcsolyázó Egyesület és a Stzaribecsei Tenisz Klub csapatai között. Belépőjegyek 10 és 5 dinár.
Elmarad a Gragyanszki—BSK mára tervezett zagrebi serlegmérkőzése, mert Zagrebban nagy a hideg. A mérkőzést január 21-én vagy február 4-én rendezik meg, ha az időjárási viszonyok megengedik.

A budapesti futballértekezlet mai műsora: reggel 9 órakor a Nemzeti Sportuszoda megtekintése, 11 órakor tanácskozás az ÖTT dísztermében, 13 órakor társasébredő, 20 órakor társasvacsora Hóman Bálint kultuszminiszternél. Holnap az MLSz balatoni kirándulást rendez külföldi vendégei tiszteletére.
A NAK választmánya holnap, hétfőn este klubhelyiségében ülést tart.

**A FERENCVÁROS
PETROVGRÁDON. A HUNGARIA
SZUBOTICÁN**

Szuboticáról jelentik: A szubotici vasutascsapat több érdekes nemzetközi mérkőzés leköltésére folytat tárgyalásokat. A ZsAK érintkezésbe lépett a budapesti Hungaria vezetőségével, hogy a nagynevű magyar csapat, amely jelenleg Görögországban portyázik, visszatérőben január 20-án Szubotican játszék a vasutascsapattal. A tárgyalások kedvező me-derben haladnak és így minden remény megvan rá, hogy a Hungaria bemutatkozhassék Szubotican.
— A ZsAK ezzel párhuzamosan a temesvári Ripenziával is tárgyalást folytat egy vendégjátékra. A mérkőzés időpontját később határozzák meg.

Petrovgrádról jelentik: Mint ismeretes, január 16-án, kedden Petrovgrádon vendégszerepel a budapesti Ferencváros csapata, amely a Borac ellen játszik. A mérkőzés iránt Petrovgrádon és a környéken nagy érdeklődés nyilvánul meg, mert ez lesz a Ferencváros első vendégjátéka Petrovgrádon. A magyar profiegyüttesek közül legutóbb a Szegec játszott Petrovgrádon nagyszámú közönség előtt, a Ferencváros iránt azonban még ennél is nagyobb érdeklődés nyilvánul meg és a Borac éppen ezért új nyitott tribün épít. A Ferencváros a portyavezetőség közlése szerint a következő összeállításban játszik Petrovgrádon: Pálinkás, — dr. Szoyka, Polgár, — Lázár, Sárosi III, Pósa — Suhai, Jakab, dr. Sárosi, Kiszely, Gyetvai. A mérkőzés jegyeit elővételben a következő helyeken árúsítják: A Papyrus és Pravda könyvkereskedésben, a Putnik menetjegyirodában, a Matejics nagytrafikban, dr. Adamovics Sztojan ügyvédnél és Erdélyán Frányánál. Helyárak: Párhelyűlés 30, zárt tribünű és 20, nyitott tribünűlés 15, állóhely 10 dinár. Ezek csak elővételi árak, a mérkőzés napján a jegypénztárnál minden hely 5 dinárral drágább.

**Athén:
HUNGARIA—VÁROSI VALOGATOTT 2:1 (1:0)**

A magyar csapat pénteken délután 4.000 főnyi közönség előtt játszotta le a negyedik görögországi mérkőzését, amelyen értékes győzelmet aratott a görög főváros válogatott együttese felett. A görögök kissé keményen játszottak, aminek eredménye Turay és Sebes sérülése lett. A Hungaria góljait Cseh és Titkos rugta, az athéni csapat gólszerzője Gregoriadis. — Ma délután ismét Athénben játszik a Hungaria, ellenfele a görögországi válogatott lesz.

KÖZGAZDASÁG

Az árnyék gyáraitól az árnyék-tulajdonosig

Mibe került Anglia acéltartálékának biztosítása ?

1.

Az Admiral Graf Spee elsüllyesztésével a német haditengerészet leírta az egyik legértékesebb és legerősebb hadihajót flottája mérlegéből. Valószínű, hogy megkönnyezte elsüllyesztése hírére a brémai és hamburgi hajógyár, ahol négy évig dolgoztak a csatahajó felszerelésén s amelyet nem lehet egyik évről a másikra újraépíteni.

Itt találkozok az olvasó a most folyó háboruban talán először a nyersanyag-háború lényegével.

A német flotta egyik szemérmese másfél óra alatt eltűnt a hullámokban, de utánpótlására egyhamar gondolni sem lehet.

A háborúkban a pénz nem számít, a hadseregek szükségletét tekintet nélkül költségre, nyersanyagra, biztosítani kell, a flotta építkezése az egyetlen kivétel, mert

10—15.000 tonnás csatahajókat egyik napról a másikra nem lehet vízrebocsátani.

A szárazföldi hadseregek ellátását azonban a világ minden nagyhatalma már évekkal ezelőtt megszervezte. Angliában találja meg az olvasó ennek klasszikus példáját, az ugynevezett árnyékgyárakban, amelyeknek létezését sokan kétségbe vonták.

2.

Anglia a háború kitörésének pillanatáig 59 gyárat rendezett be az ország területén, ötvenkilenc gyárat teljes felszereléssel, gépekkel, nyersanyagraktárakkal, modellekkel és munkásfürdőkkel együtt, —

de munkások nélkül.

A gyárat felépítették, a berendezést az állam adta, fenntartásáról gondoskodott, csak éppen nem dolgoztak a műhelyekben. Viszont pontosan kiszámították, hogy

ha a háború kitört, mit gyártanak bennük, lészert, ágyút, gázmaszkot vagy repülőgépeket.

Miután a világháború alatt hosszú ideig tartott, amíg az angol ipart át tudták állítani hadianyagok gyártására, ezt követően, már békében gondoskodott az angol kormány arról, hogy a hadsereg ellátásában fennakadás ne legyen.

Az angol kormány az árnyékgyárak felállításának költségeit körülbelül 2000 millió dinárban jellelte meg, tehát egyenként körülbelül 40 milliót adtak ki a gyárak felszerelésére. Az angol adatok meglepik talán az olvasót, mert tökéletesen berendezett hatalmas gyárakról van itt szó, s a 40 millió gyáranként alacsonynak látszik. De ha átkalkuláljuk az egyes tételreket, veszi csak észre az olvasó, hogy a számítások igen reálisak. Vegyük csak az acélgyártást először, mint a hadianyaggyártás alapját.

Egy öttonnás villamoskohó, amely egy hónap alatt 600 tonna nyersacélt állít elő, összesen 100

—150.000 márkába kerül. Háborus tartáléknak elegendő husz ilyen kohó, évenként 150.000 tonna termeléssel, — ez pedig hárommillió márkát befektetést igényel. A 150.000 tonna nyersacél tartáléknak pedig igen sok, hiszen a világháborúban Németország, a legszörnyűbb nyersanyag-háborús hónapokban pontosan ennyi acélt használt el egy hónapban. Hárommillió márkás berendezési költséggel tehát az angol hadipar már

békeidőben biztosította magának a tartálékolást.

Ha nem került volna a háború kitörésére a sor, az angol kormány az árnyékgyárak karbantartása évi 200 millió dinárba került volna. A csillagászati számokkal dolgozó angol kincstár a háború kitöréséig 1938—39-re a hadfelszerelési kiadásokat körülbelül 50 milliárd dinárra becsülte fel. Mit számít itt 200 millió, ha évente 150.000 tonna nyersacél termelése a hadsereg számára már békében biztosítva van.

Az Admiral Graf Spee megépítéséhez

nyolc millió kiló acélt és vasat használtak fel.

szükség árnyékgyárakra, mert Krupp, Thyssen és a többi német nehézipari vállalatok kizáróan a hadsereg részére dolgoznak, számítsa ki az olvasó, hogy hány elektromos-kohónak kell egy esztendőig dolgoznia, feltéve ha megvan a nyersanyag, hogy nyolc millió kiló acél álljon ismét rendelkezésre.

Nem üzlet a gabonakereskedelem

A petrovgrádi gabonakereskedők visszaadták iparengedélyüket

Petrovgrádról jelentik: Petrovgrád gazdasági életében nagyjelentőségű esemény történt: valamennyi petrovgrádi gabonakereskedő visszaadta iparengedélyét december 31-vel. Munkatársunk illetékes helyen érdeklődött az iparengedélyek együttes visszadásának okairól. Kérdésünkre azt a választ kaptuk, hogy az iparengedélyek visszaadásának rendkívül súlyos okai vannak.

A gabonakereskedelemben az első nehézségek a devizakorlátozások alkalmával jelentkeztek, mert megnehezítették a kivitelt, amelynek jelentős részét ugyanis a Prizad bonyolította le. A gabonakereskedők már ekkor is csak azért folytatták üzletüket, mert remélték, hogy jobb idők jönnek, amikor pótolhatják a veszteségeiket. Javulás helyett azonban rosszabbodás következett. Az európai háború kitörése alkalmával a buzakivitel teljesen megszűnt, hasonlóképpen a tengeri export is. A gabonakereskedők számára csak a belföldi piac maradt. Az utóbbi időben itt is fokozottabb tevékenységet fejtett ki a Prizad, amely már egész kis tételekben is vásárol búzát.

3.
A Ruhr-vidék leggazdagabb és legbefolyásosabb nehéziparosa az a Fritz Thyssen, akinek magyar és német hivatalos jelentések szerint

a német kormány most elkötelezte minden vagyonát.

Fritz Thyssen Hitler egyik legrégibb híve volt, a kancellár számtalanszor látogatta meg a bochumi vasműveket, ahol az esseni Krupp-művek mellett Németország fegyverkovácsai dolgoztak.

Thyssen most Svájcba emigrált, de gyárai most már állami tulajdonban, tovább dolgoznak. Az August Thyssen-kohók schwalgereni kikötőjébe Spanyolországból, Marokkóból, Újfundlandból és Dél-Afrikából érkeznek a vasércet tartalmazó vasérc-vasat egyenként napi 100 tonna vasat produkáltak, amhez 2200 tonna vasérc és 1000 tonna koksztól szükseges.

A gyárakban aztán olyan fantasztikus gépekkel dolgoznak, melyeket csak itt, a ruhrvidéki műhelyekben láttam. A hadihajók turbínáit itt készítik,

250 tonnás acéltömböket kovácsolnak egy darabban, a prések súlya megfoghatatlan.

A dortmundi gyárban dolgozik egy acélprés 15.000 tonnával, hogy még jobban érthető legyen, százötvenezer másszálal zuhan az alá helyezett acélblokkra, ezt a százötvenezer mássa súlyt úgy képzelje el az olvasó, hogy ezt a terhet 20 tehervonat, vonatonként 50 megrakott kocsi tudná csak elszállítani. Ennek a kovácsprésnek saját súlya 2500 tonna, s egyetlen gombnyomásra működik.

S most ez a Fritz Thyssen, aki nemrégiben még a legfelsőbb német ipari tanács tagja volt, ott hagyta fantasztikus gépeit, vagyonát, kovácsprését, amely százötvenezer másszálal zuhan az alá helyezett acélblokkra s elutazott Svájcba. **A. B. T.**

A Narodna Banka jelentése

A Narodna Banka január 8-1 helyzete a december 31-hez viszonyítva a következőképpen alakult:

Aktívák: A devizák 8.3 millióval 739.3 millió dinárra emelkedtek, a kölcsönök 129.9 millióval 2.039 millióra csökkentek, a nemzetvédelem eszközei bonjai 294 millióval 852 millióra emelkedtek és a különböző aktívák 10.6 millióval 2.567.7 millió dinárra csökkentek.

Passzívák: A bankjegyforgalom 18.2 millióval 9.679.6 millióra csökkent, a látra szóló kötelezvények 212.6 millióval 1.930.3 millióra emelkedtek, a különböző passzívák pedig 42.6 millióval 297.3 millióra estek vissza.

Az aktívák összege, illetve a passzíváké január 8-án 12.475.6 millió dinár volt.

A bankjegyforgalom és látra szóló kötelezvények összege 11.610.4 millió dinár. Az egész fedezet — tényleges értéke 3.181.9 millió dinár 27.4%-os fedezettel. A pénztárakban levő arany — tényleges értéke 3.164.6 millió dinár 27.25%-os fedezettel.

Január második felében kezdődnek a jugoszláv-magyar kereskedelmi tárgyalások

Beogradból jelentik: A jugoszláv-magyar kereskedelmi tárgyalások január második felében kezdődnek meg Beogradban. A Jug. Kurir értesülései szerint ezek a tárgyalások inkább csak informatív jellegűek lesznek. A jugoszláv-magyar kereskedelmi egyezmény ugyanis március végéig érvényben van, mert a múlt év végén

három hónappal meghosszabbították érvényességét.

A januári konferencián mindkét küldöttség inkább csak véleményét fogja közölni a másikkal, hogyan lehetne az áruforgalmat javítani. tekintettel a megváltozott helyzetre. Az informatív megbeszélések után, későbbi időpontban újabb tárgyalásra ülnek össze a delegátusok és ezen szövegezik meg a Jugoszlávia és Magyarország közötti kereskedelmi megállapodást.

Magyar-országi gazdasági tárgyalás küszöbén

Budapestről jelentik: Itteni gazdasági körökben úgy tudják, hogy a magyar gyárosok egy csoportja azzal a tervvel foglalkozik, hogy rövid időn belül Moszkvába utazik. Az utazás célja magántermészetű tárgyalások az illetékes szovjet ténnyezőikkel

a Magyarország és Oroszország között kiépítendő áruforgalom ügyében.

Elsősorban a nehézipar, mezőgazdasági gépgyárak és a villamosági gyárak azok, amelyek a magyar-országi kereskedelmi összeköttetés kérdését napirenden tartják. A moszkvai tárgyalások során orosz nyersanyag szállításáról is tárgyalnának.

Szuboticán, ha jól akar mutatni, jöjjön a Grand kávéházba

KERESKEDŐK és IPAROSOK ISMERETTÁRA

Ipartörvény - Mestervizsgák - Jogismeret - Kereskedelmi jog - Munkásbiztosítás - Bankügyletek - Számtan - Könyvelés - Levelezés - Kalkuláció - Üzemtan
 Háromszázötven fejezetben minden tudnivaló

51 közlemény

Negyedik rész Számtan

Kalória vagy hőegység az a melegmennyiség, amely egy g. 0°-u vizet 1°-ra hevít. Ez a kis kalória. A nagy kalória ennek ezerszerese.

Molekula az összetett anyagnak, a vegyületnek legkisebb részecskéje, amely fizikai eljárással már tovább nem bontható.

Atom. Tudományos feltevés szerint minden elem oszthatatlan kis részecskéből, atomokból áll.

Méterkilogramm, a munka gyakorlati mértékegysége. Jelenti azt a munkamennyiséget, mely 1 kg. súlynak 1 m. magasságra való emeléséhez szükséges. Tíz méterkilogramm munka jelenti 10 kg. súlynak 1 m. magasságra vagy 1 kg. súlynak 10 m. magasságra való emelését.

75 méterkilogramm az egy lóerő (konyska snaga). Rövidítése H. P. Lóerő (konyska snaga) a gép által végzett 75 kilogramm-méter munka egy másodperc alatt.

Dioptria, a lencse fénytörőképességének mértékegysége. 1 D. = 1 m. gyújtótávolságu lencse fénytörőképessége; 2 D. = 1/2 m. gyújtótávolságu lencse fénytörőképessége, és i. t.

Atmoszféra a légnyomás mértékegysége. 1 atmoszféra egyenlő az 1 cm² alapu légkör súlyával. A gyakorlatban 1 kg per cm².

Bál mértékegység: 1 bál papír = 10 rizma = 10.000 iv; 1 bál posztó 12 vég; 1 bál amerikai gyapot 197, egyiptomi gyapot 170 kg.

Darabmértékek: 1 tucat = 12 darab (drb); 1 nagytucat (Gross) = 12 tucat = 144 drb.

Karát a nemes fémek finomságát jelző mérték. Pl. 16 karátos arany, amelyben 24 részből 16 színarany. Drágaköveknél súlyegységet jelent, amely országok szerint változik.

Csomó (Čvor). A hajók sebességét csomóban fejezik ki. 1 csomó = 15,463 m.

Tüzelőfánál 1 öl fa oly farakás, amely 2 m. hosszú, 2 m. magas és 1 m. széles, s így 1 öl tüzelőfa egyenlő 4 köbméterrel. 7gy erdei öl = 8 köbméterrel, mert a hasábok hossza 2 méter.

Rőf. Kézműárúk mérésére szolgál a rőf = 0,7775 m.

C. G. S. rendszer (a centiméter, gramm, secundum rövidítése) az abszolút fizikai mértékrendszer. Az így kifejezett fizikai adatok megállapítása független a helytől és időtől.

Celsius Anders (1701—1744), svéd fizikus osztotta be a hőmérő fagy-pontja és forrása közötti távolságot 100 egyenlő részre. A legtöbb európai államban ezt a beosztást C° (Celsius fok) használják.

A PÉNZ (novac). Jugoszlávia pénzegysége a dinár = 100 para

- Külföldi pénznemek:
- Magyarország: 1 pengő = 100 fillér
 - Románia: 1 Lej = 100 Bani
 - Bulgária: 1 Lev = 100 Stotinki
 - Görögország: 1 Drahma = 100 Lepta
 - Olaszország: 1 Lira = 100 Centesimi
 - Lengyelország: 1 Zloty = 100 Gros
 - Oroszország: 1 Rubel = 100 Kopek
 - Franciaország: 1 Fr. Frank = 100 Centim
 - Spanyolország: 1 Peseta = 100 Centimos
 - Portugália: 1 Milreis = 1000 Reis
 - Schwájc: 1 Sv. Frank = 100 Centimes
 - Svédország: 1 Korona = 100 Oera
 - Dánia: 1 Korona = 100 Oere
 - Németország: 1 Márka = 100 Pfenig
 - Hollandia: 1 Forint = 100 Cents
 - Belgium: 1 Frank = 100 Centimes
 - Törökország: 1 Piaszter = 40 para
 - Anglia: 1 Font Sterling = 20 Silling; 1 Silling = 12 perce.
 - Egyesült államok: 1 Dollár = 100 Cent

AZ ÁLTALÁNOS SÜLY (absolutna težina)

A testnek kétféle súlyát különböztetjük meg: általános súlyát és fajsúlyát.

A test általános sulya alatt a nyomás nagyságát értjük, melyel a test az alatta levő tárgyra nehezedik.

Az általános suly = térfogat x fajsúly.

Ha a köbcéntimétert a fajsullyal szorozzuk, grammokat kapunk.

A FAJSÜLY (specifična težina)

A fajsúly az a viszonyszám, mely megmutatja, hogy valamely test hányszorosa nehezebb vagy könnyebb, mint a vele egyenlő térfogatu 4 c° hőmérsékletű desztillált víz.

(Folytatjuk)

Bélyeg

A NOVISZADI FILATELISTA EGYLET KÖZLEMÉNYEI

Ujdonságok

Az utóbbi évek folyamán ugyszólván minden állam adott ki alkalmi, jótékonyági vagy egyéb bélyegsorozatot. Mivel új sorozatok kiadása eleinte jövedelmező bevételi forrásnak bizonyult, az ujdonságok száma növekedett, sőt egyes kisebb országok bevételének tetemes százalékát tette ki.

A visszahatas egyrészt az általános krízis, másrészt az elkedvetlenedés folytán nemsokára bekövetkezett. Sok gyűjtőnek nem telet rá, másoknak elment a kedve mindig az ujdonságokra gondolni, azokról hiánylistát vezetni. Így a gyűjtési kör szűkebb lett. Ezt követte most az általános bizonytalan és különös idő, amikor mindenkinek több fontosabb gondja van, semhogy csupán a bélyeggyűjtésére gondoljon. A következőképpen az, hogy a már amugyis összezsugorodott bélyeggyűjtő terület további csökkenésnek van kitéve. Mert hisz sok országból ujdonságok beszerzése, manapság nehéz, engedélyhez van kötve, avagy a küldemények elvesztésének kockázatával jár.

Néhány rövid mondatban vázolva látjuk, hogy a bélyeggyűjtés nyugalmassal, jó étellel kapcsolatban fokozza az állam bevételeit, bizonyítan időben pedig a megcappant kivétel, véte kedv következtében nagy kihatással van állam irányu bevételére. Ehhez járul még, hogy számtalan egymásután megjelenő ujdonság, mégjobban nyomja az illető ország bélyegei utáni érdek öszt.

Az utóbbi évek folyamán sok szép alkalmi és jótékonyági bélyeg adtak ki nálunk is. Az érdeklődés és a vétekedv lassanként fokozódott, azzal a rendelettel kapcsolatban, hogy az el nem adott mennyiséget hivatalosan megsemmisítik. Azonban a kettős névérték amit ugyan később csökkentettek s a világon uralkodó általános depresszió és háborús idő hatása miatt a sok szép új eladatlannal maradt. Számtalan jótékonyági bélyegből 150.000—200.000 példányból csak 60—100.000 darab kelt el. Egy-két kivétel nem változtat a tényálláson.

Ép emiatt már több ismert filatelista rámutatott a helyzet megváltoztatásának szükségességére.

Mértékadó helyen szerzett értesülés szerint a jövőben külön előírás alapján adják ki az ujdonságokat. A postaügyi miniszter 87.376.1939. számú december 5.-i rendelete értelmében csak általános, szociális és humánus célt szolgáló sorozatok bocsájthatók ki. Azonkívül sorozatok a P. T. T. alkalmazottak javára. A bélyegkiadását, kidőgozását a pénzügyminiszter engedélyezi. Így egyesületek előzetes kérelmére. Az egész előállítási költség a kérelmező egyesület terhére megy. Az alkalmi bélyegeket 4 hónapig árusítják, utána még egy hónapig szolgálhat a bérmentesítésre. Emiatt nincs több eladás, a megmaradt mennyiséget elégetik és pedig 3 hónapon belül. Mindez már általánosan bevált gyakorlat. De új és helyes újítás a rendeletben az, hogy a mai viszonyokhoz képest tekintettel lesznek az eladható mennyiségre és az árra. A kiadott mennyiség legalsó határa 100.000 darab és a névérték a jótékonyági díjjal együtt nem lehet több, mint 10 (tíz) dinár. Ezzel elérik, hogy szélesebb rétegben is használják az alkalmi bélyegeket. A rendelet értelmében évente csak 3 felülvizetéses alkalmi sor bocsájtható ki. A rendelet tehát helyesen ítéli meg az általános helyzetet számításba véve ugy az állam bevételét, mint jótékony egyesületek célját. Mindenesetre a miniszteri rendelet megvalósítása ezáltal csak vevőket

hozhat a Jugoszláv filatelisták és kereskedők javára is.

A Jugoszláv tuberkulózis elleni liga minden évben szép kiviteű levélzáró bélyeget ad ki. Az idei kiadás mézes virágokat szedő kislányt ábrázol. A bélyeg ára 50 para és a postaügyi miniszterium rendelete értelmében a postai forgalomban a rendes tarifa mellett is felragasztható, de bérmentesítésre nem használható. A bélyeg megrendehető a liga irodájában: Beograd I, Zeleni venac.

Az egész év kiegészítésére, vagy az év szélének a védésére különféle ivszegély, összekötő sáv (= zwischenstaege), szelvény szolgál. Ezeket a részeken néha semmiféle jelzés sincs, néhol csak néhány vona ból álló ornamentika különféle variációban, egyes helyeken azonkívül betűk vagy számok, másutt meg szimbolikus jelenet vagy reklám feliratokat használnak. Vannak bélyeggyűjtők, akik ilyen kuponokat nálunk is gyűjtenek. Ezeknek az ivszegély jelzéseknek és kuponoknak a regisztrálása már régebből ismeretes a Reggel Ujság 1938. IV. 10. és filatelista szaklap cikkei alapján. Mindenesetre felhívjuk a gyűjtők figyelmét erre a jugoszláv bélyegszegély variációra. Ha számtalan (angol, bajor, cseh, dán, Saar vidéki, Epirán, Esztonia, finnországi, francia, görög, Island, kaukázusi, lett, magyar, német, olasz, pápai állam, svájc, szerb, szlovák) kupon, sáv, ivszegély jelzés létezik és a katalógusban jelezve van, úgy előbb-utóbb a különféle jugoszláv ivjelzés is kedvelőre, gyűjtőre akad. Ez természetesen maga után vonja ily ivszegélyes bélyegek magasabb értékeit is. A kis Petár királyos kiadásnál most beszerezhető a 25 és 50 paras H. 1, 2; az 1 dináros H. 1, 2; a 1.50 din. M; a 3 din. 3; a 4 din. és 10 din. H jelzéssel. Az új kiadásu Petár király sorozatból kapható az 1.50-din. értékű 1, 2, ivszegély jel'el.

A »Jadranszka Sztrazsa« sorozat nagyrészt elkel. Ami szép eredmény ily nehéz időben. Ugy ez a sor, mint az Autó sor még csak a hó végéig használható bérmentesítésre. Az Avala sorozatot a hó végéig árusítják a postán, bérmentesítésre érvényes március 31-ig. Az idén több különféle jugoszláv alkalmi bélyeg kiadás lesz. Minden ujdonságnál a magas felárak mellett, csekélyebb az eladás. A vétekedv nagy arányu csökkenése következtében komoly megfontolás tárgya az új kiadások rendszerezítése. L. a »Filatelista« januári számában közötti postaügyi miniszteri rendeletet.

»Haimova«, Beograd, Terazije 36. bélyegkereskedő ez évi zsebkatalógusa 150 oldalon Jugoszlávia, Bosznia, Szerbia és Montenegro bélyegeivel foglal-kozik. Ára 6 dinár és portó.

Számtalan német, cseh, francia bélyegűrség két hét helyett csak egyszer jelenik meg havonta, rendszertelen időközönként. A tartalmuk nagyon redukálódott, sokkal gyengébb. Sok esetben kevés a kereskedelmi ajánlat, valószínűleg a katonai cenzura miatt elhagyják a számokat stb.

Hollandia: gyermekszegély bélyegeket dec. 1-én adta ki: 1 1/2—1/2, 3+2, 5+3, 12 1/2+3 1/2 C értékkel.

Spanyolország Amer'ka felfedezésének az emlékére október 12-én szép kiviteű blokkot adott ki. A blokk Valesquez képe után készült és a múlt év a postai alkalmazottak árvái javára kiadott sorozat 5 értékével azonos. Blokk mennyiség: 17.000 fogazva, 3.000 darab vágva.

Nicaragua: New Yorki világiállítás emléksorozata technikai okokból nem jelent meg.

Paraguay: a nemzetközi békekongresszus alkalmi bélyegsorozatának kiadását bizonytalan időre elhalasztották.

Monaco: a Nizzában megtartandó Eucharisztikus kongresszus alkalmára, az év folyamán külön sorozatot bocsátanak ki. Új vörös kereszt bélyegeket vannak előkészületben. Dr. G.

Uj, modern frizura kreációk:

"SALON ELLA"

NOVISZAD Kr. Petra II 82

KÉRJEN lombfűrész ajándékok (szerszám és képekről) szóló új katalógust RADAN ADOLF, Zagreb, Masarykova 13

"FRANCISKA" szalonban csináltassa frizuráját, hogy szép és hódító legyen, mint Gál Franciska. Petrovaradin, Jelaciceva ul. 15

Szépsége nem függ az időtől, ha JOCA és MÁTONÁL fésülteti magát Noviszád, Bulevard 7

Utazótáshál, redikült, irattáskát legolcsóbban Klopka bőrdandárnál Noviszád, Pasiceva 12

5. Mondd bátran a bator mondást csak... "Pentát" használók naponta, belegésztől nem félek. Kapható gyógyszerboltokban és kiskereskedésekben. Gyógy növény extract ára üvegenként 12 dinár.

Antikvár könyvkereskedés Noviszád, Pasiceva 21. - Vesz, elad és becsrel mindenféle könyveket és más tárgyakat

KENEDICH KÁROLY angol úriszabó SUBOTICA Strossmayerova 11.

Tőzsde

NOVISZÁDI TERMÉNYTŐZSDE

Buza, bácskai Noviszád és Szombor környéki és középbácskai 194-196, felsőbácskai 195-197, tiszai uszály 198-200, bégal uszály 196-198, tiszai csatornai uszály 196-198, felsőbánáti 193-195, délbanáti 187-189, szerémi és szlavóniai 194-196. Rozs, bácskai 72 kilós 2%-os 152.50-155. Arpa bácskai és szerémi 64-65 kilós 165-170, bácskai és szerémi tavaszi 68 69 kilós 187.50-192.50, baranyai tavaszi 69-70 kilós 192.50-197.50. Zab, bácskai, szerémi és szlavóniai 150-152. Tengeri, bácskai öreg 135-137, új garantált minőség 117-118, bánáti öreg 132-134, indiai paritásban öreg 135-137, indiai paritásban új, garantált minőség 116-117, bánáti szárított 128-130, szárított indiai paritásban 131-132. - Buzaliszt bácskai és bánáti átomásról nullás gg és g 290-300, kettes 270-280, ötös 250-260, hatos 230-240, hetes 200-210, nyolcas 130-135, szerémi és szlavóniai átomásról nullás gg és g 285-295, kettes 265-275, ötös 245-255, hatos 225-235, hetes 195-205, nyolcas 130-135. Buzakorpa jutásakokban bácskai és szerémi 116-118, bánáti 114-116. Feherbab bácskai és szerémi 2%-os zsák nélkül 395-400, szlavóniai Ella bargonya 90-91. Sertészsír 25 kilós kánákban brutto nettóért 1580-1600. Irányzat: változatlan. Forgalom csekély.

KÜLFÖLDI TŐZSDEZARLATOK A dinár árfolyama: Budapest 7.60-7.90, Berlin 5.63-5.67. Zürich: Beograd 10, Páris 10, London 17.65, Newyork 445.90, Brüsszel 75.15, Miláno 22.50, Amszterdam 238 37 Berlin 178.75, Szófia 5.30, Bukarest 3.30.

Ne hamarkodja Ön el üzleti könyvelnek lefektetését, hanem forduljon előbb szakemberhez, s így sok felesleges gondtól szabadul meg. BOORBÉLY LAJOS professzionista könyvszakértő, Noviszád, Post-fah 75. Lakás: Kralja Petra II. 162. számú ház melletti új uccában.

Figyelem! MITA Cvetković speciális fűszék ajkában kapja a legobb nemes gyümölcsfűszék, szőlővesszőket stb. legkedvezőbb áron. Arizgyezkedjélannul Noviszád, Rumenačka 89

Hölgyek, ha szép és fiatal arcot akartok, látogassak meg a legmodernebbül berendezett "LOTOS" kozmetikai intézetet, Noviszád, Tanurdsics palota II. em. Tulajdonos: M. Szamlyausz. Megvizsgálás és tanácsok díjtalanul!

Noviszádon UJONNAN MEGNYILT a Tanurdsics palotában az "EXPRESS BUFFÉ" ahol orosz, francia és orosz nyelvtanok, TENGERRI HALAK, rákok valamint a legjobb eredeti zsurnai borok állandón kaphatók! Rendeléseket minden alkalomra vállal Szives pártfogást kér: M. Dunjić

KÉRJEN INGYENES TANULSÁGOS ARJEGYZÉKET VILÁGHÍRŐ HANGSZEREIRŐL LEGNAGYOBB MAZAI HANGSZERCEGTŐL SCHNEIDER KIRÁLYVARI SZALVÓ ZAGREB NIKOLICEVA IO

Uj sajt-, vaj- és tejtermék üzlet: MLEKARA "DENE" Raktáron tart állandón friss teavaajat és az összes sajtakat. Mindig elsőrendű iriss árú. O csó árak Noviszád, Kr. Petra II ul. 18

Ritz Ignác BUTORUZEME Szt. Becse en Raktár: Kr. Petra 56 Üzem: Vilzonova 81

Saját készítményű ERNYŐT nagy választékban. Fűzők, fűzők és ugra borítás a legprecízebben. Ugyanott horrdócsapok kaphatók és azok javítását végzik. Üz. Gerber Irtabné Szubotica, B. Szudareviceva 32. 377

Truppel Béla NOVISZAD Dunavszka ulica Tel. 26-69 Az ország legnagyobb HANGSZER ÜZLETE HOHNER Zeneművek - Zongora lerakat - "Hohner" harmonikák vezetőképviselete és lerakata

Perzsa és boszniai csilim A szarajevói álamí csilim szövőgyár 1940. I. 12-I. 24-ig tartja meg kézzel készített perzsa és boszniai csilimek nagy téli kiállítását Noviszádon az Emlékkönyvben. Megrendeléseket készpénzért, valamint 20 havi részletfizetésre egész napon át kiállításán elfogadunk. Belépődíj nincs! Tisztelettel: AZ ALLAMI CSILIM SZÖVŐGYÁR SZARAJEVO

Bárony Testvérek NOVISZAD Dudarska 28 Legmodernebbül felszerelt asztalos üzem és temetkezési vállalat. Nagy raktár érckoporsókban koszorukban és temetkezési cikkekben. Legolcsóbb árak. - Exhumálás, szállítás báronnonn bárhová

Villany és autogén hegesztés a legmodernebb speciális gépekkel Turócy lakatosnál, Noviszád Gajeva 5 (volt Fellegi mihely)

GARANCIA mellett vállalom bármilyen nagyteljesítményű DIESEL, SZIVÓGAZ és TEHERAUTÓ MOTOROK generáljavitását. Átalakítok Diesel és autómotorokat fa és szengáz üzemre. Kompresszoros Diesel-motorokat kompresszor nélkülire. 30% NAGYOBB TELJESÍTMÉNY, 20% TUZELÓANYAG MEGTAKARITÁS. Javitok repedt hengerefejeket acél betéttel, törött főtengelyeket gyári methodus szerint. Vállalom bármilyen méretű hengerek furását 100%-os precizitással speciális hengerfúró géppel. Készítok új főtengelyeket. - E.sőrendű referenciák! LENDVAY, Diesel gépjavitó mihely, Noviszád, Zseljeznicska 85. Tel. 41-91

Öz. Kehl Sándorné született Makoika Erzsébet, a mata és oyermekei Babuska és Cunika nevében közli, hogy ferje Kéhl Sándor január 9-án Beogradban szerencsétlenség következtében elhunyt

"Orfhopäd" cipőket minden fájóslábra, a leújabb módszerek szerint garanciával készít Gál István, Szubotica Zrinjski tér 2

EPE KÖVEK Az ismert SALVAT TEA epökövek és epehólyag megbetegedések ellen kapható a foképviseletnél: Apoteka Sv. Ivanu, Zagreb, Kapitól 17. Ismertetőt a gyógyítás módjáról ingyen küldünk. O. r. S. Br. 27870/1936 Rn. 3487

Bukovenszki F-renc hárpitor és díszítő, Noviszád, Miletičeva u. 44 Rendeléseket, javításokat gyorsan és precizen vegez. - Olcsó árak!

Petrovgrad és környéke ékszer készítő és javító műhelye KUHN aranyműves, Brig. Rizticsa ul. 2. Kézi sportjelvényeket, plaketteket és minden egyéb számai munkát

Bácskai németajku községben ev-tizedek óta fennálló elsőrendű vegyeskereskedés eladó Biztos, jó megélhetés. Közlelebbit: Perl L., Noviszád, Usztavszka 18. I.

Órák, ékszer, rádiót, szemüveget, kerékpárt, varrógépet, csillárt, zseblámpát, batériát legolcsóbban ajánl: 359 KOLLÁR - BAJMOK

VESZÉK és ELADOK használt bútorokat. Kivanságra azonnal házhoz jövök. - RIPP HINKO, Pirozka ulica 7.

Veszünk: vörös- és lucerna heremagot, lencset, makot, borsót, köményt, tavaszi búckönynt, kölest, muhar-, mustár-, kender- és lenmagot, valamint minden más vetőmagot Ajánlatok mintával küldendők: Sever & Komp. A. D. Beograd, Karadjordjeva 69

HIRDETÉSEKET A MÁSNAPI LAPRA DELUTÁN 3 ÓRAIG, SZOMBATON DELI 12 ÓRAIG VESZÜNK FEL. A HIRDETÉSI ADÓ A HIRDETŐT TERHELI.

Apróhirdetések

UGY HÉTKÖZNAP, MINT VASARNAP EGY SZÓ 1.- DINAR. VASTAG BETŰS 2.- DINAR. A LEGKISEBB APRÓHIRDETÉS ÁRA 12.- DINAR.

UTANIA MOZI, NOVIZÁD

Ma premier:

Az éneklő bolond

Beniamino Gol', Kirsten Hebern

AMERIKÁBÓL

Is tömegesen rendelik a »Növényharmat«-ot, a közismert ezerjő házi-szert. Már odáig elterjedt varázslatos hatásának h're. Vigyázat! Ne fogadjon el utánzatokat. A »Növényharmat« csak zöld üvegekben való! Ára mindenütt 12.- dinár.

ALLAST KERES

30 ÉVES szolid fiatal asszony háromhavi ápolónői tanfolyammal elmenne beteg mellé, esetleg a házvezetést is elvállalná. Beszél magyarul és szerbül. Ajánlatokat: »Ápolónő« jeligével a kiadóhivatal továbbít.

A MAI VISZONYOK között én vagyok Önnek megfelelő alkalmazottja. Kitűnő szervező, jó eladó, utazó, üzembeszélő, mérlegképes könyvelő, levelező, ügykezelési mint ipari üzembeszélő, szerb, német és magyar nyelven beszélő, szerény igényű. Hívjon meg, hogy bemutatkozhassam és részletes ajánlatot tehessek. Meghívásokat »Munkaszeretlet és hűség« jeligére kérek a lap noviszádi kiadóhivatalába. 284

KADÁRSEGÉD, szolid, szorgalmas alkalmazást keres. Ágoston György, Padej. 307

FIÁKER, sátoros, jó állapotban eladó. Érdeklődni: Ágoston Ferenc, Padej. 308

ELADÓ

ELADÓ 30-32 Hoffer 54 colos MÁV. pumpás cséplő komplett szerelvényvel (esetleg külön is). Uri János, Temerin. 237

HÁZ ELADÓ. Vojvode Vuka 7 (Deltinara). Érdeklődni: Ivanjickov, Noviszád, Zsejeznicska 38. 250

ELADÓ szép csaádi ház az Indusztrijszka uccában. Bővebbet: Fűőpnél, Noviszád, Cara Dusana 59. Telefon: 31-88. 279

60 ÜTHÓNAPOS és 60 hathónapos ma'ac eladó. Ekonomija Ugljara, Cepin. 282

ELADÓ kétpár szivógázmotoros da fálóma om, fűszerüzlettel, négyszobás lakással, többféle gyártelepnek is alkalmas 1200 négyszögöl telekkel a Szrbobráni uton. Balaska István, Sztáribecsej. 302

BILIÁRDASZTAL, használt, jókarban lévő eladó. Érdeklődni Schick Márton kereskedőnél, Sztáribecsej. 305

ÚJ HÁZ HÁROM LAKÁSSAL, uccai front 26 méter, mélysége 50 méter. Ára: 95.00 dinár. — ÚJ VILLA villamos megálló közelében, 3 parkettás szoba, tejes komfort és két k sebb lakással eladó. Ára: 200.000 dinár. — EMELETES HÁZ Noviszád központjában, fő uccában, 3 nagy lakással és kizethelyiséggel 60.000 dinár jövedelemmel 550.000 dinárért eladó. — 70 HOLD e'sőrendű föld Karloveci közelében, modern épületekkel 9.000 dinárért holdja eladó. Bővebbet: Mijatovic Sztevan közvetítő iroda, Noviszád, Metoda 12. Telefon 23-23. 322

50 ÉVE fennálló rőfös-rövid fűszer-áru és háztartási cikkekkel foglalkozó kereskedés, magyar lakossággal bíró községben, haláleset végett eladó. Cim: Schmolka hirdetőben, Noviszád. 303

MOSLÉK ELADÓ. Gostionica Bu'avar, Noviszád, Kraljevicsa Gyorgya 9. 319

SZIKVIZGYAR más elfoglaltság miatt sürgősen eladó. Kocsis Borbála, Mol. 314

RUSTON 8 HP gőzkazán cséplő garnitúrával olcsón eladó. Juhász Lajosné, Kula, Sz'ovenszka 21. 312

Aktív üzlet

saját pergetésű, garantált tiszta, eladó. K. Kud'ik, Szubotica, Postanska 8. 609

HÁZ a Nikola Tesla ucca közelében eladó. HÁZ a Városi Jódcsfürdő közelében. 2 uccára nyílik, elköltözés miatt sürgősen eladó. Ára 125.000 din. HÁZ, új, adómentes, 5 lakással, 4 lakás fürdőszobás. Ára: 370.000 dinár. A ház a Habag kávéház közelében van. BIRO ingatlanforgalmi iroda, Noviszád Ilije Ognjanovicsa 18, a Tanurdzics-palota mögött. 345

KÉT KÁLYHA, 130 cm magas kis sparherdt, szabóvasme'gitő, fogas 200 cm magas 120 cm széles — eladó. Szubotica, Sikotus Viatora 62. ul. jobbra, Minkova ul. 6. 647

BÉRHÁZ, 10 lakással havi 2400 din. hozadékkal 160.000 dinár; BÉRHÁZ 2 komfortos és 3 k'ebb lakással 185.000 din. CSALÁDI HÁZ komfortos 4 szobás lakással 180.000 din. HÁZHELYEK a város legszebb helyein olcsón eladók. Egyedüli megbízott: »IMOBILIA« ingatlan közvetítő iroda, Noviszád, Katolicska porta. 350

TIZEDES MÉRLEGET. 150 kilóig, vennék. Adler, Usztavszka u. 36, Noviszád. 343

ZONGORA, rövid, Baumbach Wien gyártmányu, eladó. Noviszád, Sztevana Szremca 9. 339

ELADÓ új ház a Futak-utí villamos végállomástól 15 pernyire. Bank kölcsön átvehető. Ugyanott éneklő kanári madarak 60 dinárért, nőtények 10 dinárért és kallitkák 20 dinárért eladók. Orosz Julia, Noviszád, Paunova 24. 331

ELADÓ két ház 8% hozadékkal, forgalmas uccában. Kadó szoba konyhás lakás. Buchmüller vasúzet, Noviszád, Kra'ya Petra II. 88, Czervész-ház. 357

50 DARAB művész-gramofon lemez eladó. Noviszád, Sztrazilovszka 6/1. 352

KIADÓ

KÉT SZOBÁS utcai lakás azonnal kiadó, Noviszád, Zseljeznicska 75. 351

TELEPEN, a Cirila i Metoda u. 41/a sz. alatt kiadó szép lakás kert-használattal. 352

KIADÓ: nagy uccai helyiség, udvari raktárak, irodahelyiségek esetleg lakóhelyiségek. Érdeklődni Nováknál, Noviszád, Szremcska u. 8. 332

KERESLET

SZUBOTICAN, PETROVGRÁDON és SZOMBORBAN iparosok és kereskedők látogatására ügynököt keresünk. Könnyű és kellemes munka Jutaleket azonnal fizetünk. Ajánlatokat »Lümler« jeligére a Reggeli Újság noviszádi kiadóhivatalába kérünk. 255

»VÉRPAD ÉS SZERELEM« című, a Reggeli Újságban most folyó regényt bizonyára többen összegyűjtötték. Egy ilyen sorozatot megvásárolnék. Kérek ajánlatot »K. K.« jeligére a lap noviszádi kiadóhivatalába. 285

GÉPESZKOVÁCS, aki a szivógázmotor kezelésben jártas, azonnali be-lépésre kerestetik. Ertekezni Szentán, Kiss László biztositási irodájában, vagy a tulajdonosnál, Molnár Gábor István, Szenta, Hiresor. 293

GÁZTŰZHELY (nem rezsó) jókarban lévő megvételre kerestetik. Cim a kiadóban. 316

KOMOLY, esetleg idősebb mindenes leányt keresek kis családhoz. Noviszád, Bratya Ribnikara 16. 310

HÁZMESTER-PÁR, gyermektelen, azonnal kerestetik (kertkezelés, sofőri szolgálat). Ajánlatokat: Telefon 22 69. 310

MEGVÉTELRE keresek szivó- vagy fagáz motort 12-16 H.P.-ig jóállapotban levőt ármegejölés közlését is kérve. Molnár Ferenc, Temerin 1230. 324

VARRODÁBA tanulólány és egy kifizető felvétetik. Cim a kiadóban. 348

KIFUTÓFIUT fűszerüzletbe február 1-re felvesz Bajer, Noviszád, Usztavszka 32. 349

HÁZMESTERNEK fiatalabb gyermektelen házaspár március 1-re felvétetik. Beck, Kr. Petra II. 25. Noviszád. 342

KIFUTÓLÁNY könnyű munkára keres: »List Kučevlasnikas«, Noviszád. Carinszka 13. 337

ÜGYES bejárólányt felveszek. Jelenkezni: Noviszád, Braca Ribnikara II. szám. 340

MINDENES szakácsnő, jól főző, kis családhoz azonnal be'epthet. Többévi bizonyítvány megkívántatik. Dr. Faragó, Sztáribecsej. 338

HÁZMESTER, középkorú, nős, akinek foglalkozása van, felvétetik. Érdeklődni Nováknál, Noviszád, Szremcska u. 8. 333

FŐZÉSHEZ értő mindenes bejárólányt keres kisebb család. Noviszád, Ravanicska 11, Nagyilmán. 334

TANONCOT felveszek bórdlisműáru és koffer műhelyembe. Laks kofferüzlet, Noviszád, Dunavszka 3. 353

KÜLÖNFÉLE

Dr. FILIPON CRÈME a legjobb és legkedveltebb nappali krém. Ára helyben és vidéken 14.- dinár. Apoteka Kuchler, Vrsac. 2474

FIAT Wanderer, D.K.W.

gépkocsi képviselő AUGUST KUTALEK. Noviszád, Kr. Petra II. 63. Tel. 31-06

SULYOK fest, tisztít. Száraz és vegyi tisztítás. Bőrkabátok, bőrbutorok festése minden színben. Olcsó árak Noviszád, Postanszka 14. 7045

ÓCSKAVASAT, fémek, gépeket öntvényeket vesz, elad Jeremics Branimir, Ruszka ucca 37, Noviszád. 8172

VETŐMAG ELŐJEGYZÉS hatvani XI es zab, hatvani 129-es sörárpa és szegesborsóra már most eszközölhető. Pusztá zornaticai gazdaság, B. Topola, postafiók 17. 248

AZ ÉLET HAJLÁSBÓL ÉS MOZGÁSBÓL ÁLL

A megbízható óra mindig egyformán pontosan jár. Ha azonban szerkezetében valami e'szakad, akkor mozgásának vége. Ha az óra késik, ennek oka a por. Akkor az órát ki kell alaposan tisztítani, a jövőben a portól megóvni és az óra újból pontosan fog járni. Az embernél aincs ez másként. A testben néha akadályok vannak. Eleinte ezeket nem érezzük ugyan mert a gyenge emésztésre és dugulásra kevés gondot fordítunk. Es amikor aranyér, bőrbajok, a vizeleti savak és elhjasodás okozta megbetegedések máj és epebántalmak sőt érelmeszesedés keletkeznek, akkor egyedül az alapos tisztítás segíthet. Bahovec »Planinka« teája különleges hatású tisztítószer. Összel 6-12 héten át napjelenként szeri vagy kétszeri használat mellett a »Planinka« tea e'omozdítja az a'apos tisztítást, erősíti az egészséget és frisseséget ad a testnek. Azért igyon »Planinka« teát, amely minden gyógyszerárban kapható 20.- és 12.- dináros csomagolásban. Reg. S. br. 19697/35.

MINDEN nyelvű használt könyvet, egész könyvtárakat vásárol J. Papp, antikváriuma, Noviszád. 8269

HIA OLCSO és mégis szép frizurát akar, jöjjön Jakubecz Sándorhoz, Noviszád, Vilsonov trg 8, ahol egy vasondolálás 6 dinár, vízondolálás 8 dinár, fejmosás 6 dinár, manikűrözés 6 dinár, villanyondolálás 30 dinár, gőzondolálás 35 dinár. 207

TISZTELETEL értesitem a n. é. közönséget, hogy butor-készítményemet, Noviszád, Kralya Petra II. 64 szám a'att lévő üzlet kirakatában helyezem el és ugyanott árusítom. Szives pártfogást kér: Fischer Béla asztalosmester. Műhely: Gajeva u. 5 szám alatt. Ugyanott tanone felvétetik. 353

»HOLLYWOOD« néven új cukrászda nyílt Noviszádon, Boulevard Kralyice Marije 2. sz. a'att, a Mat'ca épületében. Csakis elsőrangú cukrásztermények. Noviszád lakóságának kedves találkozó helye! 229

GARANTÁLT tiszta vegetáriánus házi koszt kapható Dimitrijevicseknél, Lyublyanszka 12. 321

TŰZHELYEK, kályhák legolcsóbban SZENES vasúzetben SZUBOTICAN.

SZEPLÖT, pattanást hámlást, orrvörösödést és más arctisztatlanságot pár tégely használata után biztosan eltüntethet DARUVARI krém minden szakületben kapható. Háromsarkos nagy doboz 15.-, kis doboz 7.50 dinár. Postán küldi: BLUM gyógyszerüzlet, Szubotica

PAPLANOKAT készítik pehelyből, gyapjuból és vattából. Ugy újjak, mint régiéket átdolgozását vállalom. Házakhoz is megyek. Bulyovicsa Bélané, Noviszád, Luja Bartua 53 (volt Magyar ucca). 315

ÖRÖKBE FOGADNÁNAK EGY KISLEÁNYT. Vidéki uricsalád örökbe fogadna 4-5 éves magyar kisleányt. Fényképes ajánlatot »Örökbe« jeligével a Reggeli Újság kiadóhivatal továbbít. 336

ÉRTESITEM a n. é. közönséget, hogy varrodámat Usztavszka 5 sz. alól áthelyeztem Noviszád, Kralya Petra II. 64 sz. alá, ahol továbbra is a szakmában vágó összes munkákat ugymint elsőrendű kézimunkát, end it, gomblyukák készítését vállalom. Pontos és jó k'szolgálás. Szives pártfogást kér: »Julia« szalon. 354

Fájdalomtól megtört szívvel, de az Ur akaratában meg nyugodva tudatjuk a szomoru hirt, hogy a legjobb férj, apa, nagypapa és rokon

Jurás István

a bródi vagonygár igazgatója és a noviszádi Szloboda szálló tulajdonosa

folyó hó 13-án fáradhatatlan munkában eltöltött 56-ik életévében Szlav. Bródban rövid kínos szenvedés után elhunyt.

Drága halottunk hült tetemét január 14-én, vasárnap délután 2 órakor temeljük Vukováron a római katolikus temetőben lévő családi sírboltba.

Emléke örökké él közöttünk!

Noviszád, 1940. január 13.

A gyászoló család

A noviszádi Szloboda szálloda igazgatósága és az összes személyzete mély megrendüléssel tudatja a szomoru hirt, hogy

Jurás István úr

a Szloboda szálloda tulajdonosa és a bródi vagonygár igazgatója

folyó hó 13-án Szlav. Bródban rövid szenvedés után meghalt.

Temetése január 14-én délután 2 órakor lesz Vukováron a római katolikus egyház szertartása szerint.

Emlékét kegyelettel őrizzük!

Noviszád, 1940. január 13.

A noviszádi Szloboda szálloda igazgatósága és az összes személyzete

Régi boldog idők megújultak!
„LOVACSKI ROG“
(Vadászkürt) Petrovaradin
Körény testvérek muzsikája mellett hűfő és pénteken este izletes halvacSORa. Legjobb szerémségi borok.
Szívesen várja Önt — **USICS ANTON**

Zsák
PORUVA, Zsinež
AVRAM SCHIFF
zsák- és ponyvakösiszabású
Afrik, léször és lakarók
Hevederek, tömlők stb
NOVISAD TELEFON 24 03
Kraja Petra II. 2.
Kérje a áraniatott!

A TUNDERORSZÁG NYEREMÉNYEI
Gyermekcipő talpalást ad
Uri János
a legszébben, legjobban, legolcsóbban dolgozó uri és női cipész,
NJEMACSKA ULICA 22.
Tetszes szerint, ezüst nyaklánc, modern ezüst gyűrű vagy modern óralánc.
VARGA ÁRPÁD
órák ékszerüzletéből
Noviszád, Kr. Alekszandra 22

Figyelem! Figyelem!
Az újonnan megnyílt
„Antikvárium“
Noviszád, Pasiceva 21
vesz, elad és kikölcsönöz a legkedvezőbb feltételek mellett mindféle könyveket, órákat, fenykepezőgepeket, porcellantárgyakat és bútorokat

Cserélje ki régi motor- és világítóbiztosítékjait a mi felülmúlhatatlan **EMASOR BIZTOSÍTÉKAINKKA**. Nincs többé rövidzárlat, nincs rövidzárlat okozta tűz, gazdaságosság az áramfogyasztásban. Biztosság a motoroknál és megőrzi a motort a kégéstől. Rádiókészülékeknel nincs többé zavar, szelektivitás és más nagy, célszerű és gazdasági előnyök. Kérje ezen biztosítékokat minden szaküzletben vagy elárusítóhelyeinken. Kívánatra prospektust küldünk és minden felvilágosítással szolgálunk. Szabadalom száma 13.319. Egvedülálló monopólium. E állítja és forgalomba hozza Indusztريا Tehnik h proizvodza **EMASOR**, ZAGREB, Pa'motičeva 29/a/ I. em.

SI TALPAK — SI BOTOK
IRSA Y
sport és fegyver szaküzletében,
Kr. Petra II. 32. Telefon 28-14

Csokoládé és cukorkagyár
Tulajdonos: **Aleksz G. Stano'e**
Noviszád, Szerzifina u. 7. Alapítva 1930.
Készíti a legjobb csokoládét és bombont. Versenyképes árak!
Telefon 54-94

Katonai gyakorlatra bevonulók figyelmébe!
A mostani hideg időben minden be-hívott vigye magával a Füzy-gyár e célra konstruált kézben hordozható »Vojnik« típusu »Terma« készülékét, amely 2 dinár értékű spiritalisszal 3 óráig rendkívüli meleget ad: sátorban, szobában, fedezékben 1 percen belül üzemképes, ételt lehet me'egíteni és teát forralni rajta. Eladása ára 150 din.
KAPHATÓ:
Füzy gyárban
SUBOTICA, Carinska u. 17. Telefon 466

Vidékiek találkozóhelye
Szubotícán az Engelbrecht féle étterem. Kifőző házikoszt, szolid árak
Ételd 8.— vacsora 6.— dinár. Pasiceva ul. 5.

Könnyű a háziasszonyoknak...

TELEFON
40-68

zamatosabb kávé, legillatosabb teát, valódi Jamaica-rumot, »Koestlenekszet, stb.

Ne felejtse el! Tel.: 40-68
KONZUM, Noviszád, Kralja Petra II 2

fújhat a kosava, dühönghet a hóvihar, avagy megfagyhat a hőmérőben a higanymű, mégsem kell lemondania egyetlen élvezeti cikkéről sem. A meleg szobából felhívja telefonon a »Konzumot« és percek alatt megkapja a leg-

Reggeli Ujság

Uredništvo i administracija
Szerkesztőség és kiadóhivatal
Noviszád, Kr. Petra II. (Futósi út) 50
Telefon: 21-37, éjjel 20-58
Felelős kiadó: **Andréo Desso**
A kiadóhivatal vezetője: **Elaszek Ferenc**
Preprinta — Előfizetés:
Egy hóra 28.— dinár (kihordó útján 30 din.)
Három hóra 80.— dinár (kihordó útján 86 din.)
Félévre 160.— dinár (kihordó útján 172 din.)
Zsazi svakodneвно — Megjelenik naponta
Post. čislo: 0711 račun — Postacselekszámnia:
Beograd, 59 754. Zagreb, 46.692

A kurta kígyó...

IRTA: SZALAY LASZLO

Sajátságos, — sőt egyenesen csodálatra méltó, mert teljesen egyedül álló, — a bucka növényzete, állatvilága, viharos tengerre emlékeztető homokhullámos sivár tája, tikkasztó ege és esőt nem hozó száguldó orkánjai...

A bucka nemcsak hazánk, de egész Európának megdöbbentő sajátossága, — mert kizárólagos, elkülönült és ismeretlen...

A bucka egy félreismerhetetlen középzásiai sivatag. A sivatagok klímájával, növényzetével és állatvilágával, — oázisain a maga ősemberével...

Szélesen és hosszan terpeszkedik a bucka, mint az ősrétek... Kezdődik Kecskemétnél, folytatódik Izsák, Tázlár, Orgovány, Bócsa és Páhi határával, aztán a félegyházi Bugacmonostorral, majd a vadkerti, hajósi, halasi határokba nyulva, végetér Terézhalomnál...

Különböző középzásiai sivatagi kőrök... árvalányhaj, pirosító, sikkár... szappangyökér, sivatagi orchidea... s a galagonya, kökény, som, vadkörte, vadalma, boróka... s a törpenyárfa képezik nagyjából az ő különleges növényzetét... Állatvilága a sivatagi sas, a középzásiai talpas tyúk, az üregi nyul, s a tázlári homoki vipera, — amit a nép kurta kígyó néven ismer...

A kurta kígyó az alföldnek egyetlen mérges kígyója... Brém állatvilágában »tázlári vipera« néven szerepel, mivel főképpen a tázlári és a terézhalmi buckákban honos...

Nagyjában félméter hosszú, vastag, tompa farku, rosszindulatu, dühös állat ez, melynek marása, — különösen, ha aznap még nem evett, — és leginkább a nőket illetőleg, — gyakran halálos... Minthogy a bucka népe rettegésében hihetetlenül üdözi és irtja, nem tud elszaporodni, s a talaj művelés alá vonásával is lassanként kipusztul...

Az én gyerekkoromban a kurta kígyó még elég gyakori jelenség volt... Mert emlékszem rá, az emberek számoltak vele, félték tőle, — és gyakran elfordult, hogy megöltek kurta kígyót...

Különösen a künn dolgozó asszonyok, lányok gyakran riadoztak és futottak szét, éktelen sivalkodással, sokszor csak holmi ártatlan gyíktól, vagy gyanus gyökértől megijedve, s odacsóditették a dühös, vasvillás férfiakat...

Mikor mi, — mint tíz-tizenkét éves gyerekek, — vadászgatni, vagy bucorogni indultunk a buckák felé, sokszor hujjantott utánunk, öreg Szuhay:

— Gyerekek, osztán jó lesz ám a lábak alá nézni, nehogy kurta kígyóra hájgatók!

A kurta kígyó ugyanis ok nélkül nem támad, — csak ha rálépnek, megrugják vagy egyébként zavarják a nyugalmában...

Egy nyári délelőtt, — emlékszem, irtózatos, szélcsendes hőség volt, az ácsi pusztán minarettes, mecsetes, pálmaligetes arab várost ringatott a délibáb, — s a száraz föld, holmi apró, vékony, fakó lángokkal, lobogni látszott, — én meg a két őcsém, madarászó puskákkal, neki-vágtunk a buckáknak...

Nem láttunk mi egy verebet se... Minden okos, érző, élő lény eltűnt, elhuzódott a rettenetes hőségtől, — csak mi csavarogtunk a buckában...

Fölmásztunk nagy kinnal egy homokdombra, — és leültünk... Az irtózatos hőségben lehetetlen volt tovább menni...

S már éppen készültünk haza, visszafordulni, mikor egyszer csak szemünkbe ötlött, hogy lenn a völgyben, a sivár, sárga homoktenger közepén, folyton porzik a föld, nyolc, tíz, tizenöt helyen is...

Nézünk... Bámuljuk... Szél nincs... De még csak szellő se... Forgószél se... Mi az ördög szörhatja ott a port, a homokot?... Lehetett fölünk ugy nyolcvan-száz lépésre...

Föltétlenül, valami élő lénynek kell ott vergődni!...

Hát gyerünk oda... Igen ám, de a jelenség valami olyan szokatlan, valami olyan soha nem tapasztalt tünemény volt, hogy mi rakoncátlan gyerekek, akik puszkával meg éppen az ördögtől se féltünk, ösztönszerűleg is megrökönyödtünk tőle...

Nem is mentünk le egyenesen a völgybe, hanem arra szaladtunk le a dombról, amerről érkezünk... Aztán a dombot megkerülve nagy óvatossággal mentünk a völgy felé...

Mikor a távolság fele részét már beoltuk, egyszer csak fölismertük, hogy mi veri föl a porfelhőt: — kígyók játszottak a homokban!

Még pedig kurta kígyók... Homoki viperák... Játszottak, fürdöttek, enyelegtek egymással...

Lehetett vagy tizenöt-husz példány... Kergetőztek... Egymás elől a homok alá bujtak... Átsik-

lottak egymáson... Majd meg ösztetekeröztek és dobálták magukat a levegőbe...

Először szörnyen megijedtünk, de a másik percben már felülkerekedtünk a kíváncsiságunk és csakhamar annyira szemtelenség lettünk, hogy még jobban megközelítettük a játszadó viperákat...

Innét is, onnét is érkezett még egy-egy társuk és ágaskodva siklott közénk...

Mindig rakáson maradtak, nem széledtek széjjel...

Már nem lehetünk távolabb tőlük harminc lépésnél, mikor odasugtam a két őcsémnek:

— Lőjjünk közékük, aztán szaladjunk el...

— Az bizony nagyon jó lesz...

— Nahát célozzatok ti is és mikor én kimondom a hármat, — lö-

... Céloztunk: Egy, kettő — három!... Bum!

Azzal már szaladtunk is mint az örültek és meg se álltunk hazáig, — dacára a szörnyű hőségek...

Otthon első dolgunk volt fölkeresni Mihály bácsit és nagy nevetve, lelkendezve elujszágnálni neki, hogy mit csináltak a viperákkal...

Öreg Szuhay csak a fejét csóválta:

— A jóreggelét az apátoknak!... Hiába osztán valamelyőtök hasra esik, vagy kificamítja a lábát, mi lett volna azzal?...

Husz kurta kígyó marta volna meg! Ijedten néztünk rá:

— Ejnye, erre nem is gondoltunk!...

— Hát most már aztán csak még azt mondom nektek, ne hogy bolond ésszel mostanában oda menjetek;

mert a megölt kígyótól napokig nem megy el a párja!...

Estefelé mondom a két őcsémnek: — Na, fogjatok puskát, aztán gyerünk...

— Hová?

— Hová!... Hát a kígyókhöz!...

— Ujjé! — riadozik a kisebb...

— Oszt minek?... — kérdi a másik...

— Minek!... Hát annak, hogy az egyik agyonlőtt kígyót hazahozzuk... Spirituszba tesszük... Hogy aki még nem látott, hadd lásson homoki viperát...

Eleinte nagyon huzódóztak, féltek, de aztán eljöttek mégis, sűrűn sóhajtozva... Mert megértettem velök, hogy naplementekor a kígyók visszacsuszának a lyukakba...

Az édes apám látszóvót is elvittem és először is a dombra mentünk, ahonnét délelőtt a port láttuk...

A nap még nem ment le teljesen, s a látszóval pontosan ki lehetett venni öt tönkrelőtt viperát a homokban... Még mozgott valamenyny, de helyet változtatni nem tudtak... A megölt kígyó farka ugyanis, — még ha a fejét levágnák is, — mozog naplementig...

Egészséges vipera nem mutatkozott, de azért mégse volt bátorságom lemenni a völgybe... Talán, mert a meglőtt kígyók mozgottak...

Másnap reggel aztán ismét fölkerestünk... Én egy zsineggel és telve szemtelenséggel... Csizmát húztam és három télinadrágot, hogy a kígyó ne tudjon megharapni...

Először csak a dombról látszóveztünk és láttuk, hogy az öt kígyó már nem mozog... Erre én a zsineggel lelabujjhegyeztem a szélső kígyóig, hirtelen a nyakára hurkoltam a zsineget, aztán elkezdtem észnélkül szaladni, — és szaladtunk mindhárman hazáig, a kígyót a zsinegen magunk után húzva...

Amint az udvaron megálltunk, odajön Szuhay és meglátja a kígyót...

— Hát azt a! — és kezd rettenetes káromkodni...

— Ide cipeltétek ezt az átkozott kígyót, — és most utána fog jönni a párja is!...

Megijedtünk szörnyen... — Merről hoztátok?...

— Erről és erről... Ott van a porban a nyoma... — Hozzatok egy vasvillát!...

Hoztunk. Szuhay aztán elindult a kígyó porban levő nyomát követve, — visszafelé...

Mi persze utána... Még fele utján se lehetünk, mikor egyszer csak Szuhay elkiáltja magát:

— Ahol jön el!...

És valóban... Elképedve láttuk, hogy csuszik, sikklik, dühösen, cikázó szemekkel dobva magát előre, a párja porban hagyott nyomán, felénk a vipera...

— Jött, szinte tajtékozva, sziszegve, nyelvét villámgyorsan öltögetve, — de Szuhay vasvillája lecsapott rá...

Aztán hozzánk fordult Szuhay: — Nem takarodtok a szemem elé!... Betyárok!

Vidám sorok

A LOVAGIAS GYERMEK

— Már megint összeverekedtél valakivel, te komisz kölyök? Véres az orrad s a ruhád is egy cafat!

— Nem verekedtem, anyu. Csak megakadályoztam egy nagyobb fiút abban, hogy elbánjon egy kisebb gyerekekkel.

— Na, hát ez derék dolog. Mégis csak jó fiú vagy. És ki volt az a kisebb gyerek?

— Ki? Hát én!

A RENDSZERETŐ SZAKÁCSNŐ

— No, mi az, Maris, még mindig nincs készen a mosogatással?

— Azzal már kész vónék, nagysága, csak azt nem tudom, hová rakjam a cserepeket?

STATISZTIKA

— A statisztika azt mutatja, hogy tíz ember közül kilencnek van színészi tehetsége.

— Viszont többnyire éppen a tízedik megy a színpadra.

RAVASZ FOGÁS

Pedro irtózott a gondolattól, hogy öt valaha is lefényképezzék, sehogyan sem lehetett felcipelni a fotografushoz. Egyszer aztán a felesége nagy meglepetésére kijelenti, hogy már éppen ideje volna elmenni lefényképeztetni magát. Felveszi az ünneplő kabátját és nekiindul a feleséggel együtt. Már ott áll a fényképezőgépen, amikor a felesége még egyszer jól végignézi, rendben van-e rajta minden.

— Hopp, várjunk csak egy pillanatig — kiált az asszony a fényképészre —, most látom, hogy az uram kabátján csak egy gomb van.

— Akkor rendben van — sóhajtott nagyot Pedro —, most már mehetünk is haza, nem kell a fénykép. Csak azt akartam elérni, hogy észrevedd te is, hogy nincs gomb a kabátomon.

Eva kalapja

Írta: Szép Ernő

Tudnillik nem volt kalapja Evának, még ruhája sem volt az Istenadának, Evának, akinek maga a teremő Atya adta az Eva nevet.

A ruhátlan Eva legelső és egyetlen öltözködése a fügefalevél volt, nincs tudomásunk afelől, hogy más egyéb falevelével cserélgette volna a fügefalevelet. Az a levél, amelyet legelőször választott magának, az maradt Eva divatja.

Szóval nem volt Evának kalapja, semmi dísz, semmi pompa nem jutott arra a szabadon hulló, hullámzó, gyönyörűleges, szőke hajára. Mert szőke volt Eva, ő alapította a szőkeséget. Oh, Istenem, ha elgondoljuk, hogy milyen szegény is volt a Paradicsom remekbe teremtetten egyetlenegy asszonya. Autóró! meg bundáról ne is beszéljünk. Sem nagystélyi, sem kistélyi ruhákról. De nem volt Evának egy egyszerű tróttörje sem. És nem volt neki sem kompléja, sem kombinéja. Sem pongyolája, sem pizsamája. De még csak cipője sem volt, sem harisnya, sem harisnya. Sem kesztyűje, sem fátyola, sem napernyője. Híret sem hallotta rekettinek, gofűőnek meg puszkának, amellyel galambot lehetlőni meg özkét. Sem a bridzkártyát nem ismerte, amivel az időt lehet egyonótni. Még csak retikülje sem volt Evának, persze, hogy abból sem volt semmije neki, ami a retikülbe való; sem zsebkenőcskéje, sem kicsi cigarettatárcája, sem Dunhillje, sem szipkája. Sem ruzsos rudacskája, sem poudriére-je, sem kicsi erszénye az eprópénz számára. Csaklóján nem zizegett órácska s nem volt egyetlen karpercc sem a karján, sem gyűrűje, sem fülbevalója, semmiféle ékszere nem volt a világon.

Azért ne sajnáljátok Evát, asszonyok, mert Eva boldog volt, de milyen boldog! Mero csudálkozás és méro szerelem volt az Eva élete. Ha nekünk nem volna ennyi gondunk és ennyi szórakozásunk, mink is éppen olyan boldogok volnánk, mint az az Adam meg az az Eva.

Egy reggel a boldog Eva abban a bübajos kertben virágot szedegetett. Dehogy kellett még akkor parfüm, olyan illatot öntöttek a szebbnél-szebb virágok a Paradicsomban. Szeretett Eva eljátszani a virágokkal, kelyhekbe nyomkodta az orrát és kicsit belé-bódult, amikor nem tudott a szegfü-lnek a rózsának, a lilomnak szagával betelni. Patak is folydogált a Paradicsomon keresztül, akkora csak, hogy átal lehetett ugrani; csak arra való volt az a patak, hogy a virgonc ezüst-haloknak legyen hol uszkalni s hogy az égi felhők tükrözödhessenek a vízben.

Eva odatért bo'jongásában a patakhoz, annak a partján meglátott egy he'yes kicsi virágot; azt eddig még nem vette észre. Leguggolt az új virághoz, azt is megszagolagatta, topogatta, smogatta s aztán kirántotta a fü közl és leült vele, be'epszkált a virág kelyhébe, persze semmit nem értett belőle, s miután egy darabig az ujjá hegyével faggatta a titkos kelyhecskét, szétszaggatta a piros szirmokat és szélszórta maga körü, mit is tudott volna azzal a virággal egyebet csinálni.

Mikor pedig kijátszotta magát a virággal, megkivánt egy kortyot, belé-hajolt a patakba. Abban a pillanatban sétált arra a szelő. Az a szellő is csupa játékoságból lekasztott egy szép plátánlevelet a fájáról. Az a plátánlevél lefelé hmbálózott, éppen az Eva fejére talált szállani. Eva pedig megpillantotta a vízben a szőke hajára telepedett zöld levelet. Egy kicsit megrázta a fejét és visszanézett a patakba. Ni, a levél ott maradt a haján. Eva tekintete meg ott maradt a víz színén. Megépődött; újság volt a sze-

mében az a cikcacos sötét folt az ő világos haja felett. Félracsapta a fejét, akár a kismadár, amely eső után a tócsába dugja az orrát és meglátja a maga madárfejét abban a tükrőben. És aztán jobbra-balra nézegetett maga körül, csakugy mint a madár szokott a tócsa szélén, e'csudálkozva, kérdezve a csöndet, eget-földet kérdezve tudatlanságában. Mi ez, ami ő, s mi ez a fü meg virág meg negyfék körökörül és mi az a messze kékség odafenn? Csudálatában, örömben, ijedésben az a madár hangot ad: Eva is hangot adott, elkacagta magát.

Ott tornászott közel a fügefán egy majom. Eva fölneézett rá: vajjon mit szól a levélhez? A majom vicso' tott, nyekedett vidoran és leszakított egy fűgát, odacsapta Evánakhoz. Adta nevet'eljen!

Amikor Adam délre megjött annak a csuda nagy almáának az árnyékába, ahol tanyájuk volt, elébe szaladt

Eva, lebukatta a fejét:

— Nézted Adam, nézted — azt mondja — ugye furcsal — és vidáman kacagott újra.

Természetesen Eva folyékonyan beszélt attól a perctől fogva, hogy az Ur életre parancsolta. Tudta azt a böcs Teremő, hogy ha a beszédet a nyelve a'á nem teszi, nem izlenék majd Evának az élet. Eva mellett azután Adam is beszélt, annyit, amennyi ráesett.

Hát a boldog Adam megnizte az Eva hajára hullott levelet, ő is azt mondta rá engedelmesen:

— Furcsa.

S látva az Eva örömt, ő maga is jókedvűen kurjantott egy hegyeset.

Három napig hordta Eva a plátánlevelet a fején. Első nap lepotyant a levél, fölvette, visszatette a hajára. Másodnap már a tenyerét a levélre. Harmadnap kitalálta, hogy a levél szá-

rát a haja közé furta, így aztán szaladhatott, az a zöld dísz megmaradt a haja felett.

Akárhogy vigyázott a levélre, negyednap elkapta a szellő, megszőkítette. Hát akkor egyet sem busú't Eva, ott volt a fa, új levelet szakasztott róla. Míg nagyobb. Azután kisebbet, mert egyszer csak a kisebb forma levelet kívánta meg. Egy reggel pedig virágzedés közt felfedezte, hogy a virágnak is szára van, csakugy mint a leveleknek; azt éppen úgy a fejére lehet illeszteni. Letérdepelt a patakparton, a vízbe figyelt, ügyesen körökörül dugdosta a fején a hajfűrtöket más-másmilyen szép virágokkal. Jai, ez nagyon kedvére való volt, olyan érdekes, Eva mosolygott a vízből reá amint erre-arra hajtogatta kíváncsan a fejét. Azután hájogatta kíváncsan a fejét, valami édes és szépséges lett az érzése, elnyújtotta a két karját kitélé, ingatta-ringatta a fejét, a derekát, szőkele'ni való vágy támadt a térdében, örvendő nevetését el-e'huzta a száján, ezen mód osont a gyengéd fűvön tova. E'tanulta lám a táncot, a dalt, ingadozó virágtól, lomból, szelőlőnek, madárnak a hangjaiból.

A'ig várta, hogy Adamnak a szeme elé kerüljön:

— Ni — azt mondja — mi, milyen szép vagyok!

A hűsleges Adam mit fe'elt volna egyebet:

— Szép vagy Eva, szép! — és nagyokat ugrott az illegé-billegé Evával szemközt bolondos nyeretéssel.

Es törö'dte, válogatta a Paradicsom legpazarabb virágait Eva, nap mint nap sá'tá't, táncolt, danolgotott virágosan.

Míg azután egyszer dé'tájban, amikor Adam meghozta a leges'eg'zletesebb gyümö'csöket ebédre. Eva meglátott a faágon valami tarkabarka nagy madarat, ez éppen akkor telepedett az ágra. Eva kité'rt a szemét arra a százszorszép madárra s aztán felkapta a kezét, arra fe'elé nyujtotta a mutatóujját:

— En azt szeretném! Hallod Adam, olyan ka'apot akarok!

— Az madár, nem kalap! — azt mondja a buta Adam, ugy meglepődött, hogy leejtett a markából egy-két banánt.

— Az ka'ap, az szép, az nekem való! Akarom azt a ka'apot!

Adam nem tudta, szegény, mit csináljon, csak nézte a p'hegő madarat, meg a sóvárgó szemű Evát. El akarta a do'got ütni, lehullata a banánt, a sző'öt, a barackot, a datolyát, a kókuszdiót, mind a szebbnél-szebb gyümö'csöket, amelyeket két karral a há-sához szorítva tartott volt:

— Együnk Eva, új le, hántsd a banánt, repeszd meg a kókuszdiót, olyan éhes vagyok.

— Nem bánom, e'öször a ka'apot akarom. A ka'apot, a ka'apot!

Toppanított kettőt indulatosan Eva, az ugyan nem hallatszott a fűvön, hanem azért Adam megjé'dt, mert Eva, ez az Eva, s mintha mégsem Eva volna. Szája félrerándult, szemö'döke ösz-szaladt, szeme, a szeme meg olyan, mint amikor odafenn egyszer csak elsötétül a kékség, dörög és villámlik és elkezd a víz zuhogni lefelé.

Ebben a leges'eg'zletese nagy bajában Adam homlokában csuda gondolat támadt. Ott szemelt a teremő után még egy kődarab a fü közt, éppen az Adam lába e'ött. Adam fe'kapta azt az erős kődarabot, meg'endítette a karját: a gyönyörűség madár abban a nyomban hangtalan lerepült a füre a leveles ágról.

Es ezt a hangot sem hallott még a Paradicsom: Eva ujongó sikolyát. Amel'ye' odaszőkö't a mozdulat'án madárhoz, két szárnyánál fogva föl'emelte, s szilajon leszakította azt a két szárnyat a madár testéről. Es lihegve-kacagva reáborította a hajára a madárnak vértől csepegő százszorszép szárnyait, úgy nézett tündöklő szemmel a remegő Adamra:

— Ugye, gyönyörű az új kalapom?

A rettentő fuvalkodás

Ambátor senki se látta, csak ugy beszélnek, mégis elmondom, mert Borbolya Márton hétszer esküdött meg a gyerekei boldogságára, hogy igaz. De mielőtt elmondanám, valamit be kell vala'nom, Borbolya Mártonról ugyanis azt beszélnek, hogy három gyereke van, oszt mind a hárommal haragba van.

Ettől függetlenül is Borbolya Márton már régen elhalálozott szem-s fültanukra hivatkozva azt állítja, hogy olyan tüdeje, mint amínő neki volt, az egész császári és királyi armádiába nem volt senkinek. De még a korpszkommandás ekszc-lenc fon Vokurka kígyelmesurnak se, akiről pedig tudva van, hogy százharminchárom kilót nyomott, oszt egy csapat szemlén, amikor belenezett a napba, oszt eltűsz-szentette magát, olyan erővee rö-püttek le a gombok a vaffenrokkjárul, hogy két fűgszarst, meg három infanteristát vertek agyon.

De ez mind semmi. Mer, mikor a huyagi királygyakorlatok idején első Ferenc József a losonci huszonötös regiment arcvonala elé érkezett, oszt Borbolya Mártonnak kiatták a bőfét, hogy generálmars, a zapód keservit, de oszt szőjjon ám, akkor ő — mint ezredhornista — o'lyat köpött a rézcutorába, hogy a rettentő fuvalkodástul az egész trombita végigrepett, oszt k'nyitt, mint a ruzsa. Mondta is neki őfőlsige első Ferenc József, hogy no fiam, én man sok világot jártam, oszt láttam is a Miklós cár körösztkomámna eppár öles kozákot olyan tüdővee, hogy még egy bihalnak is böcsülettyire vá'na, de hozzád képest, kedves fiam, mind sub'ksz.

De ez mind semmi. Mer Borbolya Márton már régen elhalálozott szem- és fültanukra hivatkozva azt állítja, hogy mikor ő a huyagi királygyakorlatok után visszagyűtt a faluba, ippeg cséplés volt a Svarc uraságná. Oszt a Svarc uraság gépésze, a Vondrák, Isten nyugosztalja, azt tanálta

neki mondani, hogy azír akármínő tüdeje is volt Borbolya Mártonnak, nem merné a száját a cséplőgép szelephő odatartani. Már mint ahho, aki ott van hátú, a masinán, oszt a bebarósdott pipa-szárakat szokálják kisörcögetni vele.

— Miti? — taszitott egyet magán Borbolya Márton. — Ahho a csep kis lukho én nem merem odatartani a számat?... Azt mondja erre a gépész, hogy — Nem klarinét az, hékás! Se nem trombita! Mer a trombita nem fuj vissza, de ez bizony ugy vissz-szafuj, hogy a szemedben gyűn ki a harminckét fogad!...

— Hát csak fujjék, ha tud! — szó't erre Borbolya Márton az elhalálozott szem- és fültanuk állítása szerint.

Azzal kapta magát, oszt az Istenbe boldogutt gépészlegénye odament a szelephő, rászorította a száját, a gépészlegény megengette a csapat, oszt to'akodott is ám a gőz cefetül, de o'lyat fujt vissza neki Borbolya Márton, hogy a rettentő fuvalkodás'ul nem csak a gőz szalalt vissza a kazánba, de még a paraszt is kiköpte a kürtön. Szegény Istenbe boldogutt Alsó Bugyi János ippeg ott állott alatta, oszt össze is égette az ábrázattját.

... Ezeket mondotta el nekem Borbolya Márton hétpöcsétes eskü a'att. Aztán rágyujtott s a masinát — mert az egykori híres hornista háromszor is melléjefuit — nekem kellett elojtani. Igaz, hogy éppen akkor rendeltem a harmad'k litert. Mer hát kocsmába voltunk.

At is szó't a szomszéd asztaltól egy öreg paraszt, aki eddig csendesen figyelt, hogy:

— Márton!

— No.

— Az o'lyan tüdővee, mint amínő kígyelmednek volt, fujhatott volna nagyobb üveger is...

Szilárd János

Talán sikerül...

Írta: Csurka Péter

János és Mihály baktattak az országuton, frissen tört husángokkal piszkálták a sarat maguk mellett.

Jánoson olyan ruházat volt, hogy bátran kiállhatott volna érő dinnyeföldekre madárijesztőnek. Hiszen ki is állt volna, ha valamilyik őstermelő felfogadja dinnyeérés idején és napszámot fizet neki. János mindent vállalt volna már, sőhegyeket hordott volna széjjel, ha sejtette volna, hogy a sőhegyek alatt szendereg egy parányi kis életmorzsa, amit hazavint a családjának.

Mihály hasonlóképpen cudarul festett. Bevágott tetejü szürke fígaró volt a fején és a vénségtől megkékültségű rongyos „ferencióska” verte az inát. Esküszik rá, hogy a ferencióska a dusesdi birtokos mákerdőjében való verébjesztőről lopta le tavaly nyáron, egy sűrű éjszaka.

Tudod, komám, csusztam a mák között óvatosan, vigyázva. Mer a mákok olyanok, ha összeütik a fejüket, hát olyan lármát csapnak, mint mikor egy ezred katonaság masirozik a flaszteron. Egy perc alatt levetkőztettem a karót, de ráadtam az én kabátomat, kalapomat... Micsoda?... Ahogy reggel észrevették a verebék a változást, úgy megijedtek, hogy még a környékére se mertek többet jönni a dusesdi uraságnak...

Alul a ferencióska alatt ezerfoltu nadrágja volt Mihálynak. Nagy kár, hogy valamikor mégis csak e nyúvi Mihály ezt a nadrágot, eldobja egy erdőtisztáson vagy árokpartján és ennek folytán nem kerülhet be valami tisztes múzeumba, mint kortörténeti emlék s így félek, hogy az utódok megválnak a fantasztikus krónikán tartanak csak. Mert milyen volt ez a nadrág, uram, teremtőm!? Nincs ahhoz szó, hogy az ember leírja, nincs ahhoz ecset, hogy az ember lefesse. A nürnbergi óriási posztógyár mintakollekciója kismiska volt Mihály nadrágjához képest a foltok és anyagok dus választéka tekintetében.

Mihálynak a lábán nem volt semmi, minthogy a dusesdi madárijesztő sem volt lábbelivel ellátva azon a nevezetes sötét éjszakán. Tehát Mihály ezek szerint mezít-láb csapta a sarat a télutóban. Sűrűn váltogatva lépteit a rogozi országuton, mert mitagadás, még fehér hófoltok tarkálottak a domboldalakon, olvadt a hidek lé és reggelenként vékony kis porcellán pillérezte be a pocsoló sáma tükre.

János e tekintetben előkelőbb volt, mert az ő lábán lábbeli volt. Igaz ugyan, hogy ez sokéves bakancs, a lábfejeken dróttal volt megkötve és minden lépésnél dudaszzerű hangot adott és spriccelte ki magából a habarékot a világ minden tájéka felé, a mellette üggető Mihály kortörténeti nadrágját sem kímélve, Mihály többször indígnáódott is:

— Mér nem hajtód mán a porolba aztat a bakkancsot... Ugy hortyog a, mint a kovácsfuitató.

— Haszen, hadd hortyogion — hegyelt János, — mégis van vala-

mi a lábamon... Hozzad képest valóságos ur vagyok...

Igy haladtak az országuton egymás mellett. A dobresti „fűrész” visitása egyre közelebb ért hozzájuk, fönt magasan, a kéklő erdők horizontján zúgtak, zakatoltak az iparvasutak szerelvényei, füttyöngtek a liliputi mozdonyok. A völgyben a Fatermelő Vállalat gyártelepeinek az épületei nyultak el lomhán, a fűrészek jajgatását visszajajgatták az erdők, sziklák.

Rogozon, az állomás mellett álldögáltak éppen Jánosék, mikor meghallották, hogy a Fatermelő Vállalat, amelyik már két éve szünetelteti a rossz viszonyok miatt a munkát, most új erőre kapott megint, közel ezer munkást vett fel a mult héten.

— Azt a hétmindenit ennek a világnak! — kiáltottak fel Mihályék. — Mink mindenről lekéssünk! Gyerünk, hátha még nem késő!...

Korgó reménységgel siettek az uton. Ezzükbe jutott az öreg Broncig, aki falujukbeli, éjjeliőr a vállalatnál és még szót is emelhet mellettük.

— Gyistenjónapot! — verték fel az öreg Broncigot, aki éjjeliőr lévén, nappal aludt és nem valami tulságosan örült a váratlan betoppanásnak.

— Haszen vóna itt munka — reszelte felülve az ágyán. — Csak-hogy betört a létszám.

János és Mihály vakarták a fejüket. Vánnyadt testükön, a rongyos gunya alatt, a hideglelés hagogatott szilajon. Szemük úgy meredt Broncigra, mint a ha'áraitléte, kegyelemért kuncorgott.

— De István bátyám, ahun ezer embert felvettek, elfér még ott kettő!...

— Ördögöt, ezeret!... Alig vannak nyócvanant!...

Addig csüörték, csavarták Mihályék a dolgot, miglen az öreg Broncig felöltözködött. Rádállott, hogy felmegy a telepfelügyelőhöz és szól mellettük egy pár szót.

— Pedighát — mormogta — nassemi vagyok én itt... e' kis hitvány éjjeliőr, mégha szeretnek is a fejjebbvalók, az én szavam... Nem bizok a dologhoz... Megosztán mán sok ember érdekibe

Ejnye be jó...

MORGAN PIERPONT (1837—1913),

az ismert amerikai millárdos, londoni tartózkodása alkalmával történt a következő mulatságos eset.

Morgan újságírókörökben hirhedt volt arról, hogy halálos ellensége minden interjunak. Londoni lakásán mégis megjelent egy londoni napilap riportere és kérette a milliárdost, hogy két percig tartó beszélgetésre okvetlen fogadja őt. Morgan le akarta rázni a csökönyös újságírót és azt válaszolta, hogy az ő ideje pénz és pedig perccenként kétszázötven frankot ér.

— Megadom — mondá erre nyugodtan az újságíró.

Morgan az interju idejét másnapra tűzte ki. Az újságíró pontosan megjelent. Mikor Morgan elé jutott, nyomban rászólt a nábob:

— Mit akar?

— Semmit. Itt a pénze. Két percnyi beszélgetésre kértem, ez ötszáz frank. Tessék.

— Hát aztán?

— Semmi.

— De miért kért tőlem interjut?

— Fogadtam kétezzeröttszáz frankba, hogy önnel beszélni fogok; önnek adtam ötszáz frankot, kapok még kétezret. Az én időm perccenként hatszázötven frankkal többet ér, mint az önél Good bey!

★

JONATHAN SWIFT (1667—1745)

angol író fősvény, zsigori ember volt. Egy napon egyik barátja küldött neki ajándékba egy pompás halat. A szolgál, aki a halat hozta, már több-izben járt Swiftnél hasonló küldetésben, de sohasem kapott az írtól bor-ravalót, azért a mostani ajándékot meglehetősen udvariatlan modorban nyújtotta át az írónak. A halat az asztalra helyezve így szólt:

— Ezt a halat küldi önnek a gazdám.

Swiftet bántotta ez a nyersség és a szolgát, ki már távozóban az ajtónál volt, visszahívta és ezt mondta neki:

— Fiatal barátom, tudja-e, hogy urának megbízatásait nem ily módon kell teljesíteni? Megtanítom most egy kis tisztességtudásra. Cseréljünk szerepet egy pillanatra. Foglaljon helyet ezen a széken, az én helyemen, én pedig a szolgál leszek; igyekezzék ezen leckéből hasznot húzni.

Ezt mondva, Swift tiszteletteljesen meghajolt a szolgál előtt — ki már helyet foglalt a széken — és a halat eme szavakkal nyújtotta át:

— Uram, az én gazdám tiszteletteljes üdvözlését küldi önnek és lekötelve érezné magát, ha eme csekély ajándékát elfogadná tőle.

— Jól van, jól van — felelte komolyan a szolgál, méltóságteljes arckifejezéssel —, adja át urának köszönetemet és itt van egy tallér az ön fáradságáért.

Swift elhült. Megértette a beszédet és rájött, hogy tulajdonképpen nem ő adott, hanem ő kapott leckét. Mindazonáltal a tallért zsebre vágta és a szolgát nagy szitkok közepette elzavarta.

szóltam, oszt a végén megsokallják, assziszik, hogy sarcot huzok azok-tul, akiket beajánlottam... Mir nem hozott az ördög elébb benne-teket!...

Ott állt az öreg Broncig a telepfelügyelő irodájában és kalapgvö-mőszőve installált.

— Földieim, tekintetes ur, becsületes két munkás ember!

— Hol vannak?...

— Ott kint állnak a — mutatott az ablak felé.

A felügyelő kinézett az ablakon:

— Az a két ijesztő alak?... Kik ezek?...

— Két agruluszakadt, tekintetes uram... Nem mondom, a ruházattuk nem valami ékes, de mán egy esztendeje, hogy nincs semmi keresettyük.

Kint Mihály váltogatta szaporán a lábait a nyirkos hideg földön. János pedig a drótot huzta ősz-szebb bakancsain, mert már tep-sialakuvá formálódtak, szörtyögtek, muzsikáltak minden moccánásra.

A felügyelő váltakozó érzésekkel nézte a két figurális embert. Nézte, nézte...

A hegyek tetejéről már meglapulva huzódott lefelé az este. Riadt kiáltások nyultak belé hosszan a völgyben gomolygó párába, zogott az erdők sűrűje a kocsiok obajától, nyikorogtak az áttűzesedett fékek. Szerelvények érkeztek egymásután a telepre farakományokkal, a kocsiok tetején boldog tarisznyás emberek falatoztak.

Broncig még mindig ott állt a telepfelügyelő előtt, a kályhában ropogott a fa, Broncig izzadt a báránybunda alatt. A telepfelügyelő ur nagyon beszédes ember volt, most is ékes szavakkal dobálózott az öreg éjjeliőrnek. Feltárta előtte, hogy ezt a vállalatot nem azért teremtette az Isten, hogy minden jött-mentet felvegyen, akín meg-esik az embernek a lelke, mert mi volna, Uramisten — sóhajtott a kis, vékony telepfelügyelő, — ha minden agruluszakadt, minden ut-szó vándor, aki ide csak betér, munkát kapna, mert akkor, kérem, minden fára az erdőben két ember esne. Meghogy az igazgatóság, így s úgy, nem lehet Broncig bácsi, nehéz úgy, nagyon nehéz úgy, betelt a létszám, sőt talán már a jövő szombaton elbocsátások is lesznek...

— Nehéz ez kérem, nagyon nehéz, Broncig bácsi, én elhiszem, hogy annyi baj ez, sőt hát sajnálom is őket... Nem tudom, mit lehetne tenni...

Ujra kivágott a szeme az ablakon, éppen akkor, midőn Mihály a gyorsan sűrűsödő esti levegőben úgy kapkodta már a lábait, olyan ütemesen, mint drótonrán-gó paprikajancsi.

A kis, vékony telepfelügyelő fáradtan ereszkedett le székébe. Ösz-szetört volt, bágyadt fejt, kezei közé helyezte, hogy le ne essen oda eléje az íróasztalra és kétség-beesetten motyogta maga elé az ijesztő szavakat:

— Orrt kapok... Orrt fogok kapni az igazgatóságtól...

★

Nem baj, nem baj, figya meg az Isten telepfelügyelő ur, csak vegye fel őket. Monda már Broncignak, hogy hát igen...

Drámák a törvény előtt

- A bőkezű szellem -

(A vádlottak padján ketten ülnek: egy csinos, elegáns leány és egy filmamozószerű fiatalember. A királyi ügyész azzal vadozza őket, hogy kifosztottak egy idősebb, vagyonos házaspárt).

Elnök (az előtte álló sértetthez): Tesék elmondani, hogyan ismerkedett meg a két vádlottal.

Sértett: Előbb a férfital találkoztam egy társaságban, ahol... ahol...

Elnök: Mondja csak ki bátran: egy spiritisztatársaságban találkoztak?

Sértett: Igenis, nagyságos uram, így igaz! Mi, kérem alázattal, a feleségemmel együtt hívók vagyunk.

Elnök: Hisznek abban, hogy az elhunytak szellemei megidézhettek. Felelnek kérdésekre, tudomásuk van a földi lét minden dolgáról?

Sértett: Igen, ebben feltétlenül hiszünk, hiszen annyszor voltunk tanui csodálatos megnyilatkozásoknak, amelyek tulvilági lényektől eredtek, hogy hinnünk kell. Érintkezünk médiumokkal, akik...

Elnök: Hagyjuk ezt! Ha száz és száz leplezett médium nem győzte meg önöt, hogy a szellemidézés — enyhén szólva — visszaélés a hiszékeny, naiv emberek bizalmával, én ebből a székben nem tudom meggyőzni.

Sértett: Szélhámos mindenütt akad, kérem, az nem változtat azon a tényen, hogy az elhunytak szellemei továbbra is összeköttetést tartanak fenn a földi világgal.

Elnök: Ez a csökönyös hite eddig elvitte a vagyona nagyobb részét, de úgy látom még mindig ragaszkodik hozzá. Tessék folytatni!

Sértett: Ismétlem, a vádlottal egy társaságban találkoztam, ahol mint médium szerepelt. Meglepető dolgokat csinált vele, minket a produkciói nagyon felizgáltak. Mi, kérem, nagyon szerencsétlenek vagyunk, amióta egyetlen fiunk meghalt... hirtelen elhunyt... nem is tudjuk bizonyosan, talán önkézzével vetett véget az életének... engedelmet, hogy elérkezne nyedem, de mi azóta nagyon, nagyon boldogtalanok vagyunk...

Elnök: Csillapodjék! En megértem az apa fájdalomát.

Sértett: Mi azelőtt is eljártunk szeanszokra, de a fiam halála óta ez minden vigasztalásunk. Utána menni nem tudunk, visszahozni nem tudjuk, legelőbb izenetet váltunk vele, gondoltuk.

Elnök: De hiszen nem váltottak vele izenetet. Egyszerűen megszállták magukat. Ravasz emberek visszaéltek a maguk összetört szívével és ráadásul ki is fosztották magukat.

Sértett: Ezt most tudom, nagyságos elnök ur, de két évig mégis megnyugtatót bennünket, hogy hetenként érintkezhetünk kedves halottunkkal. Azóta is kapunk tőle izenetet — most teljesen megbízható médium útján, — ez ad erőt a további küzdéshez.

Elnök: De hiszen maguk kész például a szélhámosoknak! Menthetetlenek! Tessék folytatni!

Sértett: Mondom, a vádlott mint médium meglepető dolgokat csinált. A feleségem unszolt, hogy kérdezzük meg a fiunkról. Kérem alázattal, én a médiumot soha életemben nem láttam. Ő a mi családi viszonyainkról semmit sem tudhatott, mégis olyan részleteket mondott el a fiam életéből, amelyeket idegen nem tudhatott. Valóságos csoda volt.

Elnök (a férfi vádlotthoz): Alljon te! Magyarazza meg a sértetnek a csoda nyitját.

Vádlott (sunyi mosollyal): A fiu iskolatársam volt. Ugy ismertem az életét, mint a magamét.

Elnök (a sértetthez): No, ugye hogy nem is olyan csodálatos? A vádlott ott, a társaságban tudta meg, hogy maguk kicsodák és ezt a körülményt felhasználta egy alapos érvágásra.

Sértett: Sajnos. Minket az első közlése va ósággal megdermesztett. Egyre másra adtuk fel a kérdéseket és hibáiban váaszokat kaptunk. A médiumot meghívtuk magunkhoz, hogy csak elhunyt fiunkkal foglalkozzék. Akkor tudtuk meg, hogy szegény gyermekünk nyugtalan, mert itt hagyott valakit a földön, egy lányt, akit titokban szeretett. És ez a hűség teremtés most szükségét szenved.

Elnök: Nem resteli, hogy bedőlt ennek az együgyű mesének?

Sértett: En csak a fiam nyugalmaát néztem. A médium útján pontos adatokat kértem a leányról. Címet nem tudott mondani, de megígérte, hogy transzban elvezet a lakására.

Elnök: Ezt is elhítte?

Sértett: Miért ne? Hiszen valóban meg is találtam a lányt...

Elnök: Ezt itt ni, aki most a vádlottak padján ül, mint cirkos.

Sértett (restelkedve): Hát kérem... én akkor semmiben sem kételkedtem.

A lány sirva beszélt a fiamról, szintén csupa olyan dolgot, amit csak megboldogult gyermekemtől tudhatott. Nem kért pénzt, de én ott hagytam az asztalán egy nagyobb összeget.

Elnök: Tovább!

Sértett: A következő szeanszon a fiam megköszönte, hogy szerelemesen segítettünk. Honnan tudhatta ezt a médium, ha nem a megboldogultól?

Elnök: Vagy szé hámostársáról, akivel megfelelte a zsákmányt. Arra egy percig sem gondolt, hogy ezek összejátszanak?

Sértett: Sohasem láttam őket együtt. En csak az izeneteket kaptam. A fiam arra kért, hogy adjak menyasszonynak — mert később kiderült, hogy a leányt eljegyezte — rendes havi segítéséget, amíg férjhez nem megy. Azután izente, hogy rendezek be a számára szerény polgári lakást, csináltassak neki ke'engyét és vegyek neki nászajándékot. Minden kérését teljesíttettem és bo'dog voltam, hogy azután a fiamról a legjobb híreket kaptam. A vagyonom fele elment, nem bántam a feleségem még biztatott, hogy ne legyek fősvény. Egy napon aztán jött a felébredés. Egy ügyvéd-unokaöcsém valahogy megtudta a dolgot, utánaírt és le'epzette a médiumot. Mi összetört öregek, feljelentést sem akartunk tenni, de az öcsém megtette a nevünkben, megkérdeztünk nélkül. Így kerültünk ide. Tessék elhinni, hogy ez a két ember sokkal többet lopott el tőlünk, mint azt a pénzt, amely a vádlottatban szerepel. A nyugalmunkat lopta el.

(A bíróság a lefolytatott tárgyalás után másfél évre ítélte a vádlottakat.)

Doktor Jurisz

Indulás a színházba

Irta Undi Imre

Ha egy kicsit k'lépünk, még odaérünk az előadás kezdetére — szól a férj és kalapjához nyult.

— Egy negyed pillanat, fiacskám és máris mehetünk. Mondja nem látta véletlenül a kék csattomat?

— Nem, a kék csattot nem látam seho'.

— Pedig az előbb itt volt az íróasztal sarkán.

— Remélem, ezzel nem akarja azt mondani, hogy én eldugtam a csattot, sem azt, hogy a csatt mint egy ürge, elmászott volna valahová?

— Hagyjuk a vicceket. Ha nincs csatt, akkor a zsabót néhány öltéssel meg kell erősíteni.

— Figye'meztetem, hogy már csak husz percünk van. Ha most még varrogatni kezdünk...

— Már meg is vagyok. Nem látta a tüt valahol?

— Nyilván a helyén lesz. Ugyan, soha sem szokott a helyén lenni, de ilyenkor, ha színházba készülődünk, mindig akkora a felfordulás, hogy képes volt a helyére kerülni.

— Hopp, már meg is van. Tudtam, hogy idettem a szivaros dobozba.

— Édes. Most már csak a cérna hiányzik és az előadás kezdetéhez mindössze tizenöt perc. Ha megengedi, leülök...

— Még idegesít is a tetejébe? Mit ért maga a női toalettekhez? Maguk, férfiak, felrántják a ruhájukat, megszorítják a nyakkendőjüket és kész. Könnyű így fölényeskedni. Ejnye, most jut eszembe, hogy a lány még nem vette ki a piskótatészát a sütből.

— Hát hol mázskál ilyenkor, a kutya fáját?

— Leugrott néhány kapocsért a Rözingerhez.

— Hát még kapocsvarrás is lesz?

— Egy pillanat az egész. Kár is beszélni ró'a. Hanem, ha segíteni akar, akkor nézze meg a piskótákat, én meg addig megkeresem a

sálamat.
— Jó, édesem. Nem akar esetleg egy rántottát? Mindjárt ezt is csinálhatnék... Na, jó, jó, nem izélek többet, már itt se vagyok.

— Rémesek ezek a férjek. Egy csipetnyi belátás sincs bennük. Na, Mari, csak hogy itt van a kapcsolkál. De hiszen akkorák, mint a vi-zilovak... Hát nem megmondtam hogy milyent hozzon? De üsse kő, adja csak ide hamar. Nem látta a sálamat valahol? Közben törölje le a cipőmet és keresse meg a cérnát. A piskótával meg mi van?

— Jaj, hát nem tetszett kiven-ni?

— Csillapodjék, Mari. A piskóta készen van.

— Megnézte, édes?

— Meg, édes. Kinyitottam a sü-tő ajtaját és egy fekete füstfelhő csapott ki. Utána pernyeső és szurok illat következett, majd a tepsi fenekén hólmi gyantás méz-garétog sercegett. A piskóta tel-jesen kész, édes, lelke elszállt az örök koronmezőkre. Most már csak az a kérdés, hogy mi mikor leszünk készen?

— Már indu'hatunk is Ugorjon, Mari, tegyen fel egy vasalót... Csak ezt a plisszét kell egy kicsit rendbehozni és máris mehetünk.

— Jaj, de heles ez a ruha a naccságán...

— Lépjön hátra, lelkem és ugy hunyorítson... na, ha aztán készen van, alkalomadtán tegye fel a vasalót.

— Menek mán, menek mán.

— És mi mikor megyünk? Két perc múlva háromnegyed nyolc. Nem gondolja, hogy lekésünk a — második felvonásról?

— Bánom is én. Különben is, ha tudni akarja, mindez maga miatt van. Mert folyton heccelődik és idegesíti az embert. De már mehetünk is, maradjon az a plisszé úgy, ahogy van.

— Hát akkor mehetünk?

— Még kérdi? Hiszen mióta vá-rok már magára...

Utavaló a téli sportokhoz

A téli sportok örömeit gyakran megzavarja az időjárás viszontagságával való felkészületlenség. A hó vakító fénye, a metsző, hideg szél, a fűtött szoba s a külső levegő közt fennálló nagy hőkülönbség nemcsak kozmetikai kényelmetlenséget, de a bőr megbetegedéseit is okozhatja: készüljünk fel tehát, hogy e bajoknak idejekorán elejét vehessük.

Az arcbőr gyulladása. A behavazott táj ugyanolyan gyulladást okozhat a bőrön, mint a forró nyári napsugár: az arcbőr megduzad, a szemek bedagadnak, az ajkak erősen megdagadnak és a bőr húzódik s fájdalmas. Másnapra a gyulladás még fokozódik, majd erős hám'as indul meg s néha hetekig tart, míg újból emberek közé tudunk menni. Főleg észénel tapasztaljuk gyakran a bőr gyulladását, mert itt hosszabb turákról lévén szó, rendszerint egész nap ki van téve arcbőrünk a metsző hűdegnak és az ultrabolya sugarakban gazdag, vakító fehér napfénynek.

Hogyan védekezzünk a bőrgyulladás el'en? Csak vastagon bekrémezett arccal menjünk hosszabb turára és a krém 2-3 óránként újtsuk meg. Lehetőleg fényvédő anyagot tartalmazó krémet használjunk, ennek hiányában megfelelő olaj, vagy vaj is, de ezt még gyakran újtsuk meg arcbőrünkön, mert az izzadás hamar lemossa a zsírreteget a bőrrel.

Az ajkak gyulladása gyakran tapasztalható sokszor már kisebb sérülések után is. Havas tájakon való sétáknál ne alkalmazzunk szájrúzt, mert a legtöbb u. n. tartós szájrúzs eosin-festékkel készül s ez az ajkakat túlzékkennyé teszi a fényvel szemben s ennek az ára az ajkak megduzadása lesz, melyet napokig tartó viszketés és hám'as kísér: k'sé nagy ár ez ártalmatlan tetszenívágásunkért! Az ajkak védelmére fehér szőlőszirt alkalmazzunk.

A szemek védelmére zöld szemüveg vise'sével gondoskodjunk. A szem közhártyája különösen érzékeny az ultrabolya sugarakkal szemben; ezért a szemekről soha se hiányozzon a zöld üveg, még a pihenés idején sem. A gyulladás a szemhéjak duzzanatával és viszketésével kezdődik: amíg orvos nem látja, elsőtétített szobában tartózkodjunk s hideg kamillateás borogatással enyhítjük a tüneteket.

Korcsolyázóknál gyakran tapasztaljuk az arcbőr kiszáradását, részben az erős légáramlás következtében, részben pedig azért, mert a melegezők gyakori igénybevétele folytán az arcbőr nagy hőingadozásoknak van kitéve. Ez a főoka az u. n. szé'kifuvásnak. A bőr zs'rozása itt is jó szorélatot tehet s erről ne feledkezzünk meg sohasem. A hirtelen felmelegedés az ujjak és lábak megfagyásánál is szerepet visz s ezért nagy hidegben sohasem rohanjunk a kályhához melegedni. Inkább masszírozással és tornával élénkítsük a vérkeringést lehűlt végtagjainkon. Bő és lehetőleg gva'pukasztótt viseljünk és kerüljük a szűk s szorosra fűzött cipők viselését is.

Dr. Haller Tibor

Hering-saláta.

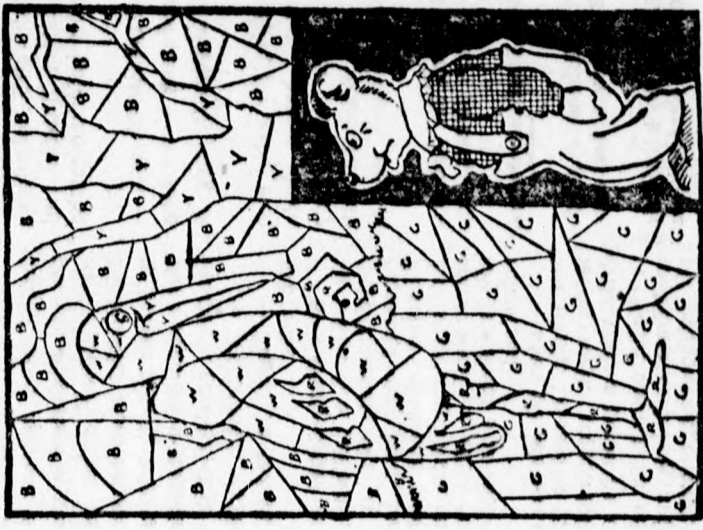
3 tejes ostsze'-heringet megtisztítva, apró kockákra vágunk. 2 kemény tojást szintén, 1 almát hámozva, 15 dkg kockára vágott aszpikot, a hering tejtét áttörve e keverjük 2 tojás sárgájával, ecettel s olajjal izesítjük s elkeverjük 1 deci kemény tejszínnel s alufőzőgőzben kemény tojáskarikkával s zúld salátával díszítjük.

A REGGELI ÚJSÁG VASARNAPI INGYEN MELLÉKLETE. — Szerkeszti: DEZSŐ BACSI

Kifestő pályázat

(Az ugyanazzal a betűvel jelzett részeket egyszínű festékkel fessétek ki, s érdekes képet raptok)

Fessétek ki a képet jelzésekkel egyszínű festékkel. A festmény azután beküldendő a Tündérország szerkesztőségébe.

A beküldő neve és címe:

TÜNDÉRORSZÁG

gaban megy a dolog, mert megkezdődött az iskola. Molnár Zsuzsi, Süli Pityu. Nagyon jól tudom én, hogy a szünetben játszani szokás, hólabdázni, korcsolyázni. Éppen ezért nem haragszom érte, ha szünetben nem írtek levelet, a nyári szünetben én sem ízek a Tündérországban. A szünet után ugyanis mindannyian visszatértek újult kedvvel, a mi kis újságunkhoz. Zsuzsi azt kérde, hogy milyen napon van a születésem és a névnapja? Megmondom: a születésem napja a névnapom előtt van, a névnapja a születésnapom után. Tíznyolcadikán születtem, a névnapja 11. én van. Remélném mindent megírtam, amit kívánok.

Kis Katica és Ilonka. Nagyon örülök, hogy jövőre magyar iskolába akartok járni. Az említett két város közül Szuboticán lakik több magyar. Ilonka elsősztályos léte régebben szépen ír, ha folytatja széprás tanármó lesz belőle. A nyerepnyit illetőleg közlöm, hogy előbb-utóbb feltétlen rátok kerül a nyérés sora, csak kis türelmet és kitartást.

Grizer Márta. Nem baj az kedves Mártuska, ha anyukád — mint írod — kicsit segít a rejtvények megfejtésénél. Sokkal nagyobb gyerekeknek is segít anyukája, vagy apukája. Az a fő, hogy segítséget csak akkor vegyetek igénybe, amikor ti sehol sem tudjátok meg a feladatokat a közlésével, mert nagyon sok rejtvényt vár ki-nyomtatásra.

Dógos Ica. Szép rajzod a finn-orosz háborúról megkaptam s nagyon szépen köszönöm. Jól sikerült a rajz csak az a hibája, hogy a finneket sokkal nagyobbak rajzoltad, mint az oroszokat. Pedig a finnek sokkal-sokkal kevesebben vannak, mégis dicsőségesen megállják a helyüket.

Hírth Grete. Örülök, hogy meggyógyultál, miután az egész karácsonyi szünetet ágyban töltötted. Az ilyen vérmérgőzés féle dolog nagyon veszélyes és kellemetlen betegség. Egyszer a futball cipő az én lábamat is feldörzsölte s olyan kelemet-fertőzést okozott, hogy napokon át a felem volt kiköve a lábam. No de a fődolog az, hogy mind a kettőn meggyógyultunk s legközelebb együtt csárdászunk igaz-e? Rejtvényeid jók, idővel sorra kerülnek.

Cseh Vicuska. Leveletben többek között ezeket írod: — Gondolom nem is evett még Dezső bácsi a jó magyaros korbácsból meg hunkából, ahogy mi csináljuk. Egyszer jöjjen el Zsuzsiára majd megvendégelem avval, amit én a lagobban szeretek, az pedig a kolbász, meg a jó lekváros gombóc... Tyű a mindenit, ne fájdidd a szívemet Vica evvel a sok jóval, mert szavadon foglak, s aztán gyurhatod a téisztát a gombócnak.

Ütömnéyi Manci, Burics Marija, Lyubica és Alajos, Advocki Juliska, Szebele Kaethe és Viktor, Molnár Ibojka és Veronika, Grisa János, Hegedüs Fénike, Schneider Fista, Taisi Sanyika, Ruck Miklós, Krakos Grete, Szöllösi József, Eichtenbach Aranka, Dürbech Helga, Södi Ida.

Szeretettel üdvözlök benneteket a Tündérország táborában. Aki közületek eddig elmulasztotta, írja meg pontos címét és hogy hány esztendő.

Dezső bácsi postája

Stefánidesz Géza. Karácsony táján nagyon sok volt az anyag, a vers azért maradt el eddig. Most azonban közöljük teljes terjedelmében:

KARÁCSONYI LEGENDA

Apró ablaku, parányi szobácska.
Ablakai befagyva, rajta szép jégvirág.
A kályha s hűdeg, a ncs benne parázs.
Pedig künun nagy a tél csupa hó a világon.
Az asztal mellett nagy gondtól sápadt asszony varrogat.

Szorgalmasan dolgozik, himez tarka virágokat.
Sietni kell este Karácsony — az örömmünep.
Gyermek-kacagás és felzendül a boldog ének.
Karácsonyfa ragyog, örvend mindenki.
Mert ez a nagy öröm, a nagy ünnepe igazi.

Ott künun az uccán óriás a forgalom
Csomagot visznek ragyogó orcával a boldogok.
A szegény felsőhájt s szeméből könny csepeg,
Zokorr. eszébe jut a gyerek s a szíve bánattól remeg.

Az ő fiának még kabátja sincs, rongyos a cipője,
Nincs karácsonyfa, nincs tűző sem hogy befűtne.
Még kenyeret sem tud adni, ha megjö a gyerek,
Nem lesz kacaj szegénynek sem karácsonyi örömek.
Nyílik az ajtó, apró ember lép be rajta.
Ragyogó piros arccal anyjához szalad:
Ne haragudj anyám, hogy ily soká maradtam,
Ugy-e hogy megint busultál egymagad?
Tempóban voltam, imádkoztam érted.
A jó Jézuska meghallgatott, megszegt minket.

A gyermek szeme ragyog, benne csodaváró hit lángja ég.
Az anya szíve fájdalmasat dobban,
Könny önti el fáradt bus két szemét.
Pereg a könny sápadt, dőlgos kezére
S mire leér arannyá válik ott.
A gyermek ámul, felujjong kacagva:
Mondtam ugy-e, Jézus meghallgatott.

Trombitás Gyurika. Azt írod, hogy vezénylésemmel nagy hócsatát rendeztél, ha a Tündérország kis olvasóival együtt ellátogainánk hozzád Hágvesre. Sajnos már vége a szünetnek, azután még nagyon nagy a hűdeg, nem igen kívánkozok hosszabb utra az ember. A hólabda csatában azonban szívesen résztvennék, a téli hónapokban annyis sokat szórakozom együtt a gyerekekkel a szabadtéren. Így például minden reggel végigcsuszkálom valamennyi csuszkát (vagy ahogy ti mondjátok: tringák) hazuról egészen a szerkesztőségig. Haragszanak is érte a nének meg a bácsik s bizonyára mondogatják magukban:
— Ni ez a vén mafia nem róstellj magát csuszkálni a gyerekekkel az uccán!
A karácsonyi szünetben nem lehetett csuszkálni, mert a gyerekek nem járta iskolába és nem csinálhattak csuszkákat. Így csak találomra csuszkáltam. Csütörtöktől kezdve azonban már vi-

Világkovácsa

(Népmese)

Messze, nagyon messze, az Operenciás lengeren is tul élt régés-régen egy szegény, árva legény, Jancsi volt a neve. Megunta egyszer Jancsi a nagy szegénységét és elindult viággá, szerencsét próbálni.

Ment, mendegélt, míg csak el men ért a fekete sziklák országába. Amint itt botorokált, csak hall valami sirást a feje fölött. Egy griffmadár repült a magasban, csőrében síró kis gyerekkel. Jancsi megbújt egy sziklahasadékban, onnan lesté, hogy mi fog történni. Hát, a griffmadár végre is leszállt egy szikla tetőjére, ott letette a síró gyermeket, azután elrepült. Felmászott Jancsi a sziklára, még éppen idejében, hogy kikapja a szegény kis csöppcséget a fészekből a három kis griffmadár elől, akik már szét akarták tépni. Azután karján a gyermekkel, nagy sietve ereszkedett le a roppant kőszikláról.

Alighogy leért, egy nagy szakállu, arasznyi emberke szaladt vele szemközt nagy lelkendezve:

— Ó, csak hogy megmentetted szegény kis fiamat! — kiáltotta. — De most jöjj velem a házámba. Én vagyok a Világkovácsa és szeretnék a te szerencsédnék si kovácsa lenni.

Jancsi ment hát az emberke után, míg egy hatalmas hegyhez érték. Az arasznyi emberke itt fogta a kalapácsát és rácsapott a hegyre. Az nyomban ketté nyílt és bemehettek.

Jaj, de boldog is volt az arasznyi ember arasznyi felesége, amikor már elcsirított kisfiát meglátta! Hálából jól megvendégelte Jancsit és éjszakára is ott marasztotta.

Reggel, alighogy Jancsi a szemét kinyitotta, ott állt előtte az arasznyi emberke, fényes sip volt a kezében.

— Ezt a sipot hálából kovácsoltam neked az éjszaka, hogyha bajod talál lenni, megsegithelek.

Megköszönte Jancsi az ajándékot, meg a szives vendégátást, azzal indult tovább. Harmadnapra elérkezett végre a királyi udvarba Jelenkezett is mindjárt a király előtt.

— Szerencséd van, mert éppen szükségem van egy belső inasra — mondta a király és rögtön felfogadta. De nem is volt oka megbánni. Olyan gyorsan és ügyesen végzett el Jancsi minden munkát, amit csak rábíztak, hogy a királyné, meg a királyleány is egészen oda voltak érte.

Volt azonban a királynak két lusta szolgálja. Ezek nagyon irigykedtek Jancsira és

Osloprejtvény: 1. Répa, 2. Olga, 3. Mező, 4. Alom, 5. Nagy, 6. Icus, 7. Amal. A vastagon rajzolt sor: Románia.

Keresztjérvény: 1. Vízszintes 1. Magyar, 7. Suta, 10. Te, 12. Val, 13. Szó, 14. Ami, 15. Láb, 16. Ló, 18. El Té, 20. Afrika.
Függőleges: 2. As, 3. Gut, 4. YTE, 5. AA, 6. Divány, 7. Szobor, 8. Gama, 11. Szám, 17. Otú, 19. Ék.

A HIBAKERESŐ PÁLYAZAT MEGFEJTÉSE

A Tündérország messziben több szót készakarva fordítva nyomunk, s a gyermekek feladata, hogy kikeressék a fordítva nyomtatott szavakat. A megta ált hibákat azután beírják a »Megfejtése szelvényébe, a szelvényt aláírva beküldik Dezső bácsinak postán, vagy bedobják a Tündérország postaszekrényébe a szerkesztőség folyosóján szereső pályázat megfajtói, továbbá a rejtvényt és festményt beküldők között jutalmakat sorsolunk ki.

A muitheti Tündérországban a következő hibák fordultak elő: si, Eye, za, sé, gyoh, kacs, nev, ah, men. A hibakereső pályázat nyertesé Pál Vera, könyvjutalmát postán küldjék el Kukujev-csra.

A REJTVÉNYEKET EGÉSZBEN, VAGY RÉSZBEN MEGFEJTETTEK. SZEP FESTMÉNYT KÜLDTEK BE:

Kremer Gabi, Csiki Lali és József, Futó B. Zsóke, Vancsik Feri, Csabrádi Mariska és Karó, Czoczek Anti, Papp Veronka, Mondovics Bözsike, Trifun testvérek, Hádnagy Bözsike, Kug'er Rozsika, Fábán Ferike, Fellegi László, Knebl Béla, So'ti Ica, Nagy Juliska, Kelemen Rózsika, Dürbech Helga, Reitenbach Aranka, Paul Angela és Bözsike, Krakesz Gret és Szólyos Józsi, Bálint Olga és Mancika, Major Oga és Margitka, Tumpf Cunci és Gréte, Korom Kató, Barta Irénke és Annuska, Nagy Annuska, Sztréhárszki Juliska, Lerch Herta, Vojtehovszki Hella, Kollimász Dezsőke, Jeney Jenő, Krizsán Julika, Vasas Ilonka, Major János, Advocki Juliska, Vasas Ilonka és Ferike, Oravec Herminka és Irénke, Albert Rózsika, Wekerle Imre, Horváth Karcsika, Huszár Inc'ke és Laci, Zsoltány Leoszava és Tomisláv, Hüff Mariska, Szebel Kaehle és Viktor, Uri Janika, Imáz Matild és Teruska, Grizer Márta, Urbán Gizike, Peider Greti, He'berger Baba, Ilonka és József, Mészáros Annuska, Frindik Ottó, Molnár Ibolyka és Veronika, Trabajko Klára, Schade Mariska, Rác Zizi, Csipő Juliska, Sárközi Magdi, Fülöp Gizike és Ilonka, Somogyi Bözsike, Gazsó Pesti Simon, Margareta, Kaurics Magda és Irén, Kreszán Margitka és Valika, Pásztor Rózsika, Bacsa Laci és Bözsike, Paska Bandi és Irénke, Puskás Marisak, Kovács István, Öcsi és Tibi, Tóth Rózsika, Balla Irén és Gyula, Sárl Pistika, Ilonka és Piroska, Schinági Maca és Franczi, Svrlak Ferike, Páics István, Wágner Laci, Gizike és Irmuska, Faragó Aranka, Il'cs Múra, Krizsán Janika, Nyirő Ilonka, Madacki Elek, Mókus Lali, Németh Margitka, Kopasz Juliska és Erzs'ke, Abt Ferike, Kopasz Janika, Sarlósics Ruzsica és Bözsike, Papp Ferenc és Lajos, Idey

Évike, Prohászka Annuska, Csobán Gabriella, Kojov Margitka és Irénke, Kuszil Irénke és Gyuzsi, Horváth Lidi, Hirth Greti, Szabó Mandika, Feher Kató, Kalász András, Griza János, Csáti Bandika, Hegedüs Fimike, Molnár Eszti, Tatay Sanyika, Hegedüs Zolika, Bencz Tünde, Polyák Erzsike és Elvira, Tényi Ne'li, Kókal Rózsika, Cserevny Melitta, Offenbecher Katica, Király Bözsi és Terus, Darazsac Matyi, Bukovcsik Feri, Schneider Pista, Czoczek Józsi és Márta, Bitók Laci, Veimann Stefi, Fodor Jolánka, Papp Bözsike, Ugri Matild, Gizike és Pistika, Bálint Etelke, Pásztor Juliska, Gellér Ilona, Metzinger Ferike, Pompo a Karola, Schál Ferike, Tortics Vera és Jóska, Dezső Janika, Gójnics Mira, Bischoff Mariska, Kusi testvérek, Vagal János, Bálint Gál Ilonka és Ferike, Gaudényi Annuska és Ferike, Muesi Ilona, Hauser testvérek, Bozoki Károlka, Balázs Ibolyka, Burics Marija, Lyubica és Vjekozsláv, Gyakovics Bató, Gyuri és Mimi, Ragályi Eszti és Jucka, Tama Etelka és Rózsika, Györi Bözsike és Laci, Pál Bandi, Zelic Osi és Kató, Bumenschein Elz és Gréte, Berg Bözálke és Mike, Weimann Ottó és Karl, Horváth Ferike és Marika, Vrbászi Ferike, Kosztics Irénke, Cseh Vicuska, Pál Bandi, Takacs Magduska, Molnár Zeuzsi, Sull Pityuka, Trombitás Gyurka, Kiss Katica és Ilonka, Ruck Magdus, Drenyovszki Lánka, Boruzs Erzsébet.

A sorshuzárnál Urbán G'zikének (Gy. Magdaraevicsa 37) kedvezett a szerencse a Wahl-féle dessert cukorkára szóló utalványt a szerkesztőségben vegye át Paska Bandi és Incike (Arsz Teodorovicsa 6) a Hering Stúdió fényképre szóló utalványt a szerkesztőségben vegye át. Nagy Juliska (Gavre Polzovicsa 12) a Mignon cukorkára szültmenyére szóló utalványt a szerkesztőségben vegye át. Cserevny Melitta címére, Bácskapalánkára az Ifjúság könyv-ajándékát postán küldjék el. Bankó Eszter, Petrovgrad és ottani Pajrus üzlet ajándékára szóló utalványt az ottani szerkesztőségben vegye át. Fellegi László (Apolló ud. 8) a Schade Bácsi ajándékára szóló utalványt a szerkesztőségben vegye át. Pásztor Juliska a Holik Bácsi ajándékára szóló utalványt a szerkesztőségben vegye át. Balázs Ibolyka a Gólyas Bazár ajándékára szóló utalványt a szerkesztőségben vegye át. Párics István a Páricsi Áruház ajándékára szóló utalványt a szerkesztőségben vegye át. Jelen Jenő (Tone Hadzicsa 18) a Kippel Bácsi ajándékára szóló utalványt a szerkesztőségben vegye át. Faragó Aranka (Kr. Petra II. 35) a Varga Bácsi ajándékára szóló utalványt a szerkesztőségben vegye át. Offenbacher Katica (Sumaditszki trg 11) az Union cukorka üzlet ajándékára szóló utalványt a szerkesztőségben vegye át. Csabrádi Boriska és Katica a Fleismann cég ajándékára szóló utalványt a szerkesztőségben vegye át.

A kifestés nyertesé Dezső Janika (Dudarszka 89) a Mignon cukorkára öt stüteményre szóló utalványt a szerkesztőségben vegye át. Idel Evike (Dudarszka 13) az Osonovics Foto fényképre szóló utalványt a szerkesztőségben vegye át. Kremer Gabi (Aleksze Sarticsa 57) a Konum üzlet ajándékára szóló utalványt a szerkesztőségben vegye

mindenáron rá akarták haragítani a királyt. — Felséges urunk! — álltak oda egyszer az öreg király elé. — Ez a Jancsi azzal d'csakedett, hogy el tudná hozni az aranyvázat a királykisasszonynak.

A király erre tüstént maga elé hivatta Jancsit és megparancsolta neki, hogy reggelre itt legyen az aranyvár a leánya ablaka előtt, különben vége az életének.

Busult szegény Jancsi, hiszen hirét es hallotta ő soha az aranyvárnak. nem hogy ilyenl dicsekedett volna! Végül is nagy bátanában belefut a sipba, amit az arasznyi emberkétől kapott. S hát, az egyszerűen ott termelt előtte. Megkérde, mi baja? Jancsi elmeséli.

— No, ezen kár busulni! — mondta Világkovácsa. — Az aranyvárat én építtettem, könnyű lesz elhozni.

Azzal keresztül bukott a fején a táltos ló lett belőle.

— Új fel a hátamra — biztatta Jancsit. És máris repültek, akár a szél, míg csak oda nem értek a fekete tenger partjára. Annak közepén volt az aranyvár, fénylő, akár a nap.

A táltos ló itt letette Jancsit, majd átbukott a fején, mire ismét az arasznyi emberke lett belőle. Parányi hajócskát vett ik a zsebéből, csak akkorát, mint egy gyűszű. Rátette a vízre, mire az hirtelen akkora megnőtt, hogy ketten is elfértek benne.

Igy jutottak el az aranyvárhoz. Világkovácsa eltépte az aranyláncot, amellyel a tenger közepébe volt erősítve és huzni kezdte, Jancsi is segített s így kiértek szépen a csónakkal a partra.

Itt megingt táltos ló lett az emberkétől és csak úgy repült Jancsival a hátán visszafelé. Az aranyvárat persze most Jancsi húzta egészen a királyleány ablakáig.

Volt nagy öröme reggel a királyleánynak, amikor a ragyogó várat meglátta. De megnővekedett ám a Jancsi becsülete is!

Nem tetszett ez a két irigy szolgának. Oda is álltak megingt a király elé.

— Szép ez az aranyvár, — mondták — de azt meséli Jancsi, hogy ha akarná, az aranyvárat si el tudná hozni melléje.

Hivatta erre Jancsit a király és megparancsolta neki, hogy hozza el reggelre az aranyvárat is, ha kedves az élete!

Szegény Jancsi, ugyancsak elbusulta magát. Hogyan hozza el az aranyvárat, amikor soha hirét sem hallott! Csak belefut megingt a sipjába, amire előteremt ismét az arasznyi emberke. Jancsi elmesélte megingt a baját.

— Hát bizony ezt az aranyvárat már nehezebb dolog lesz elhozni — felelte az em-

berke. — De szerencsére ezt is én csináltam és majd csak megsegít az Isten!

Azzal megint látos jó lett belőle és Jancsit a hátára kapva, repült vele, akár csak a villám. Nemsokára megálltak a tizes tenger partján. Ennek a közepén már messziről ragyogott az aranyásátor.

Világkovácsa itt elővette parányi csónakját és így szól Jancsihoz:

— Itt bizony egyedül kell a csónakba ülöd és az aranyásátrát is elhuznod ideig. Két tűzokádó sárkány őrködik ugyanis a sátor mellett, most ugyan alszsznak, ed ha a szagomat éreznek, rögtön felbrenének.

Jancsi szótfogadott. Majd megcsútt a nagy forróságtól, amíg odaért az aranyásátrához. Gyorsan elépte a láncát és máris kihuzta a partra, még mie őt a két tűzokádó sárkány felbredt volna. Felkapott a látos hátára és mire reggeledett, már ott ragyogott az aranyásátor is a királyi udvar előtt az aranyvár mellett.

No de kapott is Jancsi annyi dícsértet, hogy a két lusta, irigy szóga majd megpukkadt mérgében. Szaladtak is megint a király elé hazudozni:

— Feiséges urunk, ez a Jancsi most meg azzal dícselkedett, hogy a muzsikafát is el tudná hozni, ha nagyon akarná. Annak örülne ám csak a királyi udvar!

Hivatta is tüstént Jancsit a király. — Halod-e édes fiam, — mondta neki — ha elhozod holnap reggelre a muzsikafát is, neked adom a leányomat feleségül. Ha azonban nem tudnád elhozni, leíttetem a fejed.

Sírt, rít, Jancsi, hogyan kerítse elő a muzsikafát, amikor híret se hallotta. Beléült táh megint a sípjába és elpanaszolta bánatát az arasznyi emberkének.

— Hát bizony a muzsikafát már nehéz dolog lesz előkeríteni, de azért megpróbáljuk — mondta Világkovácsa.

Azzal megint látos jó lett belőle és úgy repült Jancsival, akár a gondolat. Egyszer csak megálltak.

— Nem messze van innen már a Világ-vámja, aki nekem régi ellenségem. Így is megismerne s nem engedne tovább. Azért hát most mákszemmé változom, te pedig tégy a zsebedbe, aztán nyargalj velem, míg csak át nem érsz a Világ-vámján.

Ugyis történt Világkovácsa mákszemmé változott, Jancsi meg a zsebedbe tette. Úgy jutott vele tovább, míg egy hatalmas, vihosori teremtes utját nem állotta. Ez volt az a híres Világ-vámja. Akkora szája volt, mint egy kapu és csak azon lehetett átmenni.

— Jó estét, öregem! — köszönt oda Jancsi illendően, mire Világ-vámja kitárolta száját és szépen átengedte.

Amikor már jó messzire voltak, kitette Jancsi a mákszemét zsebéből, látos jó lett ismét belőle és azon folytatta tovább az utját, míg el nem értek a jeges tengerre.

Itt szerencsére éppen otthon találták a Világkovácsát, aki nem volt más, mint Világkovács bátyja. Háromszáz éve nem látták már egymást Világ-vámja haragja miatt. Alig tudtak hát szóhoz jutni az örömtől. Azután elmesélte Világkovácsa, hogy miben járnak.

— No, majd elhozom én magam a muzsikafát a jeges tenger közepéről — felelte szívesen a bátyja. — Hiszen azért hívnak Világkovácsnak, mert át tudok evezni a jeghegyeken is.

Azzal már be is pattant az acélhadikájába és úgy elasztította a jeges tenger partjától, hogy az uszó jeghegyeken át egyszerűen ott volt a muzsikafánál. Tizenkét sárkány őrzte köröskörül, mégis, amire észbekapnak, Világkovács már le is tört egy darabot a muzsikafából. Az egyik sárkány ugyan utána ugrott, de Világkovács evezőjével akkora lököt rajta, hogy a hatalmas feneked meg sem állt a tenger túlsó partjáig. Ő maga pedig lajdoskult együtt visszarendült oda, ahonnan elindult, Világkovácsához, meg az ámuló Jancsihoz.

Megköszönték mind a ketten Világkovácsa jószágát, aztán, amint jöttek, gyümölcsökkel visszafelé. Csakhogy, amikor most jutottak már Világ-vámján, az észrevette a turpisságot. Mérgében földhöz vágta magát, mire szévésszé változott. Úgy iramodott a menekülő útán, de csak nem udta őket utolérni.

Amikor hazatértek, Jancsi földbeszurta a királyi udvarba a muzsikafát. Szép muzsikafa lett azonnal belőle és oyan szépen szólt, hogy gyönyörűség volt hallgatni. Világkovácsa pedig eltűnt, csak éppen hogy megköszönhette neki Jancsi a sok szívessegét.

Legelőször a királyi udvarba érte fel a nagy muzsikaszóra és felverte a házat nagy örömben. Mindenki egyült örövendezett vele, csak éppen a két irigy, hazug szóga nem. Meg is szöktek a kastélyból.

A király persze örömmel adta oda Jancsinnak nemcsak a leányát, hanem még a fele királyságot is. Rögön papot hívtattak, nagy lakodalmat csaptak s tán még ma is élnek. ha meg nem haltak.

Játsszunk gyerekek!

SUGÓS

A vas- és zalamegyei gyerekeknek máig is egyik legkedveltebb játéka a sugós. Akárhány gyerek részt vehet ebben a régi szép játékban:

A gyerekek — fiúk, lányok — körbállarak s egyik gyerek elmondja például ezt a kiolvasót:

Egerszegen volt egy bolt,
Abban mindenféle volt,
Toll, tinta, papíros,
Eredj ki te, kis piros!

A kiolvasó a mondóka minden lüktetőjénél sorban rámutat a körben álló gyerekekre s akire az utolsó rész esik, az kiáll a körből, az lesz a sugó. Ugyan:gy kiválasztanak még két gyereket, egyik lesz az angyal, a másik az ördög. Most a többi gyerek sorban ül, az angyal s az ördög félreáll, a sugó pedig odahajol minden gyerekehez és a fülébe sug egy-egy virágnevet, pl. róza, szegfű, lilom, ibolya, viola, gyöngyvirág stb. Amikor már mindenkinél adott nevet, megjelenik az angyal:

— Cin-cin, bum-bum!
A sugó kérdi:
— Ki van az ajtón?
— Angyal a zászlóval.
Sugó:
— Mit akar?
— Mit akar?
Erre az angyal mond egy virágnevet. Pl. azt mondja:
— Fodormentát akarok.

Ha van ilyennevű a gyerekek közt, az elmegy az angyalal, ha nincs, akkor magában félreáll za angyal.
Ezután jön az ördög: Cin-cin, bum-bum!
Sugó: Ki van az ajtón?
Ördög: Ördög a vaskapoccal.
Sugó: Mit akar?
Az ördög is mond egy virágnevet. Ha akad ilyen virág a gyerekek között, az ördög elviszi magával. Ha nincs, az ördög félreáll. Így következik egymást váltogatva megint az angyal, meg az ördög, míg csak minden virágot el men vittek.

Most el kell dönteni, melyik az erősebb: az angyal-e vagy az ördög. Evégből a sugó a földre tesz egy darab papírost, vagy egy darabka madzagot, vagy ha a szabadban megy a játék, pár száraz gallyacskát. Ez a tűz.

A tűz két oldalán az angyal és az ördög szembeállnak és kezeit fogják. Háruk mögött pedig egymás mögé állva, felsorakozik mindenki.

deniknek a csapata és egymás derekát fogva egymásba kapaszkodnak. Megkezdődik a huzás, amelyik csapat a másikat a tűzön átnyúzza, az lesz a győztes, vagyis vagy mind a gyatók, vagy p-dig mind ördöggök lesznek. Ezután újra kezdődhet a játék.

Babafarsang

V gan kergetőznek
A hulló hópelyhek,
Mint megannyi pajkos,
Hancurozó gyermek...
Szép is a farsang,
Édes örömhullás,
Hát még, ha talp alá
Hangolgat a primás.
Lédányuk, legénynek
Tánca áll a lába,
Egész falu vigad
A maskarabálba.
— A kakas csipe meg
Azt a csodabálat! —
Ilyenkor a kispúp
Vajjon, mit csinálhat?

— F ő a bábukati:
Csutka ledny, legényt,
Ilyen nagy vigalmat
Bábu még meg nem érti
Mári széken ébhol,
Pisra sipját fujja:
»Csutaj, babafarsang,
Seje-haja-hujjajk
Egy fankharapásnyit
Meg-megállnak néha,
Azután tovább zeng
A farsangi réjja...
Igy mutatnak szépen
Fehér bababálon,
Mig szemükre nem száll
A csillagos álom.

Rejtvények,

játékok, mókák és egyéb humorosságok
Megtalálások a Tündérország múltbeli számából
Betűrejtvények: 1. Bircodalom, 2. Kerestés-
pók, 3. Orven, 4. Erdész.
Rejteti gyümölcsevek: 1. Alma, 2. Dió, 3.
Körte, 4. Meggy.

BUDAPEST I.

6.45: Ébresztő, torna, hírek. Közlemények. Hang-
lemezek. 1. Ovari József: Ozdi frontharcosok in-
dulója. (Mária Terézia 1. hangváltóvalvezényelt zenekara, vezényel Fegyver-
Böhme: Daloló nevelés, táncoló — keringő (B-cs)
Bohém Zenekar). 3. Woltschach: Vidám vándor-
lás — induló. (Woltschach fuvózenekara ének-
együttessel). 4. Kubányi György: Most kezdődik
a tánc (Cselenyi József. 5. Joe Alex: Fűcs és
Fűcs — i-fermező (Adalbert Lutter zenekara).
6. Bosch: Tul a T-szán — Induló (Mária Terézia
1. honvid gya.ogezred zenekara, vez. Fegyver-
dor).
Utána: Pírend.
10: Hírek.
10.15: Ifjúsági rádió. Gyermekek beszélgetnek dr.
Sárosi Györgyvel, a leghíresebb magyar labda-
rugóval.
10.45: Mit nézzünk meg? A Kuria épületének bel-
sejét. Ismerteti: Mesterházy Jenő.
11.10: Nemzetközi vízijelzőszolgálat.
12: Harangszó. Hírnusz. Időjárásjelentés.
12.10: A rádió szalonzenekeze. 1. Lehár: Cigány-
szerelem — nyitány. 2. Bon: Holdas éj. 3. Svit-
may Albert: Operettrésztetek 40 Churchill: Rész-
letek a Hofbérthe és a hét törpe című fűm ze-
néjéből. 5. Bortkiewicz: Két tánc. — 6. Poldini:
Fegyvertánc.

Közben: 12.40: Hírek.
13.20 (1.20): Időjárás, időjárás- és vízállásjelentés.
13.30 (1.30): Hangfelmérések. 1. Schubert: Katona-in-
duló (Szarfranczski szimfónikusok, vezényel
Hertz). 2. Saljapin-Koenemann: Vo gal hatások
dala (Saljapin). 3. Lully: Holdvilágnál (ének:
Yvonne Printemps). 4. Chopin: A-dur polona'se
(Varsói filharmonikusok, vezényel F. Felberg). 5.
Schubert: Bevisném tögyfa érdes kergébe (oh
schmitt és germ...) (ének: H. E. Groh). 6. James:
Maori bő-csodal (Toti dal Monte). 7. Rimzki-
Korszakov: Dublinska (Londoni szimfónikusok,
vezényel Coates). 8. Benelli: Ninn Nanna — ve-
lencei dal (Tho Schipa). 9. Pusztá-egyveleg — El-
(Berlini állami opera ének- és zenekara). 10. El-
gár: Szeretmi üdvözlöt (Viktör Konzert-zenekar).
11. M. Carr: Francia dal (ének: Jean Sablon). 12.
Kapeller: Bécsi dal (Érna Sack). 13. Strauss Já-
nos: Bor, dal, asszony — keringő (Berlini férfi-
énekkar, vezényel Miessner).
14.30 (2.30): Hírek.
14.45 (2.45): Műsorismertetés.
15 (3): Arfolyamhírek, piaci árak, élelmiszertárak.
16.20 (4.20): 1. Három cigány meg egy légy. 2. Cse-
reszavevtrág. 3. Vigan seprő círokseprő. Akosfy-
né Fűlvös Irén meséi.
16.45 (4.45): Időjárás, időjárásjelentés, hírek.
17 (5): Hírek szlovák és ruszin nyelven.
17.15 (5.15): Rádió a rádióról.
17.30 (5.30): A kassai rádió műsorából. A Miskolci
MÁV ének- és zenekarának hangversenye. Köz-
vetítés a kassai Nemzeti Színházról. Az énekkar
Kiss Dénes, a zenekart Ábrányi Emil vezényli.
1. Wagner: R'enzi — nyitány (zenekar). 2. a)
Wagner: Tamhaeuser — záródokok kara (férfi-
kar zenekarral); b) Abányi Emil: Ave Maria —
(vegyeskar zenekarral). 3. Egodi-Balázs: Fenyők
éneke (férfikar). 4. Liszt: 1. magyar rapszódia.

A REGGELI UJSAG HETI RADIÓMUSORA

18.20 (6.20): A m. kir. posta műszaki tanácsadója.
18.50 (6.50): Farsangi muzsika. Bocskai Imre zongn-
rázik. 1. Weber: Felhívás keringőre. 2. Chopin:
Két mazurka. 3. a) Chaminade: Pierrette; b) Bar-
tók: Kissé ázottan. 4. a) Debussy: Paprikajancsi
tánca; b) Járay István: Valse bourlesque.
19.15: (7.15): Hírek.
19.25 (7.25): A magyar ipar uttörője. Kósa Miklós dr.
előadása.

19.50 (7.50): A Baross Szövetség debreceni szerve-
zetének Magyar estje. Közvetítés az Aranybika
Szálló nagytériéből. 1. Beköszöntő. 2. Kér Bé-
la: Csokonai nyitány. Előadja a Szenci Mo'nár
Egyesület zenekara és a 11. Bocskai hajduzrúd
zenekara. 3. Megnyitbeszéd. Tartja: Balogh Gvu-
la dr. elnök. 4. Huber: Fohász. (Előadja a Szenci
Molnár Egyesület énekkara, zenekari kísérettel.
5. Unnepi előadás. Tartja vitéz dr. Keresztes-Fi-
scher Ferencné, az egyesület Női Tábor elnök-
nöje. 6. A Baross Szövetség országos központjá-
nak a vésztárat Fe vidék, Kárpátalja és a többi
v dái szervezetek üdvözlöt-tölmáso'ja R. Vo-
záry A. adár dr. országyűlései képvise'ő, a Ba-
ross Szövetség szervező elnöke.
20.50 (8.50): Nótaszóval a fonóban. Hangképek a
falu téli életéből. Összeállította Willant Rezső.
Közreműködik Karácsonyi Margit és Orbán Sán-
dor, kíséri Csorba Dezső cigányzenekara.
21.40 (9.40): Hírek, időjárásjelentés, hírek szlovák
és ruszin nyelven.

22.10 (10.10): Danyí Ferdinánd gondolkodik zongn-
rakisérettel. 1. Corelli-Kreisler: Sarabande és
Allegretto. 2. Wagner: Walter árja a Nürnberg-
gi mesterdalnokokból. 3. Popper: Fantasztikus
mazurka. 4. Gluck: Dallam. 5. Paganini: Mőzes-
fantázia.
22.40 (10.40): Magyar tánclemezek.
23 (11): Hírek német, olasz, angol és francia nyel-
ven.
23.20 (11.20): Közvetítés a Valéria-kávéházról. —
Oláh Ká mán cigányzenekara muzsikál.
0.05: (éjjel 12.05): Hírek.

BUDAPEST II.

18.20—18.45 (6.20—6.45): Jazz számok hangfelméről.
18.45—19.15 (6.45—7.15): A földművelésügyi minis-
térium mezőgazdasági felőrája.
20 (8): Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.
20.25 (8.25): Zenekari művek hangfelméről. — 1.
Marx: Fantázia a brazil nemzeti himnuszra —
Berlini állami opera zenekar, vez. a szerző. 2.
Hndemith: Mathias, a festő — szimfónia (Berli-
ni filharmonikusok, ve. a szerző). 3. Francia: X:
Concertino zongorára és zenekarra (zongora: a
szerző, a Berlini filharmonikusokat vezényli I.
Borchard). 4. Sztávinszkij: Kárvajáték — szvit
(Berlini filharmonikusok, vezényel a szerző).
21.35 (9.35): Időjárásjelentés.

OLASZ MŰSOROK. I. műsor. (Róma I. Bar I.
Bologna, Bolzano). 20: Hírek. Lemzek 20.30:
Operettekől. 21: Szimfonikus hangverseny. 22:
Vegyes zene. 23: Hírek. Táncczene.
II. műsor. (Milánó I, Torino I, Genova I,
Trieste, Catania és Róma). 20: Hírek. Lemzek 21:
20.18: Csak Róma II.: Magyar negyedóra. 21:
Muszorgszki: A szorocsinszki vásár, opera. Utána:
Táncczene.

1940. január 14-16. január 20-19

BEOGRAD, ROVIDHULLAMU ADOALLOMAS

VASARNAP. 6.45: Hírnusz, pontos idő, rádiónaplár, időjárásjelentés, első hírek, műsorok
vasár 7.45: Lapszemelvények és egyéb közlemények 9.30: Istentisztelet a görögkeleti székes-
egyházról 12.50: Pontos idő, délutáni műsorok, hírek és lapszemelvények francia nyelven
13: Rádiónapló 13.10: Népdalok 13.40: Hírek, esti műsorok 17: Pontos idő, görög és román nyelven 18: Köz-
lés, hangfelmérések 17.20: Közreműködési előadás arab, török, görög és román nyelven 18.50: Köz-
művelődési előadás olasz, francia, német, magyar és angol nyelven 18.50: Hangfelmérések 19.10:
Esti hírek 19.20: Jugoszláv nemzeti óra 19.40: Népdalok 20.10: Közreműködési előadás
20.20: Hírek arab, török, görög és román nyelven 21: Hírek olasz, francia és német nyelven
21.30: Hírek 21.50: Hírek magyar és angol nyelven 22.10: Könnnyű zene 22.40: Utolsó hírek
a másnapi műsor ismertétése, himnusz.

KÖZNAPOKON. 6.45: Himnusz, pontos idő, naptár, időjárásjelentés, első hírek, műsorok
és 7: Reggeli hangverseny 7.45: Lapszemelvények és egyéb közlemények 12.50: Pontos
idő, délutáni műsorok, hírek és lapszemelvények franc a nye ven 13: Rádiónapló 13.10:
Könnnyű zene 15.40: Hírek, esti műsorok 17: Pontos idő, esti műsorok, hírek, hangfelmérés
17.20: Előadás arab, török, görög, román, olasz, francia, német, magyar és angol nyelven 18.50:
Hangfelmérések 19.10: Esti hírek 19.20: Jugoszláv nemzeti óra 19.40: Népdalok 20.10: Elő-
adás szerb nyelven 20.20: Hírek arab, török, görög és román nyelven 21: Hírek olasz, francia
és német nyelven 21.30: Hírek 21.50: Hírek magyar és angol nyelven 22.10: Hangverseny
22.40: Utolsó hírek, a másnapi műsor ismertétése, himnusz.

Vasárnap
január 14

BEOGRAD

6.45—7.40: Induló, torna, hírek, hangfelmérés,
étrend.
9.25: Pontos idő, műsorok, hírek.
9.30: Istentisztelet a görögkeleti székesegyház-
ból. Énekel az Első Beograd Dalárda.
11.50: Vizálásjelentés.
11.59: Pontos idő.
12.00: Harangszó a görögkeleti székesegyházról.
— A rádió népies zenekara játszik.
12.35: Reklámok. — Mita Bozsinnovics harmo-
nizáló népdalokat játszik.
13.00: Rádiónapló.
13.10: Zsivka Krstics népdalokat énekel, ki-
séri a rádió népies zenekara. 1. Pod Szokoci-
csem. 2. Ko sze ono bregom sece. 3. U gyul
basti. 4. Bulbul mi poje. 5. Ala mi je pa mi
je. 6. Duni mi hagyane.

13.40: Pontos idő, hírek.
14.00—15.00: Hangfelmérések. — Közben
14.30: Beograd vasárnap, riport.
15.50: Pontos idő, műsorok, hírek.
15.55: Miliwoje Pericsics felolvasása: A nővé-
nyi betegségek kiirtása télen.
16.15: Közvetítés a népek. Közreműködik:
Mile Szimics-Jagodinac harmonikás, Drágó
Jovonavic gajdas, Zsivan Irics, a rádió tam-
bura- és népies zenekara, Olga Dusanics és
Todor Petrovics (ének).
18.15: A rádiózenekar hangversenye jugoszláv
szertók műveiből.
19.00: Reklámok.
19.10: Hírek.
19.20: Jugoszláv nemzeti óra. Jelica Belovics-
Bernackikovszka felolvasása: A kenyér és po-
gácsa a néphibben.
19.40: Énekkari hangverseny lemezekről.
20.00: A havái négyes (Szavovics, Geusics,
Schelmos és Szpaszojevics) hangversenye.
20.30: Opera-részletek. Énekel Danica Ilics, ki-
séri a nagy rádiózenekar, vezényel Szelinszki
21.30: Pontos idő, hírek, sporteredmények, rá-
diónaplár.
21.50: Eraniszláv Bojovics énekel. 1. Muszorg-
szki.

21.30: Pontos idő, hírek, rádiójárat.
 21.50: Ania Meze, a beogradi Opera tagja énekkel.
 22.20: Tánctáncok.
 22.40: Hírek.

ZAGREB. 17.17: Kártnék ● 17.45: Dalok ● 18: Babanj Steeko hangversenye ● 20: Horvát szerzők versei és dalai ● 21.30: Jazz-zene ● 22: Hírek ● 22.20: Tánctánca.

BÉCS. 15: Könyvtár zene ● 17.20: Dvorzsek: Szerenád ● 18: Népdalok és népzene ● 19.15: Lemezek ● 20: Hírek ● 20.15: Indulók és történetek ● 21.15: Vidám hangok ● 22: Hírek. Könyvtár és tánczene ● 23: Hírek ● 0.10: Berlin.

BRESLAU. 16: Bécs ● 17.10: Berlin ● 18: Szorónia ● 18.40: Lemezek ● 19: Lemezek ● 19.45: Hírek ● 20.15: Rádiózenekar. Mentrel szoprán-al ● 22: Hírek. Lemezek ● 24: Hírek ● 0.10: Berlin.

BUDAPEST I.

6.45: Eberczke. Torna. Hírek. Közlemények. Hanglé-
 mezek. 1. Fegydy Sándor: Snyov-induló (Mária Te-
 réza 1. honvéd gyalogezred zenekara, vezényel) a
 szerző. 2. Straus József: Mária-kerítendő. (Kiss
 Lajos zenekara. 3. Schramm: Bécs, mindig Bécs
 — induló. (Katonazenekar). 4. Kádás György:
 Iboly, Iboly. (Kalmár Pál). 5. Bose: Moharósa
 (v. braton: Herbert Herrtrampf, hegedű): Orfen-
 berg). 6. Krau Antal: Recept-induló (Mária Te-
 réza 1. honvéd gyalogezred zenekara, vezényel
 Fegydy Sándor).
 Utánna: Fremd.

10: Hírek.
 10.20: Téli időjárásjelentés a XVIII. századból. —
 (Felolvasás).
 10.45: A kalandvágy és a magyarság. Uta Ambrus-
 ka József. (Felolvasás).

BUDAPEST II.

11:10: Nemzetközi víziészlelés.
 12: Hárangzó. Himmusz. Időjárásjelentés.
 12.10: Operettársulat hanglémezei. 1. Heuberger:
 Operabál — nyitány (Berthel Filharmonikusok,
 vez. Kleber). 2. Schubert—Berthel: Három a kis-
 lány — dal (H. E. Groh). 3. Lehár: Vig őzeveg
 — Vilja dal (Lillian Davies). 4. Kaeschl Pongrácz:
 János vitéz — egyveleg (Cselenyi József és Szedő
 Miklós dr.). 5. Straus János: Ezeregy éjszaka
 (Berthel Filharmonikusok, vez. Kleber). 6. Eys-
 ler: Dalkeeringő (Peter Anders). 7. Offenbach: La
 Perlihole — dal (Susanne Dunant). 8. Straus
 Oszkár: Varszkerítendő — dal (Richard Crooks).
 9. Jacobi: Szibill — kettős (Szabó Lujza és Sze-
 déző Miklós dr.). 10. Suppé: Bocca o — induló
 (Berthel áll. opera zenekara, vez. Hansgeorg Ot-
 tó). 11. Yvan: La dame en décolleté — románc
 (Tno Rossi). 12. Millocker: Gasparone — canzo-
 netta (Erna Seck). 13. Herbert: Red Mill — egy-
 veleg (Victor-operaegyüttes, vez. Shikrel).

Készen 12.40: Hírek.
 13.20 (1.20): Időjárás, időjárás- és vízállásjelentés.
 13.30 (1.30): Országos Postaszemle. Vezetve: Ede-
 dégh János. 1. Kéler Béla: Rákóczi-nyitány. 2.
 Fegydy Sándor: Rondo és gavott. 3. Hanszler Zol-
 tán: Udvari bál — kerítendő. 4. Gounod: Faust —
 ábránd. 5. Bellini: Norma — nyitány.
 14.30 (2.30): Hírek.
 14.45 (2.45): Műsorjelentés.

A REGGELI ÚJSÁG HETI RADIÓMŰSORA

15 (3): Arólyamhírek, piaci árak, felmérésfrák.
 16.15 (4.15): Diákélet. Híres magyar iskolák. Ma-
 rti Antal dr. előadása a kaspei és gödi író pra-
 montel iskolákról. (Felolvasás).
 16.45 (4.45): Időjárás, időjárásjelentés, hírek.

17 (5): Hírek szlovák és ruszin nyelven.
 17.15 (5.15): Jeges halászat a Velenceitavon. Iga-
 ni Mészáros József dr. előadása.

17.45 (5.45): A rádió szalonzenekara. 1. Csajkovszkij:
 Január. 2. Adam: Ha én király volnék — nyi-
 tány. 3. Zieher: Kerítendő. 4. Doelle Fr.: Tangó.
 5. Stephanides K.: Szerelmi kerítendő. 6. Szirmai
 A.: Alexandra — egyveleg. 7. Liszt: XII. röp-
 szóda.
 18.50 (6.50): Vissza kell-e szorítani a női a kenyér-
 kereső pályára? Gortvay György dr. és Mihá-
 les Vid dr. egyetemi m. tanárok vitája.
 19.15 (7.15): Hírek.

19.25 (7.25): Balázs Kálmán előhangyzenekara.
 19.50 (7.50): Amerika Ulemant tanul. Fedák Ago-
 ta előadása.

20.10 (8.10): Az Operaház Zenekara. — Vezényel
 Fridl Fritig. 1. Rossini: Semiramis — nyitány.
 2. Csajkovszkij: I. szimfónia (Téli álmódorás). 3.
 Liszt: Consolations (Hangszerelte Polgár Tibor).
 4. Bartók: Magyar képek. 5. Siklós: Magyar
 hangversenyrondd.

21.40 (9.40): Hírek, időjárásjelentés, hírek szlovák
 és ruszin nyelven.
 22.10 (10.10): Kézvétel a budai Kis Royal étte-
 remből. Pertis Jenő előhangyzenekara muzsikál.
 23 (11): Hírek német, olasz, angol, francia és esz-
 perantó nyelven.

23.25 (11.25): Dölbéshangverseny hanglémezeiről.
 (A szerző halálának évordulóján). 1. Szilvia —
 Intermezzo és kerítendő (Berthel Filharmonikusok,
 vez. Borchardt). 2. Szilvia pizzicato-póka (Berthel
 Filharmonikusok, vez. Borchardt). 3. Coppélia —
 kerítendő (Gall Cured). 4. Coppélia — szűz nép-
 da változatok (Szimfonikus zenekar, vez. Schna-
 flich). 5. Nalla — kerítendő (Wilhelm Backhaus
 zongora). 6. Cadix lednyok — dal (M. Anfi Sea-
 la zenekara, vez. Sabaino). 7. Coppélia — óta-
 kerítendő (Szimfonikus zenekar, vez. Schna slich).
 8. Lakmé — csengélydárta (Lili Poms). 9. Coppé-
 lia — mazurka (Berthel Filharmonikusok, vez.
 Borchardt).

0.05: (éjjel 12.05): Hírek.
BUDAPEST II.

18.50—19.20 (6.50—7.20): Balázs Kálmán előhangy-
 zenekara.
 19.25—19.50 (7.25—7.50): Német nyelvoktatás
 Szenyörgyi Ede dr. előadása.
 20 (8): Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.
 20.25 (8.25): Kétfélt ónarokp. Irta: Derékányi De-
 ző dr. (Felolvasás).
 20.55 (8.55): Tánctáncok.

21.35 (9.35): Időjárásjelentés.
BHKAREST. 11.10: Döli zene ● 12.30: Man-
 doin ● 13: Hírek ● 13.20: Harmonika és xilofon
 ● 18.17: Slavti énekesed és Margineau éneke-
 18.50: Hírek ● 19.15: Jókai kóztongorán ● 19.45:
 Hírek ● 20: Szókratizató zene ● 21.30: Soutzo
 Rodica zongorizál ● 22: Lemezek ● 22.45: Hírek

OLASZ MŰSOROK I. műsor. (Róma I. Bart I.
 Boagna, Bolzano). 20: Hírek. Lemezek ● 20.30:

A REGGELI ÚJSÁG HETI RADIÓMŰSORA

16.45 (4.45): Időjárás, időjárásjelentés, hírek.
 17 (5): Hírek szlovák és ruszin nyelven.
 17.15 (5.15): Tavasszi hennyfajás megelazése a gyű-
 mgésben. Cselenyi Gusztáv dr. megelőzedségi
 kísérletiügyi adjunktus előadása. A földművelés-
 ügyi minisztérium rádió adásprogramja.

17.45 (5.45): A rádió szalonzenekara. 1. Weizel: In-
 duló. 2. de Micheli G.: Gyereklétkök — zeneso-
 rozat. a) Babilónia; b) Katonásdi; c) Vidám tár-
 saság. 3. Fischer E.: Cancho Panza — induló. 4.
 Kiszely Gy.: Tangó. 5. Lehár: Knai balet-
 szvit. 6. Contes: Tamarszkusz — Intermezzo. 7.
 Youmans V.: No, no, Nanette — operettegyveleg.
 8. Szűcs János: Mosy — kerítendő. 9. Buchmann
 W.: Pasodoble (os Martimberosi).

18.45 (6.45): Egy cseleltett magyar népszíját. Bar-
 ta Katalin dr. előadása a szlavóniai magyarok-
 ró.
 19.15 (7.15): Hírek.

19.25 (7.25): Szókratizató hanglémezek. 1. Brahms:
 3. magyar tánc (Berthel Filharmonikusok, vez.
 Furtwengler). 2. Tositi: Olasz dal (R. Crooks). 3.
 Strickard: A kedvesem egy hársz — dal (Ma-
 ria Bassal). 4. Ganne: Exiztis (gordóka; Párcal,
 zongora: Herbrecht). 5. Sanders—Vedari: Tangó.
 dal (ének): Caros Gardel). 6. VaVerde—Quiro-
 ga: Dal és pasodoble — spanyol dal (ének: Im-
 perio Argentiñal). 7. Lehár: Szerenád (hegedű):
 Fritz Kreisler). 8. Fyveleg Gertrude Lawrence
 számból). 9. Jack Hylton jubileumi egyvelege
 énekekkel.

20 (8): Hangversenyismertetés.
 20.10 (8.10): A Budapesti Hangverseny Zenekar mű-
 sora. Vezényel Wilhelm Mengedberg. Közreműköd-
 dik Károlyi Gyula (zongora). Közvetítés a Váro-
 si Színházról. 1. J. Chr. Bach: Szimfonia. 2.
 César Franck: Psyché — szimfonikus költemény
 3. Bachman nov. II. zongoraverseny (c-moll) —
 (Károlyi Gyula). 4. Csajkovszkij: IV. szimfónia.
 Szimfonia 1b. 21.10 (9.10): Hírek és sportfrák.
 Utánna kb. 22.10 (9.10): Hírek, időjárásjelentés, hí-
 rek szlovák és ruszin nyelven.

22.25 (9.25): Givó Románó énekek, zongorán ki-
 téri Fars Fasli. 1. Renato Brogi: Ve ercei látó-
 más. 2. Tosti: Szerenád. 3. Rossini: Szerenád a
 Szevilial borbély c. operából. 4. Chesi: Frederico
 románya az Arcei ledny-szvitből. 6. Tarralferri:
 a) A halász; b) Pusillero. 7. Barthélemy: Chi se
 nne scordatich u.

23 (11): Hírek német, olasz, angol, francia és esz-
 perantó nyelven.
 23.25 (11.25): Közvetítés a Debrecen éttreméből. —
 Kurina Sml előhangyzenekara muzsikál.
 0.05: (éjjel 12.05): Hírek.

BUDAPEST II.
 16.15—16.40 (4.15—4.40): Filmdalok hanglémezeiről.
 17.15—17.40 (5.15—5.40): Magyar nótkék és csárdá-
 sok hanglémezeiről. 1. Schack Menka: Valaki s
 néma csöndben (Czik e Valéria verse). (Cselenyi
 József). 2. Lengyel Miksa: Esti sző csendben
 (Szerkár verse). (Kalmár Pál). 3. Sándor Jenő:
 Nem lehet azt parancsolni senkinek (Laurin La-
 jos). 4. Magyar Imre: Baj van, nagy baj (Dalka
 Nagy Károly verse). (Kalmár Pál). 5. Cselenyi József:
 Esemet elküldte (Szendy verse). (Cselenyi József).
 Sándor Jenő: Vadvirágos erdő szélén (Mond-

A REGGELI ÚJSÁG HETI RADIÓMŰSORA

szenthy István). 7. Szűcs Mihály: Volt egyszer
 egy régi város (Kalmár Pál). 8. a) Kubányi
 György: Tulipános láda (Vig verse). b) Kádás
 György: Kék a buravirág (Cselenyi József).
 18.15—18.40 (6.15—6.40): Angol nyelvoktatás. J. W.
 Thompson előadása.

18.55—19.20 (6.55—7.20): A Magyarországi Munká-
 dalgyletek Szövetsége képviselőiben a Kórhányi
 Altfános Munkás Dalegyet műsora. Vezényel
 Ifj. Weninger Károly. 1. Storck: Éji várás. 2.
 Ziegler Béla: Szerenád. 3. Meder Mihály: Népdalok.
 4. Müller Károly: Szivem da a. 5. Kiss Dé-
 nes: Két izlandi bölcsodal. 6. Mendelssohn: To-
 kaji bórda.

19.30 (7.30): A szellial teleptés. Zoltány Andrács
 előadása.
 20 (8): Hírek, ügétversenyeredmények, hírek szlo-
 vák és ruszin nyelven.

20.25 (8.25): O'Áhné Valda Julia énekel zongoraki-
 kéréttel. 1. Veracini: Pastorale. 2. Bellini: Az ál-
 vajáró — ária. 3. Meyerbeer: Fályoltánc — ária.
 4. Hubay: Madárdal a Cremonai hegedűs c. ope-
 rából. 5. Szabados Béla: Szedjük életünk virágát
 (Mihácsi verse). 6. Igvári Zoltán: a) Messzélés-
 tón (Falu Tamás verse). b) Kis karfarsónyi ének
 (Ady verse). 7. Lehár: Paganini — kerítendő.

20.55 (8.55): Pátria hanglémezek. 1. Huszárverbu-
 kos (A Regnum Marianum 3. cselektészetű fü-
 vőzenekara, vez. Kelli Erő). 2. Lendvay Károly:
 Én nem törődök, hogy mit hoz a hónap — dal
 (Székács Ernő). 3. Buday Dénes: Valóms —
 (Szerepek Agnes) (Szemere László). 4. Monti:
 Csárdás (Pátria-zenekar). 5. Lehár: Vig őzeveg
 — részletek (Közzegeti Teréz és Angyál Nagy Gyu-
 la). 6. Zakai Dénes: Csókos a te szád (Márczall
 szöveg). (Buttola Ede zenekara, ének: Kazai László).
 7. Siede: Indai állítottánc (Ferdv Kaufmann
 zenekara). 8. Huber: Törölje le szeméről a köny-
 nyet — dal (Székács Ernő). 9. Lindsay—Thel-
 mer: Villány — csárdás (Ferdv Kaufmann zenekara).
 10. Kálmán Imre: Csárdás (Ferdv Kaufmann zenekara).
 11. Szláthay: Nyári éj (Füredi verse) — angol ké-
 rítendő (Annyal Nagy Gyula). 13. Malorossy Al-
 dár: A nőknek minden sikerül — fox (Hosvay-
 együttes). 14. Fries Károly: Én nem szeretem a
 szerelmet — tangó (Butto a Ede tánczenekar). —
 ének: Hosvay Gusztáv). 15. Bátya—Pálmái: Lán-
 cenc — fox (Buttola Ede-tánczenekar, ének: Dö-
 vész).

21.55 (9.55): Időjárásjelentés.
BUKAREST. 11: Lemezek ● 12.10: Rád őze-
 mek ● 19.50: Hírek ● 19.15: Kardallemek ●
 19.45: Hírek ● 20.15: Filharmonikusok ● 22: La-
 mezek ● 22.45: Hírek.

OLASZ MŰSOROK I. műsor. (Róma I. Bart I.
 Boagna, Bolzano). 20: Hírek. Lemezek ● 20.30:
 Szókratizató zene ● 21: Giordano: Andrea Cha-
 ner, opera. Utána: Tánctánca. ● 24: Hírek

II. műsor. (Milánó I. Torino I. Genova I.
 Trieste, Catania és Róma). 20: Hírek. Lemezek ●
 20.18: Csok Róma II.: Magyar negyedsóra ● 21:
 Számok. 22.20: Pals csalótlomvász ● 23: Hírek ●
 23.15: Tánctánca.

LANT ÉS TOLL

A VILÁGIRODALOM REMEKEI

Francia költők verseiből:

Jean Arthur Rimbaud

Rimbaud (ejtsd: Rembo) 1851-ben született. Ő az új költészet csodagyermek. Nevezetes verseit egytől-egyig nagyon fiatalon írta, azután elnémult, későbbi éveiben kezébe se vette a tollat. Amikor még a naturalisták uralma korlátlan volt, új szavakkal, új megfigyelésekkel, új muzsikával jelentkezett, ő a jelképes (szimbolikus) költészet első hírhözója. 1891-ben halt meg.

A völgyben egy katona alszik

Egy zöld liget, ahol dalol, dalol a csermely,
Gyémánt- s ezüst-ronggyal tarkázva a gyepet.
A nap a hegy mögül idenéz sárga szemmel.
A kicsi völgykatlan sugártüztől pezseg.

Egy ifju katona nyílt szájjal, sapka nélkül —
Nyaka körül kéklő vadsóskák játszanak —
Ugy alszik a fűvön, fönne fellegárny sötétül,
Ugy alszik zöld ágyán a napba sápatag.

Mosolyog. Lábánál madárliliomok.
Mint a beteg gyerek alszik és mosolyog.
Ringasd szegénykét föld, vedd a karodra: fázik.

Hiába illatoz neki a puha pázsit.
A napban aluszik, a keze halavány.
Nyugodt. Két vörös lyuk tátong jobb oldalán.

A kenyérlesők

A téli hóba, téli ködbe
A széles pincelyukra dőlve
Áll öt gyermek.

Feszült inakkal lesve, érden
Bámulják, hogy süti a pék benn
A kenyeret...

Erős, fehér nagyizmu karja
A tüzre rakja, megcsavarja.
Láng ég alól.

Halljátok pattogni a kenyérkét,
Aztán a mosolygós, kövér pék
Egy dalt dalol.

Mind kuksol ottan, egy se moccan
És a pirosló lyukra hosszan
Néznek kívül.

S ha holmi gazdag dáridóra
A szöke, illatos cipőcska
Végre kistül!

S a füstlepett gerenda alján
Dalolni kezd a drága, halvány
Kenyér-darab;

És száll a tűz-ajtón az élet,
Bus, árva lelük is felébred
A rongy alatt.

Ruhájukat a dér befujta,
De ég szemük és élnek újra.
S csak néznek ők.

Rózsás orruk a rácsra nyomják
S dalolnak látva ezt a pompát,
Bus fény-lesők.

Imát dalolnak epedezve
S úgy lehajolnak a kemence
Szent fényinél,

Hogy szétreped rajtuk a nadrág
S elkapja lengő ingök alját
A téli szél...

Jules Lemaitre

Lemaitre (ejtsd: Lömétr) 1853-ban született. Szellemes, akkoriban ujszerű egyéniség volt, mely főleg kritikai munkáiban bontakozik ki. Sok szindarabot és elbeszélést írt.

A sirályok

Nyugodt, szelíd alkonyban a sirályok.
Az óceán fölött keringenek:
A szürke emlékek, a félve-szállók,
Igy játszanak halott szívünk felett.

Az egyik alszik a viola ködben,
Vagy a tüzes égnek hadat izen,
A másik, mint nyíl, a habokba rüppen,
Vagy ringatózik a puha vizen.

Nincsen madár, mely náluk szabadabban
Küzd a viharral s véle oly rokon,
A fekete, rezes, kék habokon.

A fészük ott van a keserű habban,
Szeretik a dagályt, a zord időt:
Az óceán fehér lepkei ők.

ÉRDEKES EZ A VILÁG

Curcsaságok heti gyűjteménye

A KÉTARCUS EMBER

A bűnügyi krónika sok olyan esetet ismer, amikor az elfogott gonosztevőről kiderül, hogy kettős életet élt: nappal köztisztelőben álló polgár volt, éjszaka pedig bűnöző. Ez történt most is: Newyorkban tartóztattak egy jómódu, tekintélyes kereskedőt, akire rábizonyították, hogy közel öt esztendőn át hertenként egyszer-kétszer betörőkör-utra indult és a lopott holmit üzletbe szállította, ahol rendszeres forgalmi áron adott tul rajta. Ezekről a kétarcu emberekről mindig kiderül, hogy nem a szükség viszi őket a bűn útjára, hanem valami ellenállhatatlan vágy és valósággal izgatja őket az örök bujkálás, a veszélyes játék.

Néhány évvel ezelőtt Czikágóban leplezték le egy tekintélyes polgárt, akiről kiderült, hogy vagyont gyűjtött koldulással. Kettős életéről talán sohasem rántják le a leplet, ha a férfi meg nem nősül. Felesége, aki előkelő társaságban ismerkedett meg vele, két esztendőn át nem is sejtette, hogy minden délelőtt Czikágó másik végében áruhában koldul. Mindig azt hitte, hogy ura bankár, csak az tűnt fel neki, hogy a férfi sohasem mondta meg neki, hol van az irodája. Egyszer az asszony bevásárolni ment és magával vitte kevénc kutyáját is. Amikor egy áruház előtt leszállt autójáról, kutyája éktelen ugatással kitepte kezéből a pórászt és nekirontott egy szárnalmas külsejű, szakállas embernek, aki az áruház kapujában koldult. A kis kutya vidáman ugatott és mindenáron a koldus karjai közé akart ugrani. Az öreg koldus hadonászni kezdett a karjával, el akart szaladni, de a kutya nem tágitott mellőle. Így történt, hogy szakálla leesett és az asszony rémülten ismerete fel a koldusban az urát. Botrány tört ki, rendőr jött és így aztán minden kiderült.

AZ ÉLŐ REGÉNYHŐS

A józan olvasó, ha néhány áztizgult óra után leteszi kezéből a dektívregényt, néhanéha bosszusan felkiált: »Ah, ilyen emberek nem léteznek!« Sok esetben igaza van az olvasónak, de nem mindig. Ki hinni például, hogy Sapper izgalmas kalandorregényeinek hőse: Bulldog Drummond még ma is él Londonban és a legjobb egészségnek örvendő. Igaz, már nem fiatal ember és nem hajszol kalandokat, ellenben a kandalló mellett pipázgva elmesél egy-egy izgalmas kalandot.

Alig két esztendeje annak, hogy pulboroughi birtokán meghalt Cyril McNeile alezredes, aki arról volt nevezetes, hogy Sapper álneven megírta a világ legnépszerűbb kalandorregényeit. Regényeinek hőse, Bulldog Drummond, a volt katonatiszt, aki visszajött a világháborúból és a leszerelés után sehogy sem tudott álláshoz jutni. Végül kalandokba sodródott és néhány hasonlóan rossz sorsban snylódó bajtársával együtt »bandát« alakított. Sapper regényei nemcsak Londonban, hanem az egész világon nagy sikert arattak. Bulldog Drummond a regények lapjairól a színpadra majd a filmre került. Persze, akkor még

senki sem sejtette, hogy az író élő alakról mintázta kalandorregényeinek rokonszenves hőseit. Az élő regényhős egy fiatal skót tiszt, Gerard Fairlie, akivel Sapper a világháború alatt, a fronton ismerkedett meg. Később újra találkoztak és Fairlie akkor elmesélte, hogy milyen kalandos életet él. Elmondta néhány esetét, mire McNeile alezredes unalmában regényeket kezdett írni egykori bajtársáról. Természetesen, akkor még nem is álmodta, hogy ezekkel a regényekkel egyszer vagyont fog keresni.

Az első nagy siker után az alezredes felkereste Fairliet, akinek elárulta, hogy regényeinek főhősét róla mintázta, majd segítségét kérte. Ettől kezdve mindig a skót »szállította« az írónak a témát. Az igazi siker csak most következett el. A regények százezres példányban keltek el, az egyik Bulldog Drummond-szindarabot közel ötszázszor játszották és az íróhoz valósággal dől a pénz. Tíz esztendő alatt hárommillió pengőt keresett.

Cyril McNeile halála után Gerard Fairlie visszavonult londoni házába, ahol csak legbizalmasabb barátait fogadja.

ELVESZETT EMBEREK

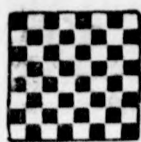
Kevesen tudnak arról, hogy az amerikai külügyminisztériumban van egy osztály, amely a külföldön eltűnt vagy elveszett amerikaiak felkutatásával és megtalálásával foglalkozik. Ennek a különös hivatalnak az élén egy Madge Blessing nevű fiatal leány áll, aki valóságos nyomozóseni és emellett nagyszerűen irányítja tisztviselőit. Három, ugyancsak fiatal leány dolgozik mellette, akik nehéz feladatukat nagyszerűen megoldják. A hivatal eddig kitűnően működött és az elveszett amerikaiak kilencven százalékát sikerült megtalálnia.

BALESET ÉRTE A SZAKÉRTŐT

Marylandben dr. Byrd közlekedési szakértő előadást akart tartani a helybeli iskola tornatermében, még pedig az autóbalesetek okairól. Az előadás órájában nagyszámu hallgatósg gyűlt össze és érdeklődéssel várta az előadó érkezését. Dr. Byrdre azonban hiába vártak, mert — mint utólag kiderült, — az iskola felé való útján autóbaleset érte. Autójával, amelyet maga vezetett, nekiszaladt egy másik kocsinak és a rendőrség letartóztatta.

A MEGRÜGZÖTT SZÜKEVÉNY

Az angol lapokban nemcsak háborus hírek olvashatók, hanem olyanok is, amelyek »békebeli« eseményekről szólnak. Ilyen eset történt Wanstead angol városkában is, ahonnan a napokban megszökött egy 14 éves kislány. Másnap a negyvennyolc kilométernyire lévő Southendben találtak rá, ahol a gyermek elmondotta, hogy a nagy utat görkorcsolyán tette meg. Gyermekbiróság elé állították, ahol szülei elmondották, hogy már negyedik esetben szökött meg görkorcsolyán. Mivel a megrügzött szökevény nem akarta megígérni, hogy megjavul, a bíróság javítóintézetbe utalta.

SAKK

137. SZÁMÚ FELADVÁNY

Grigorjewtól:

Világos: Ka8, gy: b2, c3 (3).

Sötét: Kb6, gy: b5 (2)

Világos indul és nyer (5 pont).

Megfejtése beküldendő a megjelenés utáni tizedik napig közvetlenül rovatvezetőnk címére (Herbatin Kálmán, Bácska-Topola).

MEGFEJTÉSEK

A 136. számú feladványunk helyes megfejtése: 1. f4, b4 (azonnal 1... c3-ra 2. Fd1! jón) 2. Fe2! (ha azonnal 2. Fd1 akkor 2... b3! 3. Fxb3, cxb3; 4. Kh4, b2; 5. Kh5, b1v; 6. h4, Vd1 matt) c3. (vagy 2... Kxe2. 3. Kh4, Kf3; 4. Kh5, Kxf4; 5. h4, Ke3 patt) 3. Fd1! Kxd1 (ha 3... c2, akkor 4. Fxc2, Kxc2; 5. Kh4, b3; 6. Kh5, b2; 7. h4, b1v patt) 4. Kh4 sötét tetszés szerint, 5. Kh5, sötét tetszés szerint, 6. h4 patt. Helyesen fejtették meg: Török Péter (Kupuszina), Kókai József (B.-Topola), Kovács Géza (Beograd) és Molnár Pál (Kupuszina).

LEVELEZÉSI VERSENYÜNK:

V. csoport:

1-6. 14... Hce4. 2-5. 16. g3 3-1. 22... 1-2. 16. e4; 2-6. 17. bxc3; 3-1. 15... Fd7; 1-4. 15. f5; 2-3. 24. Ke2; 4-5. 18. Bf7+ 4-2. 21... Bds8; 5-1. 0:1. 5-3. 17... Hc6; 6-5. 13... Hc6

VI. csoport:

1-6. 10... 0-0; 2-5. 15. c3; 3-1. 8. Fxc4 1-2. 9... dxe4; 2-3. 10... Vd5; 3-6. 9. Fa3; 1-4. Vd1; 3-4. 9. Vb3; 4-5. 14. Hxd4; 4-2. 15. Hce4; 5-1. 9. Bd1; 6-5. 14. Vxb2; 5-3. 9... c6; 6-4. 13... Vh4.

ÜZENETEK:

Az V. levelezési csoport résztvevőit értesítjük, hogy a 2. számú játékos (Vatrovics) katonai szolgálatra bevonult és visszatéréséig játszmáit félbe szakítja.

Kovács. Az újabb levelezési csoportot rövidesen, esetleg már a jövő rovatunkban megnyitjuk.

Merta, Nagy. A fenti üzenet öndöknek is szól. A verseny szabályait is ugyanakkor közöljük.

MEGNYITÁS ISKOLA

Szláv védelem

(80. folytatás)

6. He5

Ez a lépés dr. Krause dán mestertől ered és mielőbbi f3 és e4-el kapcsolatban ajánlja. Az Aliechin-Euwe világbajnoki mérkőzés (1937) játszmájának tanulsága alapján azonban ezt a receptet nem tartják utabban veszélyesnek és helyette 6. e3 folytatást ajánlanak a teoretikusok. Ennek tárgyalására később kerül sor.

6. Hbd7.

Kmoch bécsi mester által ajánlott logikus lépés, amelyet az utabbi elemzések nem tartanak kielégítőnek és helyette a Bogoljubov által játszott 5. e3-ot tartják a leghelyesebbnek. 6... e3-ra 7. f3. Fb4; 8. e4 folytatás nem ajánlatos, mert sötét az e4-en áldozhat, de világos folytathatja 8. Hxc4 el. s. amire Hh47 után 9. e4 jó folytatás, mert 9... Fxe4 most nem lehet. 9... Hxe4-re pedig 10. fxe4. Vh4+ 11. Kd2. Vd2+ 12. Kd3. 0-0-0; 13. Ve2. Hc5+ 14. Kc2. Hxe4; 15. Hxc4. Fxe4; 16. Kxb3, Vxe2 (Vxd4-re 17. Fe3) 17. Fxc2. Ff8; 18. Bhe1. Bxd4; 19. Fe3 s.b. A dr. Widmar-Mükkenas (Párizs) olimpiász. 1921) partiban 8. e4. Fxe4; 9. fxe4. Hxe4. 10. Vf3. Vxd4; 11. Vx7+ Kd9; 12. Fe5+ Ke8; 13. Fxe4?? után világos veszített, holott 13. Vxe5+ Hd7; 14. Vxd7+ Vxd7; 15. Hxd7. Hxc3; 16. bxc3! Fxc3+ 17. Kd1, Fxal; 18. Hc5 után e3 álló végjáték világosra előnyösebb. A Przeniorka-Cheron (hágal

olimpiász. 1928) játszma így folyt le: 8. e4, Fxe4; 9. fxe4, Hxe4; 10. Vf3. Vxd4; 11. Vx7+ Kd8; 12. Vxg7? Fxc3 13. bxc3, Vf2; 14. Kd1, Hxc3 matt. (Folytatjuk)

ÉRDEKESÍTŐK A VÉGJÁTÉKOK ELMÉLETÉBŐL

(2. folytatás)

Ennek az állásnak három fontos lehetősége van: 1) ha világos a7-et játsza, akkor a remis könnyű; 2) világos arra törekszik, hogy királyát a7-re vigye és sötét ezt megakadályozni igyekszik; 3) a sötét királynak legjobb g7-en maradnia és nem szabad ettől a mezőtől eltávolodnia, mert pl. ha g5-re megy, akkor világos a7-et játszik és a következő lépésben sakkot húz és nyer, míg ha e7-re távozik a király akkor a7 után Bh3!-al nyer világos.

Dr. Tarrasch állította fel a hasonló bástyavégjátékokra azt a szabályt, hogy a bástyának a szabad gyalogos mögött kell lennie. Ebben az esetben ez a szabály nem jó és a remishez vezető út abból áll, hogy a sötét bástyát a függőleges vonalról át kell játszani a vízszintes vonalra pl. f6-ra. Dr. Tarrasch tartva az ő dogmáját úgy találta, hogy 2... Ba3; 3. Kd2 után sötétnek bástyával az «a» vonalon kell maradnia, de ebben az esetben a világos király valóban a7-re játszható: 3... Ba1? 4. Kc3, Ba2; 5. Kc4, Ba1; 6. Kb5, Kf7; 7. Kb6, Bb1+. 8. Ka7, Ke7. 9. Bb3, Ba1; 10. Kb7, Bb1+. 11. Ka8, Ba1. 12. a7. Ez az állás nyert világosnak, amint azt dr. Tarrasch ki is mutatta. Sötét nem játszhatja Kd7-et; 13. Kb7, Bb1+; 14. Ka5 és a további sakkokra b6 on keresztül c5 re megy.

(Folytatjuk)

308. SZÁMÚ JÁTSZMA

Szláv védelem

Játszották a buenosavresi sakkolimpiász 9. fordulóján.

Világos: Naidorf (Gyergyel)

Sötét: Keres (esz)

1. d4, d5; 2. c4, c6; 3. e3, Hf6; 4. Hf3, g6; 5. Fd3, Fg7; 6. 0-0, 0-0; 7.

Hc3, dxc4 (a Löwenfisch-Botwinik-mecses (1937) alkalmával játszott lépés. Jobbnak tartják 7... b5-c6); 8. Fxc4, Hbd7; 9. Ve2, He8; 10. Fb3, c5; 11. Hxe5, Hxe5; 12. dxe5; Fxe5, 13. f4, Fg7, 14. e4, Fe6; 15. Fxe6, fxe6; 16. e5, He7; 17. Fe3, Hd5; 18. He4, b6; 19. Bad1, Ve7; 20. g3, Bad8; 21. a3, He7; 22. Bd6, c5? (Jobb volt 22... Ve8) 23. f5! e4; 24. Fg5, Vxe5; 25. Fxd8, He5; 26. Ff6! sötét feladta.

SAKK-HIREK:

Lesnik Iván sakkmester vajdasági körútján Bécstopolán 22 nyert, 3 vesztett és 1 remis, Szobotián pedig 15 nyert, 2 vesztett és 2 remis eredményt ért el.

Az Euwe-Keres páromérkőzés első két játszmája remisvel végződött. Mindkét parti spanyol megnyitásu volt.

AZ IRODALMI NOBEL-DIJ NYERTESE

A Nobel-alapítvány bizottsága a közelmúltban döntött a Nobel-díjak sorsáról. Az irodalmi díjat a stockholmi akadémia javaslatára Frans Emil Sillanpäänek, a finnek büszkeségének ítélte oda. Az 51 éves finn elbeszélő számos regényével és novellájával aratott nagy sikert. Sillanpää az első finn író, akit Nobel-díjjal tüntettek ki.

LENYELTE A FOGKEFÉT

Szokatlan baleset érte Joseph Fayder, Jersey City-i polgárt. Fayder a fürdőszoba mosdójánál éppen a fogát mosta, amikor tizenöt hónapos John fiacskája megszólalt és életében először, egészen érthetően azt mondta: papai! A váratlan esemény annyira meglepte a büszke apát, hogy lenyelte a fogkefét. A szerencsétlen embert kórházba szállították és megoperálták.

— Mehetünk, édes leánykám, — adta meg a jelt az indulásra Apagyi Gábor, aki immár harmadik műváltásban mutatkozott.

A három hölgy lement a lépcsőn s kilépett a kapun.

Gyors, apró léptekkel siettek a Himmelpfort ucca felé; a kint leselkedő fogdmeg pár lépést tett utánuk, aztán visszafordult s újra az ablakon kezdett beleselkedni.

Hasonló jelenet játszódott le a Rákóczi-palota előtt.

Mikor Bergamóék odaérkeztek, itt is, ott is sötét alakok váltak ki az árnyékból s feléjük közeledtek, a szoknyasuhogásra aztán visszabújtak rejtkehe'yükre.

Bent a palotában már biztonságban voltak a Rákóczi-ház barátai, de Bergamo itt se tévesztette szem elől az óvatosságot.

Anélkül, hogy egy szót szólt volna, ezt a pár sort firkantotta a fejedelemasszonynak:

— Itt vagyok, kérem kihallgatásomat, Bergamóné.

Egy komornyik fölsett a cédulával s nemsokára visszatérve, fölfelé tessékelte a társaságot.

E pillanatban Rákócziné nem volt egyedül: Rákóczi Julianna volt nála, Aspremonté.

— Istenem, — sóhajtotta a jó testvér, — csak már tudnánk valamit Apagyiról! Sikerül-e neki előkészíteni a szöktetést? Zöldágra jutott-e már Lehmannal? ... Megöl a bizonytalanság.

— Édes Juliám, — szólott a fejedelemasszony — Apagyi Bécsben van, éppen az imént kaptam tőle értesítést s most várom. Közvet-

Credeti történelmi regény a XVII. századból

(1375)

lenül fogod tehát hallani közléseit.

— Ah, hiszen Apagyi elvégzi azt, amire vállalkozott, de Ferenc olyan makacs! Vajjon rá fogja-e adni a fejét a szöktetésre, ez a kérdés.

Egy komorna lépett be s átadta Bergamóné céduláját.

— Az asszonyság itt van, az előcsarnokban, — jelentette a komorna — s két fiatal leány is van vele.

— Vezess be az asszonyságot, — parancsolta a hercegnő.

Apagyi beépett s amikor a komorna becsukta mögötte az ajtót, kibontakozott a fejkötőből s a nagykendő tömkelegéből.

A hölgyek kíváncsian s meglepődve néztek reá.

— Ah, ön... Apagyi ur... ilyen furcsa öltözetben!

— Fenséges asszony, nem a magam kedvéért öltöttem ilyen maskarába. Magammal hoztam a fiatal Kertzlét s Lehmann s nem akarván a bíboros ur orrára kötni, hogy a két várparancsnok öccse idején: kénytelenek voltunk mindhármán föl smerhetetlenné tenni magunkat. A palota körül kémelek leselkednek!

— Igen, már mi is észrevettük! — mondotta Rákócziné. — Beszélje, Apagyi, hogy van a férjem s hogyan halad a szöktetési terv?

— A legjobbat mondhatom, hercegnő. — felelte Apagyi Gábor, — Lehmann százados a mi emberünk, a terv sikerülni fog!

A két hölgy összekucsolta a kezét s az ég felé tekintett.

— Beszéltek önök már a részletekről is? — kérdezte Julianna hercegnő.

— Nem, azokról most gondolkodunk. Szükséges volna, fenséges asszony, hogy adott pillanatban Bécsüihelyre jöjjön.

— Kész vagyok, akár azonnal! — Csak majd ha én hívom. Fenségedre addig az a főadat vár, hogy a szöktetés további föltételeit megteremtse.

— Mindenre kész vagyok.

— Először is pénzről kell gondoskodni, fenséges asszonyom. A fejedelem ur önagságának előreláthatólag sok pénzre lesz szüksége utközbén és Lengyelországban.

— Már elintéztem a dolgot, Apagyi uram. Minden ékszeremet és a nászajándékomat is elzálogosítottam. A pénz rendezésére

áll. Tizezer arany. S Julianna is följajánlotta a segítségét is, sőt még Lobkowitzné is.

— Ez tehát rendben van, fenség. Fogaról és jó lovakról is gondoskodni kell.

— Uram egyék hü emberével már kiválasztottuk az istállóban a hat legjobb lovat s ő már erősen abrakóttatja őket.

— Ki az, fenséges asszony? Magyar ember? Ismeri Felsőmagyarországot?

— Mint a tenyerét, hiszen oda-váto. Becsületes, jó magyar ember: a neve Zborói Horváth Zsigmond. Ő lesz az uram kocsisa a szöktetéskor.

— Helyes, fenséges asszonyom. Mi azt a látszatot fogjuk adni, hogy a fenséges ur Poroszország felé szökött, Csehországot át, vagy pedig Velencébe, ho'ott a legvalószínűbb utat választottuk, a helyőrségekkel megtömött Felvidéken át.

— Bécsüihelyt fogok tartózkodni? — kérdezte Rákócziné

— Ez még nem bizonyos. Talán a Menegatti által bérlet nyaralóban vagy a Három Elefántban. Ugy méltóztassék készülni, hogy előreláthatólag egy hét múlva jönnie kell.

— Akár ho'nap, Apagyi uram.

— A két fiatal tiszt, aki immár barátunk és hívünk, odakint várakozik, fenség. Beszéljen velük.

— Mit mondjak nekik?

— Egyelőre csupán azt az óhaját fejezze ki fenség, hogy szeretné a fejedelem ur önagságát meglátogatni. Ők el lesznek ra-

DIVAT

Divatfordalom Párisban

Három nagy szabócég nagy zsebekkel akarja pótolni a retikült

Angiában és Franciaországban a háboru miatt férfias jellegűt kezd ölteni a hölgyke toalettije. Már megjelentek a kora tavaszi kosztümmodellek, amelyek úgy festenek, mint az extra egyenruhák. Három nagy szabócég forradalmi ujtásra készül: el akarja törölni a retikült. A hölgyek kizárólagja, az egyik legnépszerűbb divatcikk, francia eredetű. XIV. Lajos udvarában viselte először egy fiatal hölgy. Alattól-lag amikor a király meglátta a furcsa taskát, így kiáltott fel:

— Ridicule!

A király nevelésének találta az új kreációt és ez a név rajta maradt a női kizárólagokon. Azóta sokszáz fajta kizárólagot láttunk. Ipara főképpen Franciaországban és az Egyesült Államokban fejlődött ki.

— Kényelmes zsebekkel igyekszünk pótolni a retikült, — mondotta az egyik forradalmár szabócég képviselője. — Ugy kreáltak a tavaszi kizárólagokat, hogy viselhetők feleslegessé tezzék a taskát. A zsebekben természetesen van hely az összes kozmetikai cikkeknek, zsebkendőkre és minden egyébre, amit egy hölgy magával szokott vinni. Jól tudjuk, hogy a férfiak is milyen praktikusan el tudják helyezni a zsebekben az órájukat, pénztárcájukat, zsebkészletüket, papírosalkat és zsebkendőjüket. Több társaságban hölgy vásárolt már tőlünk olyan tavaszi kizárólagot, amely kiküszöböli a retikült. A taskával különben is sok bajuk volt a hölgyeknek. Sokszor előfordul, hogy a szórakozott nő ottfelejt valahol a retikültjét.

A díszműparban természetesen nagy feltűnést keltett a szabóknak ez a módszer ujtása. Azt hangoztatják, hogy nem lehet a retikült elpusztítani.

— Mi éppen úgy készülünk a tavaszi szezonra, mint eddig. A legszebb új modellekt igyekszünk bevezetni. A háborus divatot csak annyiban követjük, hogy hátizsák, illetve kenyérszák alakú retikült is gyártottunk tavaszra.

A retikült párt egyik vezére így fejezte be nyilatkozatát:

— Kizártam tartom, hogy a hölgyek elfogadják a zsebet a táskák helyett. Ne felejtjük el, hogy a tömött zsebek sokkal kövőbbnek fogja mutatni az asszonyokat, mint amilyenek valóban.

««(***)*»»»

ELCSAPOTT ISKOLAIGAZGATÓ

Flemington amerikai város oktatásügyi tanácsa elmozdította állásából Edwin Van Keuran leányiskola igazgatót, azért, mert igazgatóhoz nem méltóan viselkedett. Ügyének tárgyalásán kiderült, hogy az igazgató kirándulásra vitte növendékeit és amikor autóbusszon hazafelé jött, a kislányokkal annyira összebarátkozott, hogy tanítványai ruzsával bepirosították az arcát, szalagot kötöttek a hajába és lehúzták a cipőjét. Ügyének tárgyalásán negyven tanút hallgattak ki, akik mindnyájan egybehangzóan mondták el a vidám kirándulás történetét.

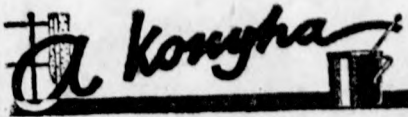
««(||||)»»»

NEM ÉRDEMES MEGHALNI

- Miért akarsz öngyilkos lenni?
- Unom az életemet.
- És gondold, hogy az öngyilkosság elszórakoztat?

KITŰNŐ KOSZTOLDA

- A tulajdonos ebéd után odamegy a vendéghez:
- Hogy ízlett kérem a sertéskaraj?
- Ettem már jobbat is.
- De nem nálunk!

HIDEG ÉTELEK HÁZI BÜFFÉK RÉSZERE

Szardínia-krém

6 tojás sárgáját, 6 evőkanál finom olajat, 8 kanál tejet sűrűre felfőzünk. 1 borjúvetőt gyenge ecetes vízben megfőzve áttörünk. Adunk hozzá 1 kemény tojást és 10-12 drb szardíniát áttörve, sót, borsot, 1 citromhéját és levét, ízlés szerint mustárt és 6 lap olvasztott zsélatint. Még langyosan belekeverjük 6 tojás kemény habját. Olajjal kent formába öntjük, jégre vagy hideg helyre tesszük és ha megfagyott, tartárral távolítjuk.

Szardellás mártás hideg husokhoz.

1. kis tubus szardellapasztát, 3 tojás sárgáját 4 kanál olajjal elkeverünk, 4 deci sűrű tejfelt, sót, kevés borsot tesszük be.

Hideg borjúhús

Egy borjúvetőt, 80-90 dekásat, szépen, vigyázva kikaparunk, hogy a középe üres legyen s körül 1 hüvelykujnyi legyen a húsa. A kikapart húst finomra őrölve elkeverjük apró kockára vágott füstölt szalonnával, sonkával, nyelvel, mindegyikből 8-10 dkg-ot veszünk, 3 kemény tojást 5

drb szardellával, 1-2 ugorkát szintén apróra vágva 2 nyers tojással eldolgozunk, beletöltjük a husba. A nyílását bevarrjuk s forró zsírral leöntve puhára pároljuk. Ha jól kihűlt, vkonyan szeleteljük, tartárt vagy franciaszartát adunk mellé.

Libamáj-parfált.

Egy nagy sült libamájat, mit kevés borsal és borral párolunk. 5-6 dkg vajjal szitán áttörünk s hidegen habosra keverünk, adunk hozzá 2 deci olvasztott aszplkot, sót pástétomszeret, egy kanálka finom konyakot s annyi kemény tejszínhabot, hogy sült legyen, körülbelül 2-3 decilitert egy nagy májhoz. Formában fagyaszthatjuk, kiborítva apróra vágott kemény főtt tojásfehérjével s kockára vágott aszplikkal körítjük. Lehet aszplikban is fagyaszteni.

Parfált-torta.

15 dkg darált diót 15 dkg cukorral, 10 dkg vajjal, 3 tojás sárgájával, 1 likörös pohár rummal, 5 szelet puhított csokoládéval elkeverünk és 3/4 deci kemény tejszínhabot adunk bele. 4 tojásból piskótát készítünk, 2 lepra vágjuk, az alsóra tesszük a töltéket, rá a másik lapot és hideg helyen pár órán át állni hagyjuk, hogy megfagyjon. Az oldalát fél gyermekpiskótával körülrakjuk, a tetejére 2 deci tejszínhabot kenünk és csokoládó-darával megszórujuk.

POLENTA

Negyed liter friss és sűrű tejfelt, negyed liter finomlisztet, 3 egész tojást, kevés sót huzamosan kikaparunk. Ekkor a tomeget zsírral megkent asztalkendőbe kötjük lazán s így főzzük 45 percig forró vízben. Utána a polentát kiborítjuk, erős fonál segítségével felszeleteljük és forró vajjal megöntözve, reszelt parmezánnal meghintve tálaljuk.

gadtatva attól a gondolatától, hogy ezt lehetővé tehetik s meg fogják cselekedni. S ha idáig elmennek, a többi az én dolgom lesz.

— Oh, mit mond ön, Apagyi uram? — kizárta a fejedelemasszony kiprútt arccal. — Igazán lehetséges volna, hogy az urammal találkozzam? Mily boldogság volna!

— A fiatal uraktól függ, fenség, akik odakint várakoznak. — Jöjjenek tehát, jöjjenek! — Ha szabad, behívom őket, fenség.

— De hát azonnal, kérem. Apagyi megnyitotta az előcsarnokra szolgáló ajtókat s kiszólt:

— Lépjenek be, kisasszonyok! A fejedelemasszony őfensége és Aspremont grófné őkegyelmessége várja önöket.

A két fiatalember egymást előretuszkolva bevonult.

Igazán furcsán hatottak női állítózatukban, különösen itt, a fényes világításban.

A két hölgy nem tudott elnyomni egy futó mosolyt.

— Csak semmi szégyelldesség, kisasszonyokaim. — szólt tréfás komolysággal Bergamo ur, vagyis asszonyság. — Ez itt, ez a piruló szőke, Kertzl hadnagy ur, a Castellí dragonyosoknál, nagyságos asszonyaim, ez a másik pedig Lehmann kormányzó ur, ugyancsak ott.

A két fiatalember feszesen tisztelgett, ami igazán mulatságosan hatott a furcsa öltözetben.

— Fiatal leányok, akik csizmában vannak és sarkantyút visel-

nek! — nevetett Julianna asszony.

— Hála Isten grófné, — mosolygott Apagyi is, — a kémekek nincs olyan éles szemük, mint az asszonyoknak. Hanem ez hiba volt, urak, hogy nem vettük le a sarkantyukat.

— Nos, hadnagy urak — szólt a fejedelemasszony bűbajos mosolyal, — jöjjenek, foglaljanak helyet és beszéljessünk egy kicsit. Ő, ami a gunyájukat illeti, sohse törődjenek vele; a mi szemünk jól látja, hogy mindketten jól megtermelt, délceg fiatalemberek!

A két tiszt leült a hölgyekkel szemközt, egészen megbabonázva azok szépségétől és szeretetreméltóságától.

— Fenséges asszony, — szólott elragadtatással Kertzl, — parancsoljon velünk, már ez a ruházat is mutatja, hogy mindenre kész szolgálói vagyunk!

— S ugyanúgy a grófnének is! — mondotta udvariasan a zászlós.

— Azt hiszem, csakugyan számíthatok az urak előzékenységére és ami fő, titoktartására.

— Nemesi szavunkra, fenség! — Tehát térjünk a tárgyra, uraim. Nagyon nagy kérés van, talán meg fogja ijeszteni önöket.

— Katonák vagyunk, fenség, — mondta gálánsul Kertzl — s így nem vagyunk ijedősek.

— De amit én kérek, az nem a vitézségüket illeti, uraim. Ellenkezőleg, az csel és ravaszságot jelent.

— A csel s azáltal az ellenség megtévesztése a katonai tudományokhoz tartozik, fenség! Miről van szó?

— Bergamo ur azt a vágyat ébresztette föl bennem, hogy az uramat a börtönben meglátogassam. Istenem, tehát erről van szó. Lehetséges volna ez, uraim?

A két fiatalember meglepte ez a kívánság.

— Persze, egyáltalán nem tudom, — folytatta a hercegkisasszony zavartan, — szoktak-e nők megfordulni a várban?

Ez a kérdés a tiszt urakat is megzavarta kissé.

— Hát igen, fenség, — nyögte ki végre Kertzl, — azok a nők, akik itt-ott bejönnek, vagy jobban mondva becsempésződnek, a legtávolabbról sem tartoznak az előkelő világhoz.

— De meg van engedve, — szólt élénken Lehmann, — hogy családunk tagjai meglátogathassanak. Ha például fenséged nem röstelléné, hogy például valamelyikünk sógornője legyen, ezzel a csellel be tudnánk vinni a várba.

— Tehát a sógornője leszek, zászlós ur, — jelentette ki elragadó mosolyal a fejedelemasszony. — De önök nem kockáztatnak ezzel semmit? Mert ha igen, az túl nagy áldozat volna.

— Istenem, ha mint katonának egy dombtetőért vagy egy berek birtokáért kockáztatnunk kell az életünket, — rajongott Kertzl, — miért ne kockáztatnánk fenségedért egy kis szobafogsá-

got? Aztán mire való a nagybasim, Kertzl ezredes? Arra, hogy szükség esetén elkenje a dolgot.

— Uram, várjanak csak, még valamit közölnöm kell önökkel. Biron a szavukat, bátran beszéllek. Egy igen-igen magasállású hölgy, akit nem szabad, de talán nem is kell megneveznem, azt óhajtja, hogy találkozzanak bátor férfiak, akik segítséget nyújtanak nekem a fejedelem megmentésére.

— Fenséged már meg is találta bennünk ezeket a férfiakat! — jelentette ki fiatalos tüzzel Kertzl s Lehmann rábólintott.

A hercegkisasszony kezét nyujtotta a derék fiúknak.

— Egy föltétel alatt elfogadom, uraim, — mondotta fénylő tekintettel. — Ha kötelezik magukat, hogy alkalmazkodnak kívánságaimhoz.

— Természetesen! — kiáltotta a két tiszt egyszerre.

— Nos tehát, első kívánságom az, hogy életüket és rangjukat a kezembe helyezik!

— Rendelkezzék velünk, fenséges asszony.

— Önök fiatalok, lelkesek, talán meggondolatlanok is és fölhevültségükben nem számolnak a következményekkel. Van tehát egy kikötésem, amey nélkül nem fogadom el szolgálatukat, bármennyire lovagias is az!

— S ez a kikötés, fenség? — kérdezte Kertzl.

(Folytatjuk)

VIZSZINTES SOROK

- A spártai teljesjoguak neve
- A vak írás feltalálója
- Mutatószó
- Matróz
- Pl. november
- Szerzetes
- Adat k
- Vissza: ideiglenes faépület
- Id szem. névmás
- Vissza arcrész
- Betegség
- Id. névelő
- Dunántúli olyó
- Spanyol zsidó költő
- Levegő id.
- Ig. idegenül
- Egyforma kártyalapjai
- Betű ahogy kiejtjük
- Uvrab
- Egzotikus állat
- Nímaság
- A 26. vízszintes
- Az első áldozat magánh.
- Bánatos mássalhangzó
- Póz kev. betűi
- Operaszerző
- Atlétikai club
- Zár mássalh.
- Hím kev. betűi
- Házátat
- Nagyközség Fejér vármegyében
- Szarvasfajék hib.
- Egy betű hijján nő név
- Ókori görög város fon.
- ... eum
- Paprra vette
- Az 55. vízsz.
- Suhanc
- O. N. S.
- Helyh. rag
- Beszédrész
- Török méltóság
- Az ABC első betűi
- Olasz író, pamfletista
- Tropusi égővi épület.

KERESZTREJTVÉNY

Közzli: MÓRICZ KÁROLY

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	11		12		13		14		
15	16		17		18		19		20
21		22		23		24		25	
26	27		28		29		30		31
	32	33		34			35		
36	37		38		39		40		41
42			43	44		45		46	
	47		48				49		
50		51			52		53	54	
	55			56	57		58	59	
60	61		62			63		64	65
66			67				68		69
70		71			72		73		74
75					76				

FÜGGŐLEGES SOROK:

- A vályvafa tudományos neve
- A 40. vízsz. idegenül
- Török férfnév
- Felkáltószó
- Ugyanaz i=j
- Ütleg
- Folytonosság hiány mássalh.
- Fa

- Vissza helyh.
- Az athéniak fizették Krétának
- Operaszerző
- Török férfnév
- Három id.
- Régi úrmérték kev. betűi
- A 16. függőleges
- Mindakettő állanyelven
- Vér szlovénül
- Vissza nagy faedény

- Ipari növény kev. betűi
- Az a bán király neve egy betű hijján...
- Vissza zenei mű
- Oda végei
- Betű, ahogy kiejtjük
- Adoma
- Víz alkotmány
- Halfajta
- Nézd kev. betűi
- Keresztfelirat
- Id. Firfinév
- Egy miseruha darab
- Sz. ndarab
- Arab költő, 1600
- Író, szül. 1831
- Az 55. vízsz.
- Vissza ujság
- Vissza spanyol sure
- Vissza időmérés
- Szemfü es
- Francia város i=y
- Zugkocsmá, utolsó betű hij.
- Vissza hangszer
- A dchányos igéje
- Az 56. vízsz.
- Séta mássalh.
- Egyforma mássalhangzó.

A múlt vasárnapl számban megjelent keresztrejtvényünk helyes megfejtése: Vízszintes sorok: Danzig, Gyimna, D'sz, Enyv, In, Se, Érc, Ra, Fa, Tyé, Barázda, Kül, Légy, Janus, Hága, Ek, Nek, TTo, En, Bal, Tse, Uma, Dáridó, Serédi, Rad, Tiz, Uri LL, Zab, LLo, De, Dáma, Dante, Szin, Ida, Di-táció, Esz, Ka, Be, Ács, Ká, Zi, Baka, Mozi, Tihany, Kar ka.

Függőleges sorok: Ad, Nls, Zseb, Iz, De, Yrra, Nya, Iv, Hitler, Urárus, Falanx, Nyék, Éra, Czu, Füge, Eg, Ajk, DST, Ká, Nyaraza, Hom'r, Eida, Turul, Bár, Tot, Esz, Adi, Ildiko, Ignéc, Benzin, Láda, Bdo, Lel, D'isz, Ma, Atá, Tcs, Zé, Deka, Ókor, Bah, Azi, Bi, An, Ma, Ik.

A TUNDÉORSZÁG NYEREMÉNYEI:

Egy doboz ementhall sajt
RICHTER
speciális sajt, vaj és tejtermék üzletéből
Kralja Petra II 5. — Telefon 28-72

Vilvány zseblámpa
IRSAY JÓZSEF
sport és vadászfelszerelési
cikkek szaküzletéből
KRALYA PETRA II UL 32

Egy eimes szép játéktárgy Noviszd
legnagyobb és legdusabbon felszerelt
játékáru üzletéből, a
„GOLYA“ BAZARBOL
Noviszd, Kralja Petra II. 7.

2x1/4 kg. edes kétszersültet ad
GIRIC JOVÁN
a diabetikus kenyerek pék-
sütemények, kétszersületek stb
legkedveltebb üzlete

Ajándék-csomagot ad
FLEISCHMANN I.
csemegekereskedő, Kralja Petra II. 15.
Telefon 25-18.

VOLGA
A legnagyobb speciálista sport, deák-
és egyenruha sapkákban. Ad egy deák-
vagy sport sapkát
NOVISZAD USZTAVSZKA 1

Az ország legnagyobb hangszerüzlete-
ből nagyszerű szátharmonika
TRUPPEL BÉIA
A „Hobnere” harmonikák vesérkap-
viselése, Noviszd

Kétszer 1/2 kg mézes kekszet ad
K LIPPEL JÓZSEF
hygiénikus péksége Zseljeznicska
38. fiókjüzet: Postanszka 1
Készíti a legjobb bureket, süte-
ményeket, haram kenyeret stb.

Egy pár gyermekharisnya
vagy kesztyű az
„olcsó PEREPATIC“
kötött és szövött áru üzletéből
Futcski pnt 37.

Egy doboz legkötőbb
desszert cukorka a
WAUL-téle „CONFISERIE“
üzletéből
NOVISZAD KRALJA PETRA II. 72

Változatosan szép aján-
dékcsomagot ad a
„KONZUM“
káv és tea szaküzlet
Noviszd, Kr. Petra II. 2

Fűszer csomag
MARTIN MIRKO
azelőtt Gatusz Viktor)
fűszer és csemege üzletéből
RIBNYI TRG 5 — TELEFON 33-66

Arsz Theodorevcsa 22. — Kat. Porta
Egy előfettelt gobelint ad
„GOBELIN“
kézimunka üzlet
NOVISZAD, KRALYA PETRA II. 22

Kétszer öt-öt darab mignon-sütemény a
MIGNON cukrászdából
tulajdonos Horváth Károly, Kralja Pe-
tra II. 13. — Állandóan friss sütemény

Egy szátharmonika vagy okarina
Schade Adám
hangszerüzletéből, Noviszd, Kralja
Petra II. 52. Nagy vála-zték, olcsó
árak, szond kiszolgálás.
EGY SZÉP KÖNYVET AD

MENAIEM J.
minden nyelvű használt könyvet,
antikvárium. — Noviszd Vesz- elöl

Szép ajándékot ad
„PAPIRUS“ — BUZA ERNŐ
Petrovgrad és környéke legna-
gyobb könyv és papíráru üzlete

Egy styl rámat ajándékos
SZÓTER J. faszobrász,
minden szakmába vágó munkék
legjobb nevű szaküzlete, Usztavszka 1.

1 üveg **„PENTA“**, a legjobb háziszér,
ajándékozza a fölerakat, Mr. Samarjai
Béla **„ZMIJA“** gyógyszerháza, Szombor

3 darab képes zsebkendő
R. HOLIK
női és férfi divat-anyagok, selemek,
függönyök és minden egyéb kézmű-
árak legolcsóbb áruházából, Noviszd,
Kralja Alekszandra 12

Jó kidolgozású fényképet
csak a 20 éven át dolgozó

OSZNOVITY műtermében kap
Forduljon bizalommal hozzánk
NOVISZAD, ZSELYEZNICSKA UL 5

Fényképtelvével
Studio Heringnél
Apolló udvar! Amatőr kének kidolgozása

Szép ajándékot ad
BRACA MISIC
Noviszd és környéke legnagyobb
könyv- és papíráru üzlete
Kr. Petra I. 14.

Egy ötletes és szép gyermekjátékot
ad a
VELIKI PARISKI MAGAZIN,
Noviszd és környéke legnagyobb já-
ték divat és rövidáruháza.

Állandóan a legjobb minőségű friss
csokoládé és keksz kapható
UNION bonboniéráb n
Noviszd, Trg Oslobođenja 3.
Tulajdonos: Kelemen Gábor — A he-
lyes megfejtőnek csokoládét ad

Egy negyed tucat finom piperezap-
pant ad a
**PRVA JUGOSZLOVENSZKA
KEMICSNA TVORNICA**
NOVISZAD,
gyártja a legjobb cipókrémet, az
IDOL-t és a híres KLEIN ES FIA-fele
piperezappanokat